

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี และ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

910.4
394

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี และ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

จัดทำโดย

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

พฤศจิกายน ๒๕๓๐

005531

၅၁၀.၄

၁၀၅

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งประเทศไทย

THAILAND INSTITUTE OF SCIENTIFIC
AND TECHNOLOGICAL RESEARCH

196 ถนนพหลโยธิน
บางเขน กรุงเทพฯ ๙ 10900
โทรศัพท์ 579-1121-80

Telex : 21392 TISTR TH
Cable : TISTR/Bangkok

196 Phahonyothin Road,
Bang Klien, Bangkok 10900
Telephone 579-1121-30

ที่ วท 5101/ 5530

10 พฤศจิกายน 2530

เรื่อง ขอส่งรายงานฉบับสมบูรณ์แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เรียน ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือสัญญาที่ จ 169/2529

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (1) รายงานฉบับภาษาไทย จำนวน 350 ชุด
(ฉบับสมบูรณ์ 200 ชุด สรุปย่อ 150 ชุด)
(2) รายงานฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 200 ชุด
(ฉบับสมบูรณ์ 100 ชุด สรุปย่อ 100 ชุด)

ตามที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ได้รับ
มอบจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ให้จัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด-
เพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังรายละเอียดที่อ้างถึงในสัญญานั้น

บัดนี้ วท. ได้ดำเนินการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) เสร็จ
เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งรายงานดังกล่าวมาพร้อมนี้

ท้ายที่สุดนี้ วท. ใคร่ขอขอบคุณ ททท. ที่ให้ความไว้วางใจในการจัดทำแผนหลัก
ฉบับนี้ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ จนผลการจัดทำแผนหลักสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และ วท.
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความไว้วางใจร่วมงานกับ ททท. เช่นนี้อีกในโอกาสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเย็นใจ เลาววัฒน)

รองผู้ว่าการ

รักษาการแทนผู้ว่าการ

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
โทร. 5791121 - 30 ต่อ 313

คำนำ

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) รัฐโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ไว้ โดยได้กำหนดให้พื้นที่หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพื้นที่ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จะต้องวางแผนพัฒนาถึงขั้นทำการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยว (Feasibility Study) ดังนั้น ในปี ๒๕๒๕-๒๕๓๐ ททท. จึงได้มอบให้สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วท.) ทำการจัดทำแผนหลัก (Master Plan) พัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ต่อจากการสำรวจเบื้องต้น (Preliminary Survey) และการศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study) ที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นลำดับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๕

ผลการจัดทำแผนหลักได้เสนอไว้เป็นรายงานทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็น ๒ เล่ม เล่ม ๑ เสนอผลการศึกษาและแผนพัฒนาทั้งหมด ส่วนเล่ม ๒ เป็นรายละเอียดของแผนงานโครงการและการออกแบบทางกายภาพ สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นสรุปย่อ เพื่อประมวลเนื้อหาหลักของแผนในทุกด้านไว้ โดยได้ลดทอนรายละเอียดของข้อมูลและเทคนิคต่าง ๆ สรุปย่อฉบับนี้จึงจะเป็นประโยชน์ต่อนักบริหารและนักพัฒนาทั่วไป ในอันที่จะทำความเข้าใจแผนทั้งหมดได้ในระยะเวลาสั้น

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากแผนหลักฉบับนี้ครอบคลุมเนื้อหาและพื้นที่อย่างกว้างขวาง ดังนั้น รายละเอียดที่เสนอในสรุปย่อฉบับนี้จึงแบ่งเป็น ๔ หัวข้อคือ หัวข้อที่ ๑ เป็นการเสนอสภาพการท่องเที่ยวของพื้นที่วางแผน ในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ สภาพทั่วไปของจังหวัด ศักยภาพ ความต้องการ ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยว ตลอดจนแนวทางการพัฒนา หัวข้อที่ ๒ เป็นกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งได้เสนอกรอบนโยบายการพัฒนาในระดับชาติ-ภาค วัตถุประสงค์ นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่วางแผน บทบาท ทิศทาง กลวิธี และเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยว หัวข้อที่ ๓ เสนอแผนพัฒนาต่าง ๆ เป็นรายสาขา และเฉพาะพื้นที่ที่สำคัญ รวมถึงสรุปจำนวน แผนงาน โครงการ เงินลงทุน และหน่วยงานรับผิดชอบต่าง ๆ เนื้อหาของแผนที่ได้เสนอไปนั้น แม้ว่าจะเป็นภาพอนาคตที่คาดว่าจะ เป็นสิ่งที่เราต้องการรู้และสร้างขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือลดการเสียประโยชน์ให้ได้มากที่สุด แต่โดยเนื้อแท้แล้ว แผนพัฒนาได้ให้ความสำคัญต่อกระบวนการพัฒนาและมีการ

ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องต่อสถานการณ์อยู่เสมอ ๆ แผนหลักฉบับนี้จึงมีความสำคัญต่อผู้บริหารจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเกือบทุกระดับ ในอันที่จะเป็นเครื่องมือสำหรับการประสานงานและการดำเนินการพัฒนาต่าง ๆ ให้เป็นไปในรูปแบบและทิศทางเดียวกัน ตลอดจนมีลำดับความสำคัญของแผนงานอย่างถูกต้องเหมาะสมตามงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น ในหัวข้อสุดท้ายจึงได้เสนอแนวทางการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินการดำเนินนโยบายการปรับปรุงองค์กร กฎหมาย และแนวทางการลงทุน

จากผลของการพัฒนาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีศักยภาพสูงที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของประเทศ การพัฒนาใด ๆ ที่จะเกิดขึ้นสามารถดำเนินการได้จากจุดเล็ก ๆ หรือเป็นโครงการเฉพาะไปจนถึงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่ต้องการลงทุนจำนวนมาก และจำเป็นต้องร่วมกันพัฒนาทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนั้น จึงหวังว่าแผนหลักนี้จะได้รับความสนใจและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและจริงจังต่อไป

สารบัญรวม

- เล่ม ๑
- บทที่ ๑ บทนำ
  - บทที่ ๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว
  - บทที่ ๓ สภาพการท่องเที่ยว
  - บทที่ ๔ แผนพัฒนาการท่องเที่ยว
  - บทที่ ๕ การประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยว
  - บทที่ ๖ แนวทางการปฏิบัติตามแผน

ภาคผนวก

- เล่ม ๒
- บทที่ ๑ บทนำ
  - บทที่ ๒ แผนงานและโครงการ
  - บทที่ ๓ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่เฉพาะ
  - บทที่ ๔ แผนส่งเสริมการตลาด

ภาคผนวก

สรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

สารบัญเรื่อง

	หน้า
จดหมายนำส่ง	-
คำนำ	ก
สารบัญรวม	ค
สารบัญสรุปย่อ	ง
บทที่ ๑ สภาพการท่องเที่ยว	
๑.๑ สภาพทั่วไปพื้นที่วางแผน	๑-๑
๑.๒ ศักยภาพการพัฒนาพื้นที่วางแผน	๑-๒
๑.๓ ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยว	๑-๓
๑.๔ ปัญหาของการท่องเที่ยว	๑-๔
๑.๕ ข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยว	๑-๕
๑.๖ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว	๑-๑๐
บทที่ ๒ กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว	
๒.๑ กรอบการพัฒนาระดับชาติ-ภาค	๒-๑
๒.๒ วัตถุประสงค์ของการพัฒนา	๒-๒
๒.๓ นโยบายการพัฒนา	๒-๓
๒.๔ บทบาทและทิศทางการพัฒนา	๒-๔
๒.๕ กลวิธีการพัฒนา	๒-๗
๒.๖ เป้าหมายเชิงปริมาณ	๒-๘
บทที่ ๓ แผนพัฒนาการท่องเที่ยว	
๓.๑ แผนพัฒนารายสาขา	๓-๑
๓.๒ แผนพัฒนาเฉพาะพื้นที่	๓-๑๓
๓.๓ สรุปรูปแผนงานและโครงการ	๓-๓๘

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ แนวทางการปฏิบัติตามแผน	
๔.๑ ด้านนโยบาย	๔-๓
๔.๒ องค์การการพัฒนา	๔-๓
๔.๓ กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ	๔-๕
๔.๔ การลงทุน	๔-๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๒.๑	เป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๓๔, ๒๕๓๙ และ ๒๕๔๔	๒-๑๑
"	๓.๑ จำนวนแผนงานโครงการแสดงลำดับความสำคัญ ระยะเวลาการพัฒนาจำแนกตามพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว	๓-๓๙
"	๓.๒ จำนวนงบประมาณโครงการจำแนกตามพื้นที่การพัฒนาท่องเที่ยว และองค์กรภาครัฐ หรือเอกชน	๓-๓๙
"	๓.๓ งบประมาณการลงทุนของแผนหลักจำแนกตามสาขาการพัฒนา	๓-๔๐
"	๓.๔ โครงการพัฒนาตามแผนหลักจำแนกตามขนาดงบประมาณ โครงการ	๓-๔๐
"	๓.๕ หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโครงการพัฒนาในพื้นที่วางแผน	๓-๔๑

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ ๑.๑	ที่ตั้งและอาณาเขตของพื้นที่วางแผน	๑-๒
" ๑.๒	ที่ตั้งและระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน	๑-๕
" ๑.๓	การกระจายจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน ปี ๒๕๒๙	๑-๗
" ๑.๔	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการวางแผน	๑-๑๒
" ๒.๑	บทบาทและความเชื่อมโยงภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	๒-๕
" ๒.๒	บทบาทและความเชื่อมโยงภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ	๒-๙
" ๓.๑	การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในเมืองและศูนย์กลางท่องเที่ยว เชิงเขาวังในอนาคต	๓-๑๕
" ๓.๒	การพัฒนาถนนและการแบ่งเขตการใช้ที่ดิน	๓-๒๐
" ๓.๓	แนวความคิดในการพัฒนาหาดชะอำ และทัศนียภาพบริเวณศูนย์กลาง การท่องเที่ยว และศูนย์กีฬาทางน้ำ	๓-๒๓
" ๓.๔	แนวความคิด การพัฒนาชายหาดหัวหิน ผังและทัศนียภาพบริเวณ ทางลงหาดหัวหิน และสะพานปลาเก่า	๓-๒๖
" ๓.๕	การแบ่งเขตการใช้ที่ดิน และ Perspective บริเวณถ้ำพระยานคร	๓-๓๑
" ๔.๑	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการปฏิบัติตามแผนพัฒนา การท่องเที่ยว	๔-๒

๑. สภาพการท่อกึ่งเกี่ยว

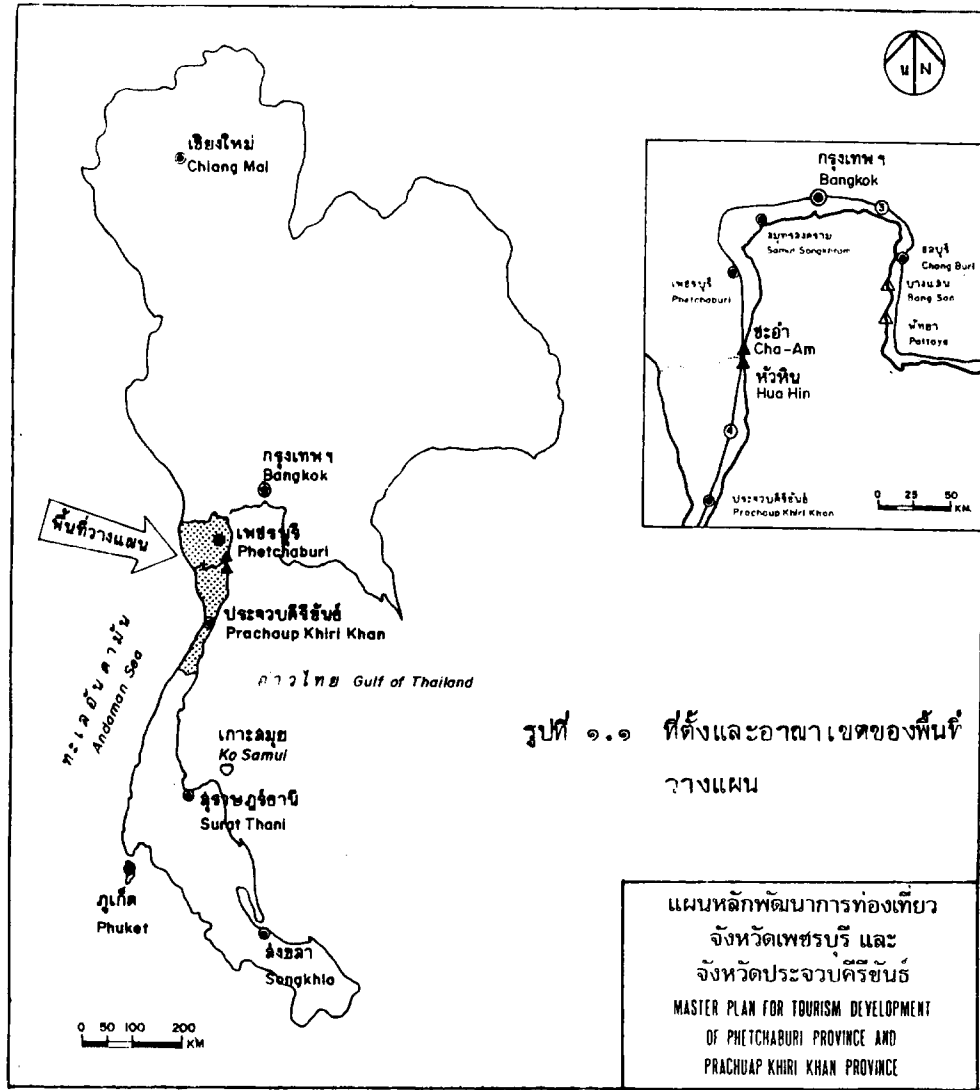
๑.๑ สภาพทั่วไปพื้นที่วางแผน

จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พื้นที่วางแผน) ตั้งอยู่ด้านตะวันตกของอ่าวไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๑๖๓-๓๒๓ กิโลเมตร หรือตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ $๑๐^{\circ} ๕๕'$ - $๑๒^{\circ} ๒๑'$ เหนือ และเส้นแวงที่ $๙๙^{\circ} ๐๗'$ - $๑๐๐^{\circ} ๐๖'$ ตะวันออก มีความยาวรวมกัน ๒๖ กิโลเมตร และกว้าง ๑๒-๑๑๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่รวมกันทั้งสิ้น ๑๒, ๕๔๓ ตารางกิโลเมตร (จังหวัดเพชรบุรี ๖,๒๒๕ ตร.กม. และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๖,๓๑๘ ตร.กม.) (รูปที่ ๑.๑) แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ ๑๒๘ ตำบล ๓๓๐ หมู่บ้าน และมีเทศบาลเมือง ๒ แห่ง คือเทศบาลเมืองเพชรบุรี กับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ๒ เทศบาลตำบล คือเทศบาลตำบลชะอำ และเทศบาลตำบลหัวหิน และ ๒๑ สุขาภิบาล

พื้นที่วางแผนมีสภาพพื้นที่เป็น ๓ ลักษณะ คือ พื้นที่ราบ, พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด และพื้นที่ภูเขา โดยมีแม่น้ำหลายสาย เช่น แม่น้ำเพชรบุรี แม่น้ำปราณบุรี คลองกุยบุรี และคลองบางสะพานไหลลงสู่อ่าวไทย และมีชายหาดยาวถึง ๓๑๕.๔๐ กิโลเมตร (จังหวัดเพชรบุรี ๙๐.๖๐ กม., จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๒๒๔.๘๐ กม.) ชายหาดส่วนใหญ่เป็นหาดทรายที่สวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดหัวหินและชะอำ

ประชากรในพื้นที่วางแผน ปี ๒๕๒๔ มีทั้งสิ้น ๘๑๗,๙๕๘ คน จำแนกเป็นชาย ๔๑๒,๙๗๔ คน และหญิง ๔๐๔,๙๘๔ คน โดยโครงสร้างประชากรในพื้นที่มีประชากรวัยแรงงาน ร้อยละ ๕๖ มีคนว่างงานร้อยละ ๗.๕ โดยมีอัตราเพิ่มประชากรเฉลี่ยร้อยละ ๑.๘๔ และ ๑.๖๔ ตามลำดับ ซึ่งคาดประมาณว่าในปี ๒๕๔๔ จะมีประชากร ๑,๐๓๔,๑๑๘ คน

สภาพทางเศรษฐกิจพื้นที่วางแผนพึ่งพาการเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๕๐.๗๖ ของผลิตภัณฑ์จังหวัดรวม และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๘,๒๖๔.๔๐ บาท/คน/ปี ซึ่งสูงกว่าภาคตะวันตกและประเทศไทยเล็กน้อย โดยจังหวัดเพชรบุรีมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว ๗,๖๗๖ บาท สูงกว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่มีอัตราการขยายตัวต่ำกว่า ซึ่งแนวโน้มจังหวัดเพชรบุรีจะมีปัญหาการขยายตัวมากกว่าจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ของพื้นที่วางแผนกลับต่ำกว่าภาคตะวันตกของประเทศไทย อีกทั้งยังคงต้องพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก

จากการศึกษาพื้นที่วางแผนในสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว สามารถสรุปศักยภาพตามต้องการ ปัญหาและข้อจำกัดที่จะมีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวได้กล่าวคือ

๑.๒ ศักยภาพการพัฒนาการท่องเที่ยว

ศักยภาพของการพัฒนาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนาเป็นไปได้ และง่ายต่อการดำเนินการให้บรรลุผล ในพื้นที่วางแผนอาจสรุปศักยภาพของพื้นที่ได้ดังนี้

(๑) พื้นที่วางแผน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ประมาณ ๒๐๐ กม.) มีเส้นทางคมนาคมสะดวก ทั้งทางถนน (เพชรเกษม) ทางรถไฟ (ผ่าน ๑๔ ขบวนต่อวัน) ระยะทางเช่นนี้ทำให้ได้เปรียบแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ยกเว้น พัทธยา-บางแสน และกาญจนาบุรี เท่านั้น นอกจากนี้การที่มีพื้นที่ศิลาชายทะเล และมีสนามบินบ่อฝ้าย ทำให้มีโอกาสูงในการพัฒนาการคมนาคมทางเรือและเครื่องบินในอนาคตได้

(๒) สภาพภูมิประเทศที่ประกอบด้วยที่ราบ พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด และพื้นที่ภูเขา มีทางน้ำสำคัญหลายสาย และมีพื้นที่ชายฝั่งเป็นระยะยาวถึง ๓๑๕ กม. ทำให้เกิดทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติที่สวยงามหลากหลายถึง ๕๐ แห่ง ได้แก่ ชายหาด และ เกาะแก่งที่สวยงาม (เช่น หัวหิน, ชะอำ, อ่าวบ่อทองหลาง, เกาะทะลุ เป็นต้น) รวมทั้งภูเขา ถ้ำ และน้ำตก โดยมีอุทยานแห่งชาติถึง ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (ภูเขาป่าดิบชื้น สัตว์ป่า และอ่างเก็บน้ำ) และอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด (ภูเขาหิน ป่า นกน้ำ และ ชายทะเล)

(๓) ภูมิอากาศของพื้นที่เหมาะสมที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีฝนเพียง ๑,๐๓๑.๔ มม.ต่อปี (น้อยกว่าสมุย พัทยา ภูเก็ต) มีจำนวนวันฝนตกเพียง ๑๑๔.๕ วัน และมีแสงแดดถึง ๒,๕๖๑ ชม.ต่อปี อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๗.๕°C โดยช่วงเวลาดังแต่ ธันวาคม-เมษายน เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดของปีตรงกับฤดูท่องเที่ยวของทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศด้วย

(๔) พื้นที่วางแผนมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน และเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในประวัติศาสตร์มากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทำให้มีแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ถึง ๓๐ แห่ง ซึ่งประกอบด้วยพระราชวัง, ศาสนสถาน (บนที่ราบบนเขา และในถ้ำ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองเพชรบุรี อาจจัดได้เป็นศูนย์กลางของแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญทีเดียว

(๕) แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่ (๔๐ แห่ง) มีศักยภาพสูงที่สามารถยกระดับให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หัวหิน ชะอำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของพื้นที่วางแผนที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นสถานที่พักตากอากาศแห่งแรก และที่สองของประเทศ ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ จึงทำให้ง่ายต่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับชาติและนานาชาติได้
รูปที่ ๑.๒

๑.๑ ความต้องการ การพัฒนาการท่องเที่ยว

ไม่เพียงแต่การมีศักยภาพสูงในการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เท่านั้น แต่ความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการที่จะให้การท่องเที่ยว มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่มีอยู่มาก กล่าวคือ

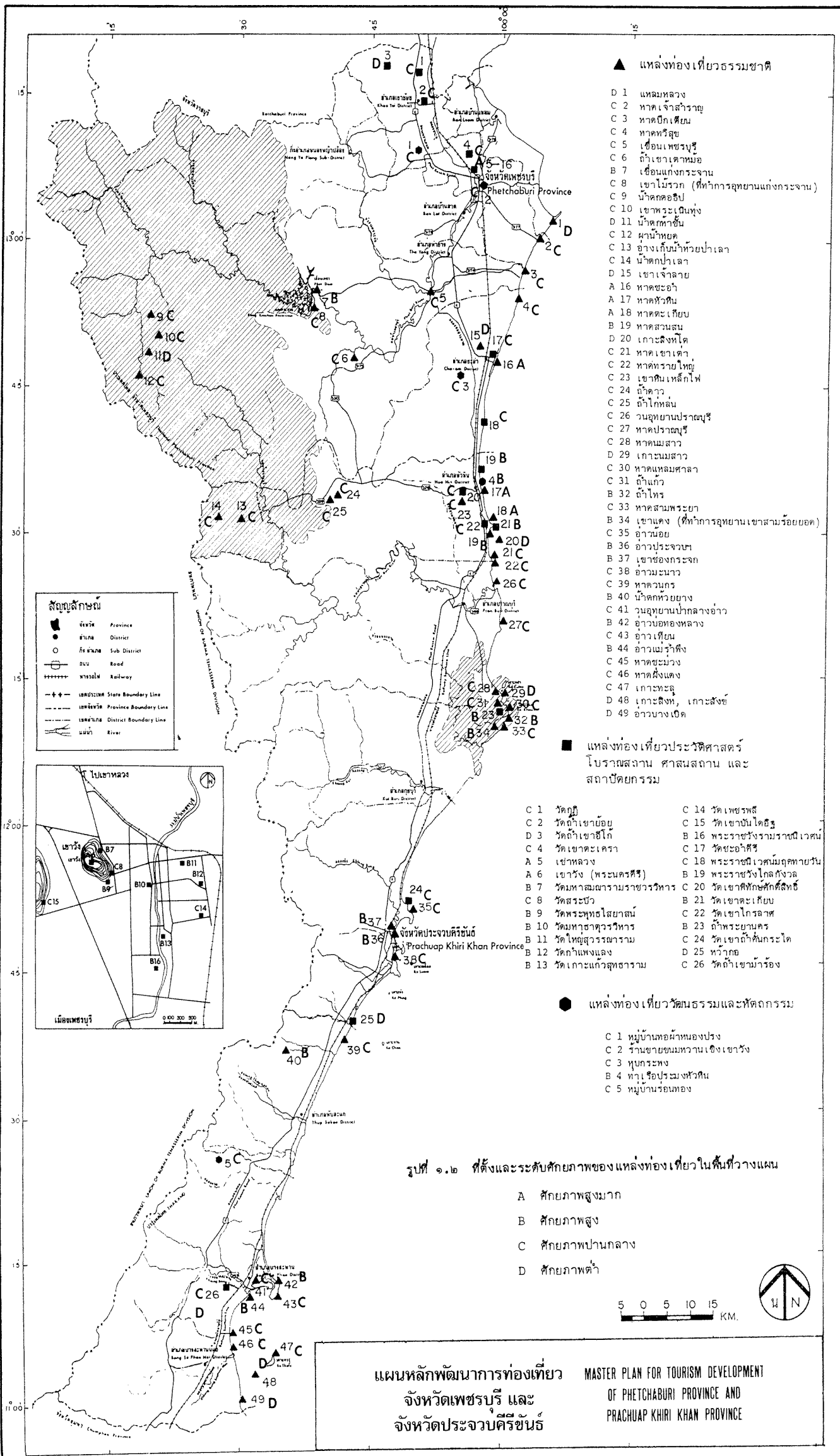
(๑) ความต้องการด้านการตลาดอยู่ในระดับสูง ดังจะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวของหัวหินและชะอำเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๑.๔ ต่อปี พระนครศรีอยุธยาเพิ่มขึ้นในอัตรา ร้อยละ ๑๐.๓ เป็นต้น ซึ่งทำให้ประมาณได้ว่า ในปี ๒๕๒๙ มีนักท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน ๑,๐๖๑,๘๑๓ คน (เพชรบุรี ๗๔๒,๕๕๕ คน และ ประจวบคีรีขันธ์ ๖๐๕,๑๔๑ คน) นักท่องเที่ยว ถึงร้อยละ ๗๘.๐๓ เป็นนักท่องเที่ยวของพื้นที่หัวหิน-ชะอำ (๘๓๙,๑๒๙ คน) โดยเป็นนักท่องเที่ยว หัวหิน ๔๕๙,๓๒๔ คน และชะอำ ๖๔๓,๘๓๕ คน รูปที่ ๑.๓ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็น ชาวไทย (ร้อยละ ๙๖.๑) และเป็นนักท่องเที่ยวพักแรมถึงร้อยละ ๗๓.๒ และหากให้การขยายตัว ด้านการตลาดเป็นอยู่ในระดับปัจจุบันนี้ ปี ๒๕๔๔ อาจจะมีนักท่องเที่ยวถึง ๕,๓๖๕,๘๓๑ คน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาด้านการตลาดที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่

(๒) การขยายตัวของบริการการท่องเที่ยวที่ตอบสนองนักท่องเที่ยวเป็นไปอย่าง รวดเร็วเช่นกัน สถานที่พักในหัวหิน-ชะอำ เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒๑๘ ห้องต่อปี จากปี ๒๕๒๕-๒๕๒๙ รวมทั้งร้านอาหารและสถานบริการอื่น ๆ ในระยะที่ผ่านมาการขยายตัวของการท่องเที่ยวอย่างไม่มี แผนควบคุมและชี้นำ อาจทำให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วแก่แหล่งท่องเที่ยวได้ อีกทั้ง จะทำให้ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เกิดการลงทุนเกินความจำเป็น (over supply) ในบางแห่ง และขาดแคลน (under supply) ในบางแห่งได้ ดังนั้น พื้นที่วางแผน จึงต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีแบบแผน

(๓) การพัฒนาและขยายตัวในกิจกรรมอื่น ๆ เช่น เกษตรกรรม, อุตสาหกรรม ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยว อันทำให้ขาดการพัฒนาความสัมพันธ์ ในเชิงบวกและลบ ระหว่างกันอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องวางแผนพัฒนาที่ประสานสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวกับกิจกรรมอื่นขึ้น

(๔) ประชากรในพื้นที่มีรายได้ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะประชากรภาคเกษตร และมีแนวโน้มรายได้เฉลี่ยของประชากรจะต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของประเทศ อีกทั้งมีความเหลื่อมล้ำ ระหว่างสาขาสูง และมีคนว่างงานถึงร้อยละ ๗.๕ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะให้การท่องเที่ยว เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดมากขึ้น

(๕) การขยายตัวด้านตลาดการท่องเที่ยว, บริการการท่องเที่ยวและกิจกรรมอื่น ๆ ทำให้เกิดความต้องการด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้นความต้องการ การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อสนองตอบต่อความต้องการ ด้านการท่องเที่ยวแล้ว จะต้องไม่ก่อผลกระทบต่อท้องถิ่นด้วย

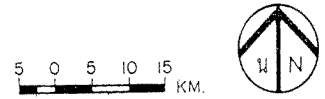
- ▲ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
- D 1 แลมหูลวง
  - C 2 หาดเจ้าสำราญ
  - C 3 หาดปึกเตียน
  - C 4 หาดทิวสุข
  - C 5 เขื่อนเพชรบุรี
  - C 6 ถ้ำเขาเตาหม้อ
  - B 7 เขื่อนแก่งกระจาน
  - C 8 เขาไม่วอก (ที่ทำการอุทยานแก่งกระจาน)
  - C 9 น้ำตกตอฮิป
  - C 10 เขาพระเนินทุ่ง
  - D 11 น้ำตกท่าจีน
  - C 12 วนอุทยาน
  - C 13 อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา
  - C 14 น้ำตกป่าเลา
  - D 15 เขาเจ้าลาย
  - A 16 หาดชะอำ
  - A 17 หาดหัวหิน
  - A 18 หาดตะเภา
  - B 19 หาดสวนสน
  - D 20 เกาะสิงห์โต
  - C 21 หาดเขาเต่า
  - C 22 หาดทรายใหญ่
  - C 23 เขาคินเหล็กไฟ
  - C 24 ถ้ำควง
  - C 25 ถ้ำโกลน
  - C 26 วนอุทยานปราณบุรี
  - C 27 หาดปราณบุรี
  - C 28 หาดแม่สาว
  - D 29 เกาะแม่สาว
  - C 30 หาดแหลมศาลา
  - C 31 ถ้ำแก้ว
  - B 32 ถ้ำไทร
  - C 33 หาดสามพระยา
  - B 34 เขาแดง (ที่ทำการอุทยานเขาสาร้อยยอด)
  - C 35 อ่าวน้อย
  - B 36 อ่าวประจวบ
  - B 37 เขาช่องกระจก
  - C 38 อ่าวนมมา
  - C 39 หาดวนกร
  - B 40 น้ำตกห้วยยาง
  - C 41 วนอุทยานป่ากลางอ่าว
  - B 42 อ่าวบ่อทองเหลือง
  - C 43 อ่าวเทียน
  - B 44 อ่าวแม่รำพึง
  - C 45 หาดชะมวง
  - C 46 หาดฝั่งแดง
  - C 47 เกาะทะลุ
  - D 48 เกาะสิงห์, เกาะสิงห์
  - D 49 อ่าวบางเ็ด

- แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณสถาน ศาสนสถาน และสถาปัตยกรรม
- C 1 วัดกุฎี
  - C 2 วัดถ้ำเขาย้อย
  - D 3 วัดถ้ำเขาย้อย
  - C 4 วัดเขาตะเครา
  - A 5 เขาล่วง
  - A 6 เขาร้าง (พระนครคีรี)
  - B 7 วัดมหาสมุทรราชวรวิหาร
  - C 8 วัดสระบัว
  - B 9 วัดพระพุทธไสยาสน์
  - B 10 วัดมหาธาตุวรวิหาร
  - B 11 วัดใหญ่สุวรรณาราม
  - B 12 วัดกำแพงแดง
  - B 13 วัดเกาะแก้วสุทธาราม
  - C 14 วัดเพชรพลี
  - C 15 วัดเขาน้ำใส
  - B 16 พระราชวังมหาราชนิเวศน์
  - C 17 วัดชะอำคีรี
  - C 18 พระราชนิเวศมฤคทายวัน
  - B 19 พระราชวังไกลกังวล
  - C 20 วัดเขาคิชฌกูฏคีรี
  - B 21 วัดเขาตะเภา
  - C 22 วัดเขาโคกราด
  - B 23 ถ้ำพระยานคร
  - C 24 วัดเขาค่าย
  - D 25 หวังทอ
  - C 26 วัดถ้ำเขาม้าร้อง

- แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและหัตถกรรม
- C 1 หมู่บ้านทอผ้าหม้อปราง
  - C 2 ร้านขายขนมหวานเชิงเขาช้าง
  - C 3 หมู่กระพวง
  - B 4 หาดเรือประมงหัวหิน
  - C 5 หมู่บ้านร้อนทอง

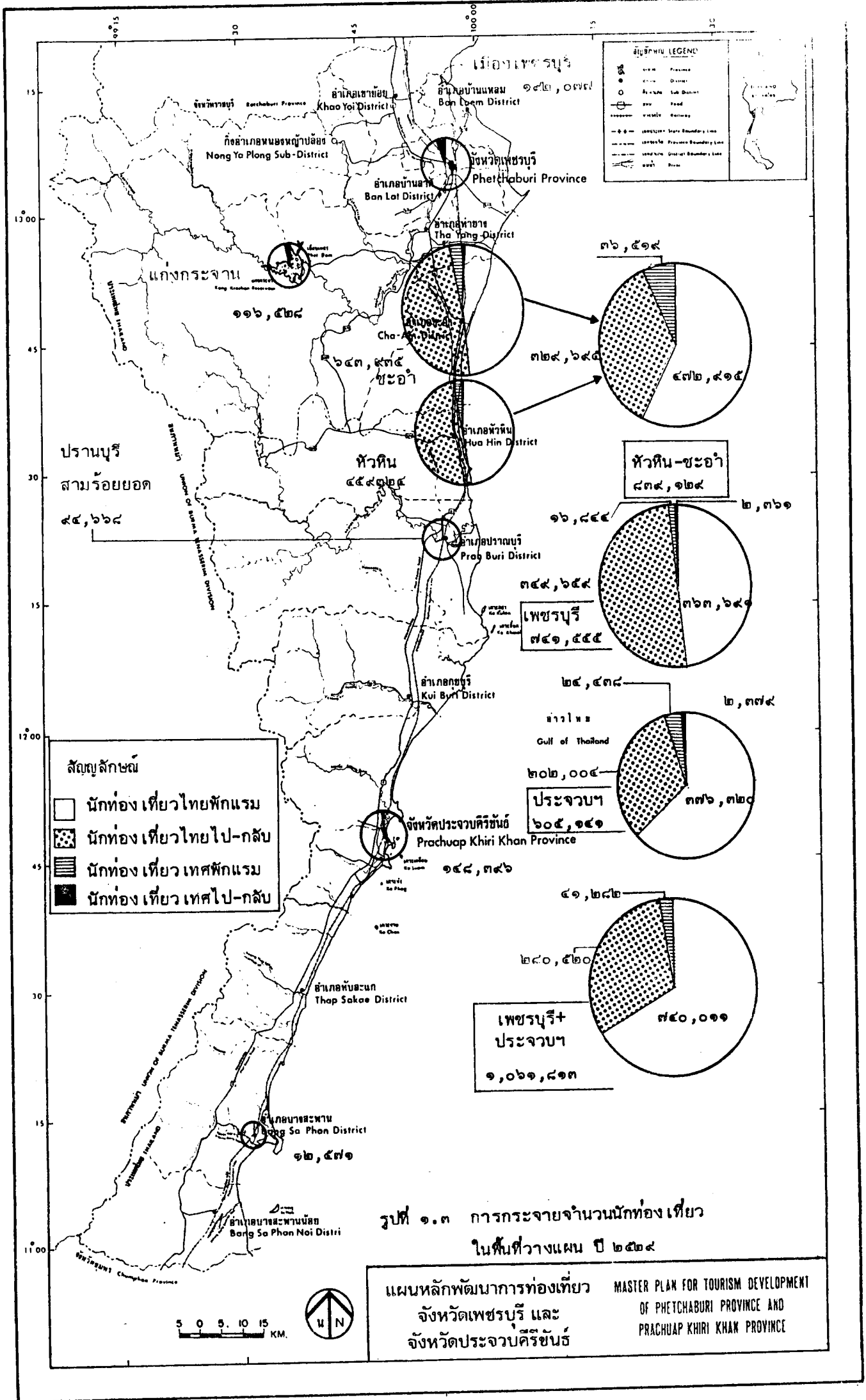
รูปที่ ๑.๒ ที่ตั้งและระดับศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน

- A ศักยภาพสูงมาก
- B ศักยภาพสูง
- C ศักยภาพปานกลาง
- D ศักยภาพต่ำ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี และ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF PETCHABURI PROVINCE AND PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

๑.๕ ปัญหาของการท่องเที่ยว

ในการพัฒนาไม่เพียงแต่จะพัฒนาศักยภาพทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ และเพื่อสนองตามความต้องการเท่านั้น หากยังต้องวางแผนเพื่อการแก้ไขปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการขยายตัวของการท่องเที่ยวต่าง ๆ ด้วย ในพื้นที่วางแผน โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นั้นมีปัญหารอการแก้ไขดังนี้

(๑) แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตั้งอยู่อย่างกระจัดกระจาย ทำให้ไม่เกิดความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในพื้นที่วางแผนได้ในระยะเวลาสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวชาวไทย อีกทั้งเวลาการท่องเที่ยวได้หมดไปกับการเดินทางเสียส่วนมาก ทำให้การท่องเที่ยวกระจุกตัวอยู่เพียงบางบริเวณเท่านั้น เช่น เขาวัง ชะอำ หัวหิน เป็นต้น

(๒) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ยังไม่สะดวก ทั้งด้านถนน บริการ การขนส่ง สาธารณะ ตลอดจนการแนะนำในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยว ทั้ง ๆ ที่นักท่องเที่ยวมีความสนใจอย่างมาก เช่น แหล่งท่องเที่ยวแก่งกระจาน สามร้อยยอด ถ้ำ น้ำตก เป็นต้น

(๓) การบริการนักท่องเที่ยวในหลายแหล่งท่องเที่ยวยังไม่ดีพอ เช่น ราคาอาหารแพงในบริเวณชายหาดหัวหิน ขาดบริการนำเที่ยวที่ถูกต้องในเมืองเพชรบุรี หรือในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด ความไม่เป็นระเบียบของบริการชายหาดชะอำ หัวหิน เป็นต้น

(๔) ปัญหาความสกปรกของแหล่งท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากขาดการเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ หรือแม้แต่ความมั่งง่ายของนักท่องเที่ยว เช่น บริเวณชายหาดเขาตะเกียบ หัวหิน และชะอำ กระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยถึงร้อยละ ๔๐ ไม่พอใจความสกปรกของชายหาด แม้แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เช่น เขาวัง เขาหลวง ยังมีความสกปรกของขยะอยู่บ้าง

(๕) ปัญหาความเสื่อมโทรมและขาดการทะนุบำรุงแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เช่น อุโบสถวัดกุฎี วัดพระพุทธไสยาสน์ นอกจากนี้การขาดการควบคุมแนะนำการก่อสร้างอาคาร ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบไม่สวยงามแก่แหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น ร้านค้าเชิงเขาหลวง การปลูกสร้างอาคารเสริมในวัด การก่อสร้างอาคารให้บริเวณชายหาด หัวหิน-ชะอำ เป็นต้น

(๖) ปัญหาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากการพัฒนาของชุมชน อุตสาหกรรมและกิจกรรมอื่น ๆ บริเวณใกล้เคียง เช่น

(๖.๑) การปล่อยน้ำทิ้งชุมชนหัวหินลงสู่ทะเล ทำให้เกิดมลภาวะบริเวณ ชายหาดหัวหิน

(๖.๒) การปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงานชะอำไพน์แอปเปิลแคนเนอรี ลงสู่ คลองบางคิน ทำให้เกิดความเน่าเหม็น น้ำดำสกปรก ทำให้เกิดความรำคาญและอาการคัน แก่ผู้เล่นน้ำทะเลชะอำ

(๖.๓) ฝุ่นละอองจากโรงงานปูนซีเมนต์ บริษัทชลประทานซีเมนต์ ในบางฤดูลมจะพัดพาเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวหาดชะอำ

(๖.๔) โรงงานปลาหมึกบริเวณหาดบ่อทองกลางปล่อยน้ำเสียลงทะเล

(๗) ปัญหาการพังทลายของชายหาดชะอำ ซึ่งคาดว่าเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ของกระแสน้ำที่พัดพาทรายไปตกค้างบริเวณสะพานหินของบริษัทชลประทานซีเมนต์ การพังทลาย ของชายหาดนี้นอกจากจะทำให้ชายฝั่งพังทลายแล้วยังทำให้ชายหาดแคบและลาดชันในบางช่วง มากขึ้น

(๘) ปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา เช่น การถมป่าชายเลนที่แหลมหลวง การแก้ปัญหาชายหาดชะอำพังทลายโดยการลงหินใหญ่ การ ปลุกสิ่งก่อสร้างบริเวณเขาตะเกียบ เป็นต้น

(๙) ปัญหาการขาดองค์การในการจัดการและประสานงานการพัฒนาการท่องเที่ยว ระหว่างบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์พื้นที่แหล่ง ท่องเที่ยว (เช่น หาดหัวหิน หาดชะอำ) รวมถึงเกิดการแข่งขันในเชิงไม่สร้างสรรค์ขึ้นได้

๑.๕ ข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยว

(๑) พื้นที่วางแผนอยู่ในเขตการปกครองสองจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวหิน และชะอำ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทรัพยากรคล้ายคลึงกันและตั้งอยู่ใกล้กัน ในการพัฒนาจึงมีข้อ จำกัดในด้านการประสานงาน การแข่งขันในแนวทางที่จะไม่ก่อให้เกิดผลดีแก่ทั้งสองฝ่าย

(๒) สภาพพื้นที่อันยาวของ ๒ จังหวัด ทำให้แหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่กระจายห่างกัน การเดินทางไปยังแหล่งต่าง ๆ ต้องใช้เวลานาน การพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งถนนต้องลงทุนสูง เกินกว่าผลตอบแทนที่จะได้รับ

(๓) การขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนา เนื่องจากงบประมาณในการพัฒนาของท้องถิ่นค่อนข้างต่ำ การจัดการรายได้เองมีน้อยต้องได้รับเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง ทำให้ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลหัวหิน และ เทศบาลตำบลชะอำ ต้องรับผิดชอบต่อพื้นที่พัฒนาขนาดใหญ่ ในขณะที่องค์กรเทศบาล ไม่มีหน้าที่พัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวโดยตรง ดังนั้น การจัดสรรงบประมาณเพื่อการท่องเที่ยว จึงต้องอิงวัตถุประสงค์ร่วมหรือเพื่อกิจการอื่น (เช่น การทำมาหากินของราษฎร) ทำให้การพัฒนาขาดความคล่องตัว ข้อยจำกัดเหล่านี้ อาจแก้ไขได้ด้วยการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ และขยายรายได้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนจากส่วนกลาง

นอกจากนี้งบประมาณของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอต่อการพัฒนาด้วย เช่น กองอุทยานแห่งชาติ และกรมศิลปากร เป็นต้น

(๔) ที่ดินในเขตหัวหิน-ชะอำ ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะที่ดินถูกแบ่งเป็นแปลงย่อย ๆ มีราคาสูง และเจ้าของที่ดิน (ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเอกชนผู้มีฐานะดี) ไม่นิยมขาย หรือนำมาลงทุนเพื่อการพัฒนาใด ๆ อย่างไรก็ตาม หากมีการศึกษาและเสนอแนะที่ดีต่อเจ้าของที่ดิน เชื่อว่าจะทำให้สามารถชักจูงให้เกิดการลงทุนได้

๑.๖ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว

ในการศึกษาและวางแผนได้กำหนดแนวทางเบื้องต้นในการพัฒนา ๓ ประเด็นคือ

การจัดกลุ่มเพื่อการพัฒนา

พื้นที่วางแผน ๑๒,๕๔๓ ตร.กม. มีแหล่งท่องเที่ยว ๔๐ แห่ง และมีชุมชนศูนย์กลางที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยว ๕ แห่ง เมื่อจัดกลุ่มเพื่อการพัฒนาโดยพิจารณาถึงที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว, เส้นทางคมนาคม และเส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นไปได้ ศูนย์กลางการบริการ ความสนใจดึงดูดใจ และลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น ๖ กลุ่ม แหล่งท่องเที่ยว และ ๔ กลุ่มย่อยแหล่งท่องเที่ยว คือ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรี (กลุ่มย่อยเขาย้อย, ในเมือง และหาดเจ้าสำราญ) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแก่งกระจาน (กลุ่มย่อยในอุทยานฯ

และนอกอุทยานฯ) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ (กลุ่มย่อยหัวหิน, ชะอำ) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวปราณบุรี สามร้อยยอด (กลุ่มย่อยในอุทยานฯ และนอกอุทยาน) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเมืองประจวบคีรีขันธ์ และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบางสะพาน ดังแสดงในรูปที่ ๑.๔

กำหนดระดับกลวิธีการพัฒนา

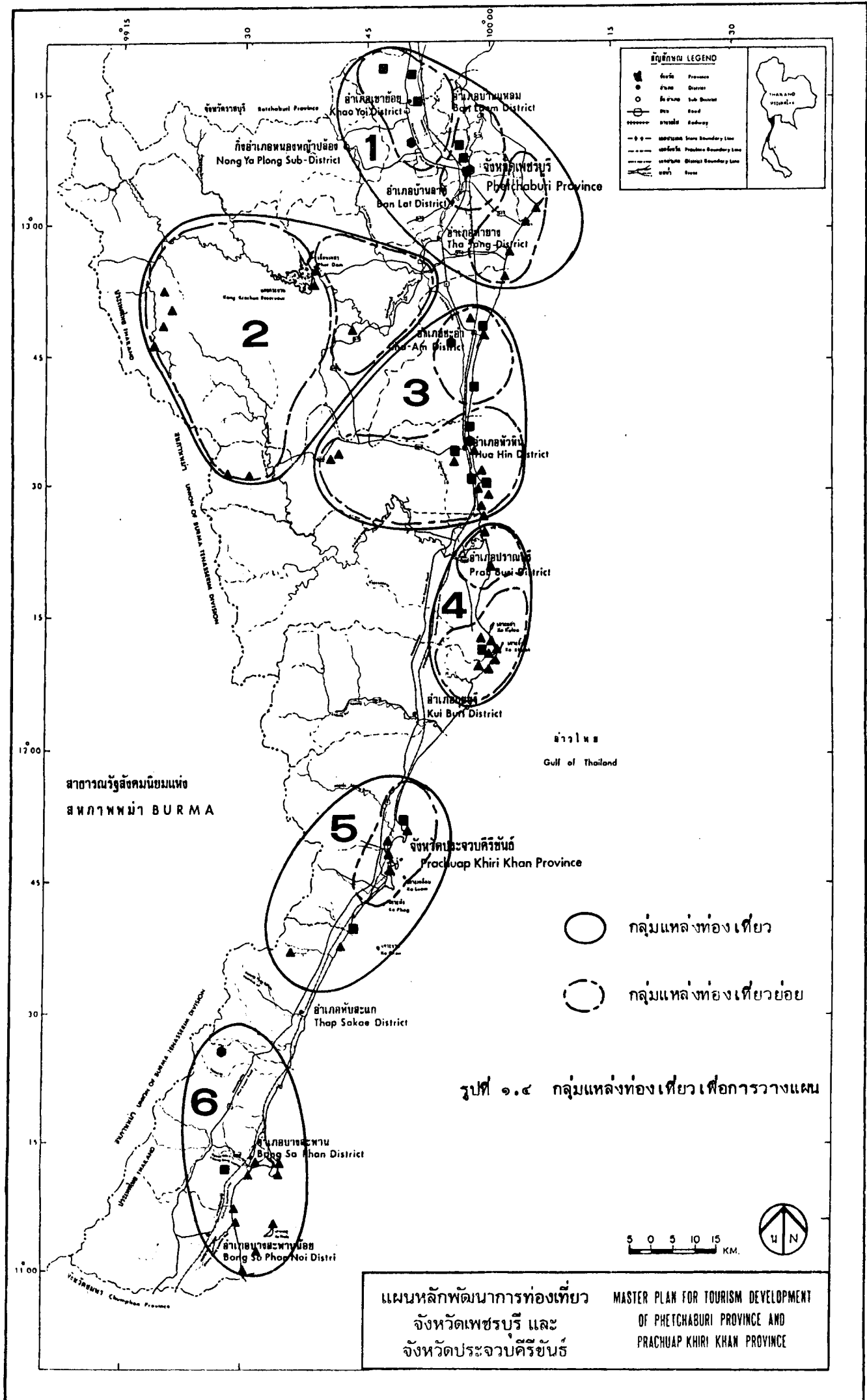
การพัฒนาที่อยู่ ๒ ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การพัฒนาเพื่อการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ และการพัฒนาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวหรือรองรับการขยายตัวในอนาคต ซึ่งทำให้การพัฒนาสามารถดำเนินการโดยมีกลวิธีอยู่ ๓ ระดับ คือ กลวิธีการพัฒนาตามแนวโน้ม ปัจจุบัน (Trend development) กลวิธีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาขนาดกลาง (Moderately induce development หรือ push) และกลวิธีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาขนาดใหญ่ (Highly induced development หรือ big push) ซึ่งเมื่อพัฒนาเงื่อนไขทั้งภายในและภายนอกพื้นที่วางแผน เช่น ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน ความสนใจของนักลงทุนภาคเอกชน องค์กร และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐแล้วพบว่า กลวิธีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาขนาดกลางนั้น มีความเหมาะสมที่สุด ซึ่งกลวิธีนี้จะพยายามพัฒนาให้สูงกว่าปัจจุบัน แก้ไขปัญหาที่มีอยู่ให้ลุล่วง และเตรียมการขยายตัว หรือสร้างสิ่งกระตุ้นการขยายตัวในขนาดพอสมควร เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวให้เข้ามามากขึ้น พักนานวัน และใช้จ่ายเงินมากขึ้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการบริการเป็นไปอย่างพอเหมาะ เป็นระบบและมีระเบียบมากขึ้น

กำหนดเป้าหมายการพัฒนา

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาได้พิจารณาด้านอุปสงค์ หรือตลาดการท่องเที่ยวเป็นหลัก สำหรับการนำไปกำหนดแผนงานและโครงการในการพัฒนาด้านอุปทาน และการพัฒนาตลาดต่อไป

(๑) การกำหนดเป้าหมาย จำนวนนักท่องเที่ยวพื้นที่วางแผน

ในระยะเวลาที่ผ่านมา การขยายตัวของนักท่องเที่ยวมีอัตราเพิ่มสูงมาก ซึ่งหากปล่อยให้การขยายตัวสูงในระดับนี้คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวสูงถึง ๕,๓๖๕,๔๔๑ คน ในปี ๒๕๔๔ แต่จากการพิจารณาทางด้านอุปสงค์และอุปทานในระยะเวลาที่ผ่านมาแล้วเชื่อว่า แนวโน้มในอนาคตนักท่องเที่ยวจะเพิ่มสูงไม่มากนัก เพราะการขยายตัวของสถานบริการในขณะนี้อยู่ในระยะคงตัวในทางกลับกัน เมื่อพิจารณาการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในระดับประเทศ ซึ่งกำหนดให้

สัญลักษณ์ LEGEND

- จังหวัด Province
- อำเภอ District
- ตำบล Sub-District
- หน ทาง Road
- หน ทาง Railway
- - - - - เขตแดน รัฐ State Boundary Line
- - - - - เขตแดน จังหวัด Province Boundary Line
- - - - - เขตแดน อำเภอ District Boundary Line
- ~~~~~ แม่น้ำ River

- กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
- กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวย่อย

รูปที่ ๑.๔ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการวางแผน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี และ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT
OF PETCHABURI PROVINCE AND
PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

ส่วนแบ่งการตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศคงที่ และนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นตามอัตราเพิ่มของประชากร และอัตราเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยว คาดว่าในปี ๒๕๔๔ จะมีนักท่องเที่ยวเพียง ๒,๓๔๖,๗๐๕ คน

หากการพัฒนาต้องการให้มีการขยายตัวขึ้นสูงจะต้องใช้ปัจจัยการพัฒนาที่สูงมาก ทั้งด้านการกระตุ้น การส่งเสริม และการป้องกันแก้ไขผลกระทบ แต่ถ้าปล่อยให้มีการขยายตัวขึ้นต่ำ การท่องเที่ยวจะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาโดยเพิ่มปัจจัยการพัฒนาในระดับหนึ่งให้สามารถแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และกระตุ้นการพัฒนาในระดับกลาง ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (เป้าหมาย) เป็น ๒,๗๐๐,๒๒๐ คน ในปี ๒๕๔๔

(๒) การกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง

ในแต่ละกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวมีการขยายตัวแตกต่างกันจากการพิจารณาแนวโน้มในอดีต และสภาพการพัฒนาสามารถกำหนดเป้าหมายในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน โดยเมืองเพชรบุรี, หัวหิน-ชะอำ, บางสะพาน เพิ่มขึ้นในระดับกลาง แก่งกระจาน และปราณบุรี-สามร้อยยอด ให้เพิ่มขึ้นในระดับสูง ส่วนเมืองประจวบคีรีขันธ์เพิ่มขึ้นต่ำ ในอัตราปกติของประเทศ การพยากรณ์เพื่อกำหนดเป้าหมาย กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแสดงไว้ในตารางที่ ๑.๓ ส่วนแบ่งการตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศคงที่ และนักท่องเที่ยวชาวไทยเพิ่มขึ้นตามอัตราเพิ่มของประชากร และอัตราเพิ่มของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของแหล่งต้นทางของนักท่องเที่ยว คาดว่าในปี ๒๕๔๔ จะมีนักท่องเที่ยวเพียง ๒,๓๔๖,๗๐๕ คน

หากการพัฒนาต้องการให้มีการขยายตัวขึ้นสูงจะต้องใช้ปัจจัยการพัฒนาที่สูงมาก ทั้งด้านการกระตุ้น การส่งเสริม และการป้องกันแก้ไขผลกระทบ แต่ถ้าปล่อยให้มีการขยายตัวขึ้นต่ำ การท่องเที่ยวจะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการพัฒนาโดยเพิ่มปัจจัยการพัฒนาในระดับหนึ่งให้สามารถแก้ไขปัญหาเร่งด่วน และกระตุ้นการพัฒนาในระดับกลาง ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (เป้าหมาย) เป็น ๒,๗๐๐,๒๒๐ คน ในปี ๒๕๔๔

(๓) การกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวเฉพาะแห่ง

ในแต่ละกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวมีการขยายตัวแตกต่างกันจากการพิจารณาแนวโน้มในอดีต และสภาพการพัฒนาสามารถกำหนดเป้าหมายในแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน โดยเมืองเพชรบุรี, หัวหิน-ชะอำ, บางสะพาน เพิ่มขึ้นในระดับกลาง แก่งกระจาน และปราณบุรี-สามร้อยยอด ให้เพิ่มขึ้นในระดับสูง ส่วนเมืองประจวบคีรีขันธ์เพิ่มขึ้นต่ำ ในอัตราปกติของ

~~ประเทศ การพยากรณ์เพื่อกำหนดเป้าหมาย กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวสรุปได้ว่า~~ ในปี ๒๕๔๔ คาดว่า
จะมีนักท่องเที่ยวในกลุ่มย่อยแหล่งท่องเที่ยวหัวหินและชะอำ ๑,๑๗๑,๐๗๕ คน และ
๑,๖๓๓,๑๒๒ คน ตามลำดับ ส่วนกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรี แก่งกระจาน
สามร้อยยอด เมืองประจวบคีรีขันธ์ และบางสะพาน เป็น ๔๙๓,๓๔๙ คน; ๕๘๒,๔๙๓ คน;
๔๗๖,๘๓๘ คน; ๓๒๑,๔๒๑ คน และ ๓๑,๗๒๗ คน ตามลำดับ

(๔) การกำหนดวันพักผ่อนนักท่องเที่ยว

วันพักผ่อนนักท่องเที่ยวชาวไทยในปัจจุบันเฉลี่ย ๑.๗๘ วัน และชาวต่างประเทศ
เฉลี่ย ๔.๐๓ วัน จากการประมาณการคาดว่านักท่องเที่ยวชาวไทยยังคงมีประเพณีมาเข้า-เย็นกลับ
ในสัดส่วนที่สุด และโครงสร้างวันหยุดของชาวไทยจะยังเป็นเช่นปัจจุบัน ดังนั้น วันพักเฉลี่ยจึง
กำหนดไว้เฉลี่ย ๒ วัน ต่อคน ส่วนชาวต่างประเทศจะมีวันพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕ ต่อปี
จึงคาดว่าจะมีวันพักเฉลี่ย ๑๑.๒๙ วัน ในปี ๒๕๔๔

(๕) การกำหนดเป้าหมายค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

การขยายมาตรฐานบริการ การเพิ่มวันพัก และแหล่งท่องเที่ยว เป้าหมาย
รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาค่าครองชีพ จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวสูงขึ้น
ซึ่งคาดว่าชาวไทยจะใช้จ่ายระหว่าง ๕๕๕.๘๓ บาท/คน/วัน ถึง ๑,๓๕๐.๑๔ บาท/คน/วัน และ
ชาวต่างประเทศจะใช้จ่าย ๒,๓๘๒.๕๘ บาท/คน/วัน ถึง ๒,๘๔๓.๑๓ บาท/คน/วัน (ดังตารางที่
๑.๔) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะทำให้เกิดเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นจาก ๗๖๖.๕๖ ล้านบาท/ปี ในปี ๒๕๒๙
เป็น ๕,๐๗๕.๘๒ ล้านบาท/ปี ในปี ๒๕๔๔

(๖) การกำหนดเป้าหมายบริการการท่องเที่ยว : สถานที่พัก

จำนวนห้องพัก ๑๐๖ แห่ง รวมห้องพัก ๓,๐๕๔ ห้อง ในปัจจุบันสามารถรับ
นักท่องเที่ยวเฉลี่ยทั้งปีได้อย่างเพียงพอไปจนถึงปี ๒๕๓๔ แต่ในความเป็นจริง นักท่องเที่ยวมีมาก
ในช่วงวันหยุด แต่วันหยุดนักชดฤกษ์ทำให้สถานที่พักมีความขาดแคลนเป็นบางช่วงเวลา โดยเฉพาะ
หัวหิน-ชะอำ

การกำหนดเป้าหมายได้พิจารณาโดยการจำแนกตามระดับโรงแรม ความ
เพียงพอในช่วงวันหยุด หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ (อัตราการใช้ห้องพักร้อยละ ๙๐) และอัตราค่าสุด
ของเข้าพักในวันธรรมดาในระดับที่ผู้ประกอบการสามารถเลี้ยงตัวเองได้แล้ว หัวหิน-ชะอำ
สามารถเพิ่มห้องพักจากปัจจุบันได้อีก ๕๘๑ ห้อง ในปี ๒๕๓๔ และ ๑,๕๗๕ ห้อง และ
๒,๔๔๘ ห้อง ในปี ๒๕๓๕ และ ๒๕๔๔ ตามลำดับ โดยควรเน้นสภาพที่พักจะคงค่อนข้างสูง
(กลุ่ม ๒-๓ : ราคาห้องพัก ๔๐๑-๑,๐๐๐ บาท) ส่วนเพชรบุรี, ประจวบคีรีขันธ์, บางสะพาน
ปราณบุรี-สามร้อยยอด และแก่งกระจาน สามารถเพิ่มห้องพักได้อีก ๕๖๗,๔๑๗, ๒๗๒, ๑๕๐ และ
๖๐ ห้อง ตามลำดับ ทั้งนี้โดยเน้นสถานที่พักระดับกลางคือกลุ่ม ๓-๔ ราคาห้องพัก ๒๐๑-๗๐๐ บาท
เป็นส่วนใหญ่

๒. กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว

๒.๑ กรอบการพัฒนาระดับชาติ - ภาค

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยอย่างมากในช่วง ๒๐ ปี มาแล้ว ทั้งนี้เพราะสามารถทำรายได้เข้าประเทศสูงมากขึ้น ๆ จนเป็นอันดับ ๑ ในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการกระตุ้นการจ้างงาน การกระจายความมั่งคั่งออกจากเมืองหลวงมากขึ้น ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๔, ๕ และ ๖ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ และแผนฯ ฉบับที่ ๖ ได้กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับชาติไว้ดังนี้

(๑) เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายหลัก โดยให้ความสำคัญกับการจ้างงาน และการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่นควบคู่กันไปด้วย

(๒) เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นสื่อในการสร้างความภูมิใจในความเป็นไทย

กลวิธีที่สำคัญในการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ พยายามให้มีการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และภายในประเทศ กระจายไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วประเทศมากขึ้น รวมทั้งพยายามเพิ่มเวลาพัก และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการ ความสะอาดต่าง ๆ และพัฒนาตลาดด้วย

ส่วนแผนพัฒนาภาคตะวันตกได้กำหนดจุดประสงค์หลักไว้ว่า (๑) เพื่อเพิ่มเงินตราต่างประเทศจากการพัฒนาการท่องเที่ยว (๒) เพื่อกระตุ้นการพัฒนา ซึ่งจะส่งผลให้ได้ผลตอบแทนสูงสุดแก่พื้นที่ภาคตะวันตกในรูปของรายได้และการจ้างงาน โดยมีการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อม และทางสังคมน้อยที่สุด

โดยมีกลวิธีพัฒนาด้านการขยายและเพิ่มความหลากหลายของแหล่งดึงดูดใจ เพิ่มโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น และให้การสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อส่งเสริมการลงทุนในด้านโรงแรม ที่พัก และบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

แนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศและระดับภาคดังกล่าวได้นำมา เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่วางแผน

๒.๒ วัตถุประสงค์ของการพัฒนา

(๑) เพื่อขยายบทบาทของการท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดให้เป็นไปอย่างถาวร สอดคล้องกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อม และเป็นไปตามความต้องการของประชากรในท้องถิ่น อันจะก่อให้เกิดการกระจายโอกาสการมีงานทำให้แก่ประชากร และรัฐจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากภาษี และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นผลให้ท้องถิ่นได้รับงบประมาณสูงขึ้นด้วย

(๒) เพื่อดึงดูดเงินตราต่างประเทศให้เข้าสู่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ระยะเวลาพัก และค่าใช้จ่ายให้มากขึ้น

(๓) เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีให้แก่ท้องถิ่น โดยการเสริมสร้างสิ่งดึงดูดใจให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างพอเหมาะ ควบคุมมาตรฐานด้านคุณภาพ ราคา และปริมาณของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

(๔) เพื่อกระตุ้นการลงทุน และลดภาระการลงทุนให้แก่ผู้ประกอบการให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมธรรมชาติ สภาพสังคมและวัฒนธรรม ทั้งนี้แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจะเป็นกรอบและแนวทางในการลงทุนของภาครัฐและ เอกชน

๒.๓ นโยบายการพัฒนา

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงกำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน ดังนี้

(๑) พัฒนาให้จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ มีความสำคัญในการท่องเที่ยวในระดับชาติ รองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทั้งประเภทพักผ่อนและมาเข้า-เย็นกลับ และให้เชื่อมโยงเป็นโครงข่ายเที่ยวเนื่องกับกรุงเทพมหานคร แหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันตก และเมืองพัทยา

(๒) พัฒนาให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลัก และเป็นฐานที่พักของนักท่องเที่ยว โดยหัวหินมีความสำคัญในด้านการเป็นศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยว และชะอำมีความสำคัญเป็นแหล่งบริการและบันเทิงอีกโสดหนึ่งด้วย

(๓) พัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ให้มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งจะเกิดความหลากหลายในการท่องเที่ยว และเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมการท่องเที่ยวหลัก โดยโครงข่ายการท่องเที่ยวกระจายออกจากศูนย์กลางหลัก ในรูปของการพัฒนาจรมากขึ้น

- (๔) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เน้นตอบสนองนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลัก แต่การพัฒนาจะยังมุ่งเน้นการขยายการรองรับชาวต่างประเทศมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชาวต่างประเทศ
- (๕) วางแผนการใช้ที่ดิน มาตรการควบคุมการใช้ที่ดิน ควบคุมการปลูกสร้างอาคาร และการใช้ประโยชน์ที่สาธารณะ โดยการกำหนดขอบเขต ประเภท และระดับของกิจกรรมที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการจัดการผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้วย
- (๖) ส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุน การผลิตสินค้า และบริการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดเล็กมากขึ้น ทั้งนี้ ควรดูแลให้การพัฒนาของภาคเอกชนอยู่ในกรอบที่เหมาะสม สอดคล้องกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและทางสังคมน้อยที่สุด
- (๗) พัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและประชากรที่จะเพิ่มขึ้น ตลอดจนพัฒนาระบบการสื่อสารและคมนาคม เพื่อรองรับและขยายการท่องเที่ยวให้สะดวกรวดเร็วขึ้น
- (๘) ในการพัฒนาต้องคำนึงถึงการสงวนรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นไว้ให้มากที่สุด
- (๙) ส่งเสริมอาชีพด้านอื่น ๆ แก่ประชาชนในท้องถิ่น การกลไกกรรม ปลูกสัตว์ ประมง และหัตถกรรม เป็นการผลิตที่ให้บริการทางอ้อมต่อการท่องเที่ยว ดังนั้น การส่งเสริมประชาชนในท้องถิ่น (ทั้งในเขตพื้นที่ศึกษาและใกล้เคียง) ให้ขยายการผลิตทางด้านอาหาร และวัตถุดิบ เพื่อรองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวในอนาคต ซึ่งจะเป็นการสร้างงานเพิ่มรายได้ และลดการนำเข้าสินค้าจากต่างถิ่นอีกด้วย
- (๑๐) ส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชนท้องถิ่น ด้านความเข้าใจต่อการท่องเที่ยว ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ด้านการผลิต และให้บริการการท่องเที่ยว
- (๑๑) ปรับปรุงและพัฒนา กฎหมาย องค์กร และการจัดการด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ เกิดการประสานงานและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนท้องถิ่น เสริมสร้างระบบการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนท้องถิ่น ทั้งนี้ ให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่าง ๒ จังหวัด มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระหว่างอำเภอหัวหินกับอำเภอชะอำ

(๑๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๒.๔ บทบาทและทิศทางการพัฒนา

ระดับชาติและภาค

กำหนดให้จังหวัด เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในระดับชาติ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และพัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พัทยา กาญจนบุรี และสุราษฎร์ธานี ดังนั้น บทบาทของพื้นที่วางแผนจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนตากอากาศกับการทัศนศึกษา (ประวัติศาสตร์และธรรมชาติ) สนองนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ระดับจังหวัด

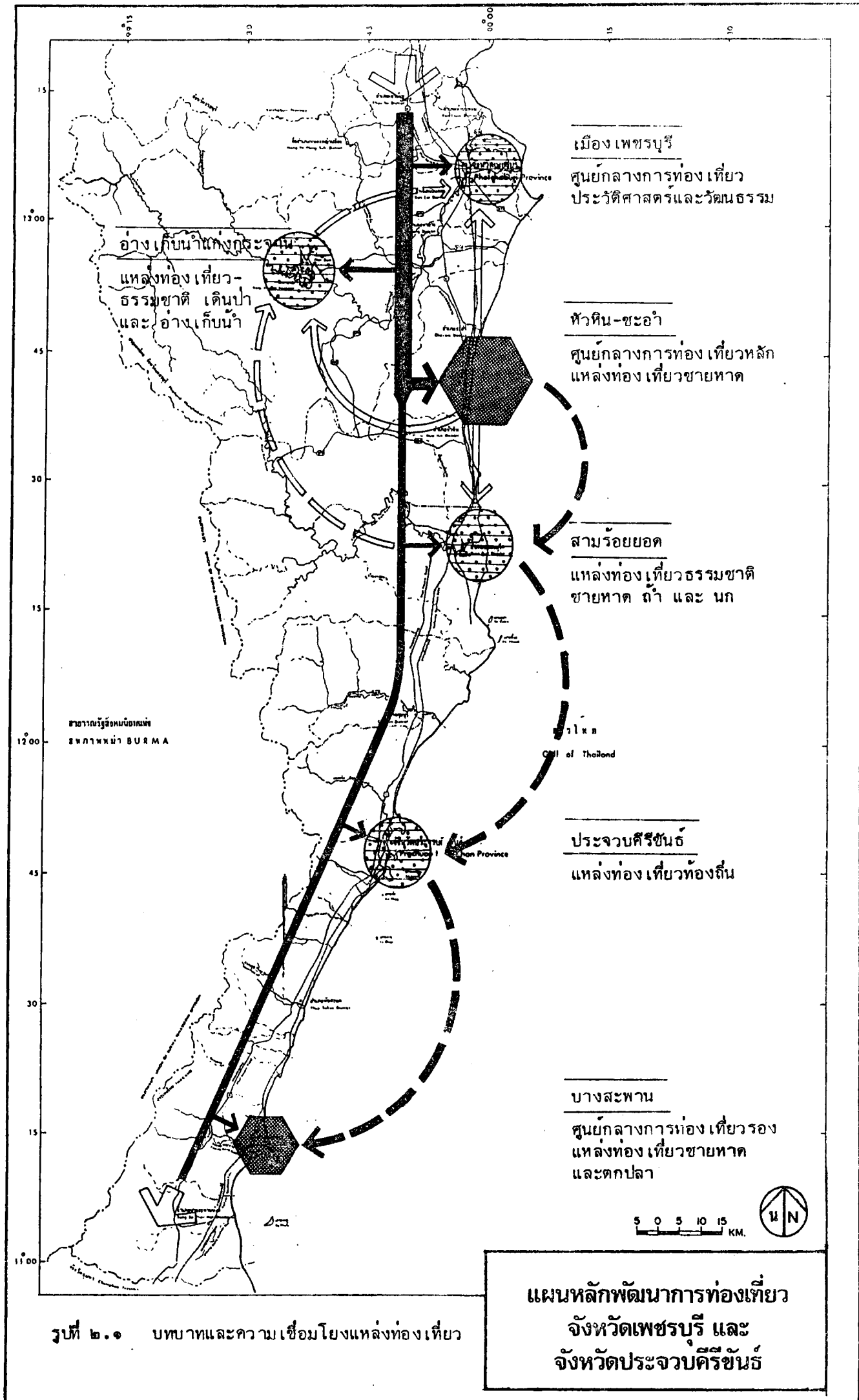
การจัดแบ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาออกเป็น ๖ กลุ่ม และ ๔ กลุ่มย่อย สามารถกำหนดบทบาทและทิศทางการพัฒนารูปที่ ๒.๑ ดังนี้

(๑) กำหนดให้หัวหิน-ชะอำ เป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวของพื้นที่ ๒ จังหวัด (Main Center) ที่ให้บริการทั้งด้านที่พัก การสื่อสาร คมนาคม การบริการ และแหล่งท่องเที่ยว โดยมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวชายหาด (Beach Resort) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งประเภทมาเช้า-เย็นกลับ และพักผ่อน และกำหนดให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม ภายในกลุ่มหัวหิน-ชะอำนี้ พื้นที่หัวหินและพื้นที่ชะอำมีความสำคัญทัดเทียมกัน และตั้งอยู่ไม่ห่างไกลกันมากนัก จึงได้กำหนดบทบาทที่ชัดเจนของพื้นที่ย่อยทั้งสองนี้ เพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันซึ่งกันและกัน อีกทั้งจะเป็นการเสริมซึ่งกันและกันได้อีกด้วย

คือ

(๑.๑) ให้หาดหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาดมาตรฐานแบบสงบ (Passive International Beach Resort) รองรับการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

แบบสงบ ที่ไม่ต้องการกิจกรรมมากมายนัก แต่เนื่องจากสภาพความเจริญของพื้นที่ และแนวโน้มในปัจจุบัน จึงควรกำหนดให้นักท่องเที่ยวในระดับกลางและสูง ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นหลัก

(๑.๒) ให้หาดชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาดมาตรฐานแบบสนุกสนาน และการบันเทิง (Active Beach Resort and Entertainment Area) ที่มีกิจกรรมหลากหลาย ทั้งบนบกและในทะเล รวมทั้งอาจมีแหล่งบันเทิงต่าง ๆ จากศักยภาพของพื้นที่ จึงกำหนดให้รองรับนักท่องเที่ยวในระดับกลางทั้งประเภทมาเช้า-เย็นกลับ และพักแรม เป็นหลัก

(๒) กำหนดให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบางสะพานเป็นศูนย์กลางรองของการท่องเที่ยวในพื้นที่ ๒ จังหวัด (Sub-center) โดยมีการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นแบบชายหาดพัฒนาธรรมชาติ (Natural Beach Development) เน้นด้านกีฬา ตกปลา และสถานที่พักผ่อนตากอากาศชายทะเลอีกแห่งหนึ่ง โดยรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลัก ทั้งกลุ่มมาเช้า-เย็นกลับ และพักแรม

อนึ่ง จากศักยภาพของแหล่งและแนวโน้มการพัฒนาในปัจจุบันนี้ชี้ว่าความเป็นศูนย์กลางรองของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวบางสะพานนี้จะเกิดขึ้นในช่วงการพัฒนาระยะปานกลาง

(๓) กำหนดให้เมืองเพชรบุรีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (Historical and Cultural Tourism Center) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในรูปแบบของการทัศนศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้ โดยมีบริเวณเขาวังเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวในกลุ่ม กลุ่มวัดในเมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ภายในกลุ่มเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

(๔) กำหนดให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแก่งกระจานเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อการศึกษาและพักผ่อน รองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลัก ทั้งประเภทมาเช้า-เย็นกลับ และพักแรม โดยมีแหล่งที่พัก การเดินป่า การล่องแก่ง และสวนสัตว์เปิด เป็นจุดสนใจหลัก

(๕) กำหนดให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวสามร้อยยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อการศึกษาและพักผ่อนอีกแห่งหนึ่งรองรับนักท่องเที่ยวระดับกลาง ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ประเภทมาเช้า-เย็นกลับ และพักแรม โดยมีกิจกรรมการดูนก ที่พักผ่อนชายหาด และถ้ำ เป็นจุดสนใจหลัก

(๖) กำหนดให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวประจำบริเวณศิริจันทร์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนของคนท้องถิ่น และรองรับนักท่องเที่ยวประเภทมาเช้า-เย็นกลับ โดยเฉพาะชาวไทยด้วย

บทบาทและทิศทางที่กำหนดจะมีโครงข่ายเชื่อมโยงกันทั้งทางบกและทางเรือ ซึ่งมีหัวหิน-ชะอำ จะเป็นศูนย์กลางที่จะกระจายนักท่องเที่ยวไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยรอบ อันจะทำให้นักท่องเที่ยวได้ประโยชน์ที่หลากหลาย มีการพักผ่อนและใช้จ่ายเงินมากขึ้นด้วย

๒.๕ กลวิธีการพัฒนา

(๑) กลวิธีการพัฒนาพื้นที่วางแผน

จากบทบาทและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจะเห็นได้ว่า รูปแบบของการท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงจากการท่องเที่ยวในปัจจุบันบ้าง โดยความเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวได้เน้นที่หัวหิน-ชะอำ ชัดเจนขึ้น ให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบเป็นแหล่งรองรับการท่องเที่ยวในลักษณะของการกระจายตัวออกจากหัวหิน-ชะอำ และในอนาคต บางสะพานจะเป็นฐานที่พักแห่งใหม่ ขยายการท่องเที่ยวออกไปได้กว้างมากขึ้น

ดังนั้น กลวิธีในการพัฒนาจึงมีดังนี้

(๑.๑) ขยายฐานที่พักและบริการของหัวหิน-ชะอำ ให้มากขึ้น

(๑.๒) ขยายการท่องเที่ยวจากหัวหิน-ชะอำ ไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยรอบ โดยเฉพาะกลุ่มฯ เพชรบุรี, กลุ่มฯ แก่งกระจาน และกลุ่มฯ สามร้อยยอด เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวกระจายตัวออกไปในรูปการท่องเที่ยวแบบมาทัศนศึกษา

(๑.๓) พัฒนาและยกระดับการเป็นฐานที่พักของกลุ่มท่องเที่ยวบางสะพาน โดยเน้นการท่องเที่ยวภายในกลุ่มเป็นสำคัญ

(๑.๔) พัฒนาสถานที่พักในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ นอกจากหัวหิน-ชะอำ และบางสะพาน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในส่วนที่มีความสนใจเป็นพิเศษ ในการท่องเที่ยวภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแก่งกระจาน และสามร้อยยอด

(๑.๕) พัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งทางถนน ทางเรือ ตามความจำเป็น

(๑.๖) ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักและเกิดความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากขึ้น

(๒) กลวิธีกรพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ

เนื่องจากกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ เป็นศูนย์กลางหลักของพื้นที่ ๒ จังหวัด อีกทั้งเป็นบริเวณที่มีนักท่องเที่ยวมามากถึงร้อยละ ๗๔.๐๓ ของพื้นที่ ดังนั้นการกำหนดกลวิธีกรพัฒนาเฉพาะกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ มีจุดสนใจจำนวนมาก โดยเป็นแหล่งท่องเที่ยว ๑๗ แห่ง มีเมือง ๒ เมือง ย่านการค้า-ร้านอาหารหลายแห่ง และยังมีจุดที่น่าสนใจอีกพอสมควร อีกทั้งชายหาดที่ยาวกว่า ๕๕ กม. ยังมีความไม่ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งหมด จึงอาจแบ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อการพัฒนาได้ถึง ๖-๘ ช่วง ดังแสดงในรูปที่ ๒.๒ ดังนั้น เฉพาะภายในกลุ่มฯ สามารถที่จะกำหนดกลวิธีกรพัฒนาได้อย่างน่าสนใจ

(๒.๑) ให้หาดชะอำ (ช่วงถนนร่วมจิตต์) และหาดหัวหิน เป็นฐานที่พักและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่สุดของพื้นที่

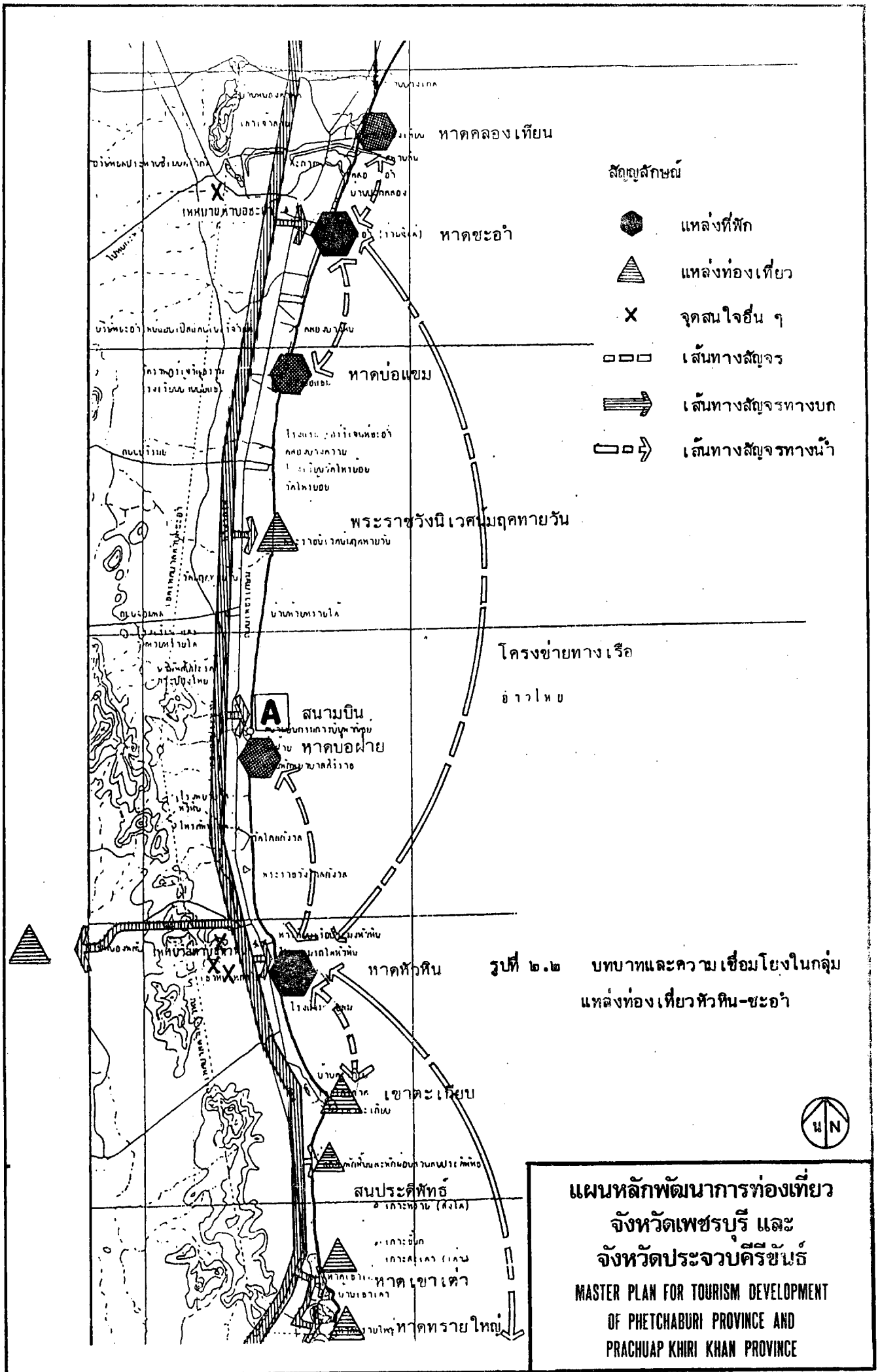
(๒.๒) ให้หาดตะเกียบ หาดสวนสน และเขาเต่า เป็นชายหาดรองรับนักท่องเที่ยวประเภทมาเช้า-เย็นกลับเป็นสำคัญ โดยมีแหล่งที่พักอยู่ข้าง

(๒.๓) ให้หาดชะอำช่วงหาดคลองเทียน หาดบ่อแถม และหาดบ่อฝ้าย เป็นชายหาดสำรองสำหรับการท่องเที่ยวชายหาดบริเวณชะอำ หัวหิน ซึ่งอาจใช้เป็นแหล่งแวะเที่ยวในปัจจุบัน และเป็นฐานที่พักในอนาคต เมื่อเกิดความพลุกพล่านบริเวณหาดชะอำ (ร่วมจิตต์) และหาดหัวหินมากขึ้น

(๒.๔) ให้เขาคินเหล็กไฟเป็นจุดท่องเที่ยวพักผ่อนและชมทัศนียภาพของเมือง

(๒.๕) บริเวณท่าเทียบเรือประมงให้เป็นจุดท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ร้านอาหารทะเล และสร้างความเชื่อมโยงให้ถึงชายหาดหัวหิน โดยการสัญจรทางเท้า

(๒.๖) จัดแหล่งท่องเที่ยวเขาเจ้าลาย พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน วัดเขาพิทักษ์ศักดิ์สิทธิ์ วัดเขาโกรลาศ สำนักวิปัสสนาเขาตะเกียบ และจุดสนใจสะพานหิน

ตะกาดพลี วัดชะอำคีรี พระราชวังไกลกังวล โรงงานทอผ้าไหมพิสตรี่ สนามกอล์ฟรถไฟ หัวหิน สถานีรถไฟหัวหิน เป็นต้น ให้เป็นจุดเป้าหมายของนักท่องเที่ยวสำหรับท่องเที่ยวในระยะใกล้

(๒.๗) วัดถ้ำไก่อล่น ถ้ำดาว รวมทั้งหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน (ป่าละอู) และชุมชนบริเวณหัวหิน-หนองพลับ เป็นเส้นทางท่องเที่ยวพื้นที่ป่าเขาด้านตะวันตก สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาและความสนใจเป็นพิเศษ

(๒.๘) จัดระบบการขนส่ง การนำเที่ยว และข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและทั่วถึง

๒.๖ เป้าหมายเชิงปริมาณ

จากการพิจารณาแนวโน้มการขยายตัวของการท่องเที่ยว ประกอบศักยภาพและแนวทางการพัฒนา ที่ต้องการให้จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ มีความสำคัญด้านการท่องเที่ยวในระดับชาติด้วยการใช้กลวิธีที่ก่อให้เกิดการพัฒนาขนาดกลาง (Moderately Induced Development) นั้น ในการพัฒนาจึงสามารถกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณในประเด็นที่สำคัญได้ ดังแสดงในตารางที่ ๒.๑ กล่าวคือ

(๑) เป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยว ให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น ๒,๗๐๐,๒๒๐ คน ในปี ๒๕๔๔ โดยเป็นนักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีร้อยละ ๗๐ และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ร้อยละ ๕๗ และในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว จะมีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในกลุ่มหัวหิน-ชะอำ เมืองเพชรบุรี แก่งกระจาน และสามร้อยยอด ตามลำดับ

(๒) เป้าหมายวันพักนักท่องเที่ยว ชาวไทยให้มีวันพักเฉลี่ยเพิ่มเป็น ๒ วัน/คน คงที่ ทรายาคีที่โครงสร้างวันหยุดยังเป็นเช่นปัจจุบันนี้ ส่วนชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕ ต่อปี ซึ่งในปี ๒๕๔๔ จะมีวันพักเฉลี่ย ๑๑.๒๔ วัน/คน

(๓) ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ให้ชาวไทยทุกประเภทจ่ายเงิน (ราคาตลาด) เฉลี่ยคนละ ๔๔๘.๗๖ บาท/วัน และ ๑,๐๖๕.๖๓ บาท/วัน ในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศให้ใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ ๒,๘๔๓.๑๓ บาท/วัน และ ๒,๓๕๒.๕๘ บาท/วัน ในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัด เพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี ๒๕๓๔,
๒๕๓๕, ๒๕๓๖

เป้าหมาย	ปี			หมายเหตุ
	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	
<u>จำนวนนักท่องเที่ยว</u>				อัตราเพิ่ม
พื้นที่วางแผน	๑,๕๑๔,๗๒๑	๒,๐๗๓,๘๘๘	๒,๗๐๐,๒๒๐	ขนาดกลาง
จ. เพชรบุรี	๑,๐๖๒,๘๓๑	๑,๕๕๐,๕๕๖	๑,๘๘๘,๕๖๔	"
จ. ประจวบคีรีขันธ์	๘๖๖,๕๘๔	๑,๑๘๓,๐๘๕	๑,๕๕๑,๑๑๐	"
เมือง เพชรบุรี	๒๗๕,๘๖๑	๓๗๗,๗๑๐	๔๕๓,๓๘๘	"
แก่งกระจาน	๑๘๘,๒๓๑	๓๕๐,๖๕๒	๔๘๒,๕๘๓	ขนาดสูง
หัวหิน	๖๕๘,๐๕๒	๘๘๘,๖๕๘	๑,๑๗๑,๐๗๕	ขนาดกลาง
ชะอำ	๔๒๐,๖๘๔	๑,๒๕๕,๕๐๐	๑,๖๓๓,๑๒๒	"
ปราณบุรี-สามร้อยยอด	๑๖๒,๒๓๑	๒๗๘,๐๘๐	๔๗๖,๘๓๘	ขนาดสูง
เมืองประจวบคีรีขันธ์	๒๐๐,๑๘๓	๒๕๘,๑๘๘	๓๒๑,๕๒๑	ขนาดต่ำ
บางสะพาน	๑๗,๕๕๐	๒๕,๕๒๗	๓๑,๗๒๗	ขนาดกลาง
<u>วันพักนักท่องเที่ยว</u>				
ชาวไทย	๒	๒	๒	
ชาวต่างประเทศ	๔.๗๕	๑๐.๕๘	๑๑.๒๕	
<u>ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว</u> (บาท/คน/วัน)				เฉลี่ยทั้งผู้พักแรม และมาเข้า-เป็น กลับ
เพชรบุรี				
ชาวไทย	๖๗๗.๑๓	๘๑๒.๕๕	๘๕๘.๗๖	
ชาวต่างประเทศ	๑,๗๕๕.๖๓	๒,๒๘๑.๕๗	๒,๘๕๓.๑๓	
ประจวบคีรีขันธ์				
ชาวไทย	๗๖๐.๕๕	๘๑๓.๐๘	๑,๐๖๕.๖๓	
ชาวต่างประเทศ	๑,๕๖๕.๐๑	๑,๘๑๕.๘๓	๒,๓๕๒.๕๘	
<u>จำนวนห้องพักเพิ่ม</u>				คิดเพิ่มจากห้องพัก ปี ๒๕๒๕
เมือง เพชรบุรี	๘๘	๓๕๕	๕๖๗	
แก่งกระจาน	-	๖๐	-	
หัวหิน-ชะอำ	๕๘๑	๑,๕๗๕	๒,๕๕๘	ไม่นับรวม เต็นท์
ปราณบุรี-สามร้อยยอด	๕๐	๑๐๐	๑๕๐	
เมืองประจวบคีรีขันธ์	๑๓๐	๒๖๗	๔๑๗	ไม่นับรวม เต็นท์
บางสะพาน	๓๒	๕๗	๒๗๒	

(๔) เป้าหมายห้องพักในแต่ละกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางในวันหยุด ดังนั้น จึงกำหนดให้ในวันหยุดเฉลี่ยควรมีอัตราการเข้าพักร้อยละ ๕๐ เป็นอย่างต่ำ ดังนั้น หัวหิน-ชะอำ เมืองเพชรบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ และบางสะพานควรมีห้องพักเพิ่มจากปี ๒๕๒๙ เป็น ๒,๙๔๘, ๕๖๗, ๔๑๗ และ ๒๗๒ ห้อง ตามลำดับ

การกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณของการพัฒนานี้ได้กำหนดจากสมมุติฐานที่มีการพัฒนาอย่างเหมาะสม ดังนั้น เมื่อมีการพัฒนาตามแผนแล้ว เป้าหมายเหล่านี้จะสามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการพัฒนา (เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว) หรือเป็นตัวควบคุมการพัฒนา (เช่น บริการที่พัก) ได้ อนึ่ง การกำหนดเป้าหมายนี้ในทางปฏิบัติจะใช้สำหรับการเปรียบเทียบเท่านั้น การวัดความสำเร็จยอมให้มีการเบี่ยงเบนได้ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ เช่น เป้าหมายรวมนักท่องเที่ยวพื้นที่ว่างแผน

๑. แผนพัฒนาการท่องเที่ยว

๑.๑ แผนพัฒนารายสาขา

๑.๑.๑ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้กำหนดการพัฒนาออกไปตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

(๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

(๑.๑) แหล่งท่องเที่ยวชายหาด ได้แก่ หาดชะอำ (หาดชะอำร่วมจัดตั้ง)

หาดคลองเตียน, หาดบ่อแคม) หาดปึกเตียน-หริสสุข หาดหัวหิน-เขาตะเกียบ (รวมหาดบ่อฝ้าย, หาดเขาเต่า) หาดเจ้าสำราญ หาดประจวบคีรีขันธ์ หาดแม่รำพึง และหาดบ่อทองกลาง เป็นต้น ชายหาดเหล่านี้จะต้องพัฒนาโดยการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน การกำหนดมาตรการควบคุมอาคารและสิ่งแวดล้อม และการสร้างเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสมกับพื้นที่ภายใต้บทบาทที่กำหนดไว้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดจะต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการประสานงานอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถรักษาสภาพของทรัพยากร และความดึงดูดใจได้ดีที่สุด ส่วนชายหาดภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เขาสามร้อยยอดนั้นจะต้องมีมาตรการอนุรักษ์และพัฒนาระดับต่ำ เพื่อให้คงความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

(๑.๒) แหล่งท่องเที่ยวถ้ำ ได้แก่ ถ้ำแก้ว ถ้ำแก้ว ถ้ำไทร ถ้ำพระยานคร

ถ้ำเตาหม้อ ถ้ำไก่หล่น และถ้ำดาว เป็นธรรมชาติที่ค่อนข้างบริสุทธิ์ มีสิ่งแวดล้อมจากภายนอกน้อย เป็นการพัฒนาที่จะต้องอนุรักษ์สภาพไว้ให้สมบูรณ์ที่สุด รวมทั้งการสร้างสิ่งดึงดูดใจที่อาจเสริมได้โดยการปรับปรุงด้านความสะดวกและเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์ทางอ้อมด้วย ได้แก่ การจัดและกำหนดทางเดิน การสร้างรั้วเดียวกันเขตหวงห้าม การเสริมไฟฟ้าเพื่อความสว่างและสวยงาม การติดตั้งป้ายแนะนำและให้การศึกษา เช่น บริเวณถ้ำพระยานครสามารถจัดเป็นโรงเรียนชาติศึกษาได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

(๑.๓) แหล่งท่องเที่ยววน้ำตกและป่าเขา จัดให้เป็นธรรมชาติ

นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ภายใต้การควบคุม อนุรักษ์ และให้การศึกษา ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงให้มีจำกัด และอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม เช่น เขาพะเนินทุ่ง

ไม่ควรมีทางรถยนต์เข้าถึง น้ำตกต่าง ๆ ควรมีเขตกลางระหว่างน้ำตกกับจุดพักแรมหรือร้านค้า ส่วนเขาคินเหล็กไฟนั้น สามารถจัดเป็นจุดชมวิวและมีบริการเสริมได้มากกว่าแหล่งอื่น ๆ

๒) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และศาสนสถาน พัฒนาได้หลายรูปแบบ ตามสภาพของแหล่ง คือ อนุรักษ์โดยการบูรณะและรักษาให้คงสภาพเดิม ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ให้สวยงาม เช่น เขาวัง วัดกำแพงแลง วัดใหญ่สุวรรณาราม เป็นต้น รวมทั้งการเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยว

(๓) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมและหัตถกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องของ กิจกรรมพื้นบ้าน ควรได้รับการดูแลด้านรูปแบบ และเนื้อหาของแหล่ง โดยให้คงรักษาเอกลักษณ์ เดิมไว้ ทั้งนี้อาจจะมีการจัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เสริม เช่น ศูนย์วัฒนธรรม ตลาดเกษตร หมู่บ้านวัฒนธรรมเกษตร การจัดเทศกาลเฉพาะแห่ง เป็นต้น

๓.๑.๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประกอบไปด้วยการพัฒนาระบบถนน การขนส่ง ไฟฟ้า สื่อสารและโทรคมนาคม และการประปา

(๑) ระบบถนน

(๑.๑) ขยายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔ จากราชบุรีถึงหัวหิน

(๑.๒) ศึกษาความเป็นไปได้การสร้างถนน ขนานทางสาย ๔ จาก เพชรบุรีถึงปราณบุรี (สำหรับอนาคต)

(๑.๓) ศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างถนนเลี่ยงเมืองหรือทางด่วน ผ่านเมืองหัวหิน

(๑.๔) ศึกษาความเหมาะสมของการสร้างทางยกระดับบริเวณสี่แยกชะอำ

(๑.๕) ขยายผิวจราจร ถนนสายเพชรบุรี-หาดเจ้าสำราญ (๓๑๗๗) และถนนคันกั้นน้ำเดิมหาดเจ้าสำราญ-ชะอำ

(๑.๖) ปรับปรุงและขยายถนนสายหาดเจ้าสำราญ-บางตะบูน (ไปออก ถนนธนบุรี-ปากท่อ) ถนนบึงเคียน-ท่ายาง (๓๑๘๗) ถนนภายในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ถนนสายปราณบุรี-อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด-กุยบุรี และถนนบางสะพาน บางสะพานน้อย

(๑.๗) ตัดถนนใหม่เชื่อมอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน-หมู่บ้านสหกรณ์
ห้วยสัตว์ใหญ่ และปรับปรุงถนนต่อไปจนถึงหนองพลับ (๓๒๑๘)

(๒) ระบบการขนส่ง

(๒.๑) จัดสร้างสถานีขนส่งมาตรฐานถาวรในขนาดที่เหมาะสมที่เมืองเพชรบุรี
ชะอำ หัวหิน และเมืองประจวบคีรีขันธ์

(๒.๒) ปรับปรุงและขยายการบริการรถโดยสารประจำทาง โดยเฉพาะ
ช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวจากหัวหินและชะอำ ถึงกรุงเทพมหานคร

(๒.๓) จัดรถโดยสารประจำทางสาย หัวหิน-หาดชะอำ ชะอำ-หัวหิน-
อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เพชรบุรี-หาดเจ้าสำราญ-บึงเตียน-ชะอำ

(๒.๔) ขยายการให้บริการทางรถไฟสำหรับหัวหิน-ชะอำ โดยเพิ่มขบวน
หรือที่นั่งสำหรับนักท่องเที่ยว เพิ่มขบวนรถจอดสถานีชะอำ และขยายบทบาทของสถานีรถไฟชะอำ
ให้มากขึ้น

(๒.๕) เลื่อนเวลาเดินรถดีเซลรางขบวนที่ ๒๓๓ (กรุงเทพฯ-หัวหิน)
ให้ออกจากกรุงเทพฯ เร็วขึ้น จะทำให้นักท่องเที่ยวมีเวลาท่องเที่ยวมากขึ้น

(๒.๖) สนับสนุนการขนส่งทางเรือจากหัวหิน-ชะอำ-หัตยา และจาก
ชะอำ-หัวหิน-สามร้อยยอด-ประจวบคีรีขันธ์-บางสะพาน-เกาะสมุย

(๒.๗) ปรับปรุงสนามบินบ่อฝ้ายให้เป็นสนามบินพาณิชย์ สำหรับเครื่องบิน
โดยสารขนาดเล็ก (Shorts หรือ Avro)

(๒.๘) สนับสนุนการจัดบริการทัศนศึกษาภายในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
ได้แก่ เมืองเพชรบุรี อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน หัวหิน-ชะอำ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด และบางสะพาน

(๓) ไฟฟ้า

(๓.๑) จัดตั้งสถานีไฟฟ้าย่อย (Substation) ที่หัวหิน และ
อ. บางสะพาน

(๓.๒) เพิ่ม feeder จ่ายไฟที่สถานีไฟฟ้าย่อยชะอำ ปราณบุรี และ
ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อจ่ายไฟให้แก่หัวหิน และบางสะพานตามลำดับ

(๓.๓) เพิ่มกำลังการจ่ายไฟฟ้าเมืองเพชรบุรี โดยติดตั้งหม้อแปลงขนาด ๒๕ MVA ที่สถานีไฟฟ้าย่อยเพชรบุรี

(๓.๔) สำหรับโครงการอื่น ๆ เกี่ยวกับไฟฟ้า ซึ่งเป็นโครงการของ กฟผ. และ กฟท. นั้น ควรจะได้รับการสนับสนุนและดำเนินงานโดยด่วน

(๔) การพัฒนาการสื่อสารและโทรคมนาคม

(๔.๑) ขยายการบริการด้านเทเล็กซ์สาธารณะ บริการ Express mail service และบริการวิทยุโทรศัพท์ ที่ชะอำ

(๔.๒) ขยายการบริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างจังหวัดและระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่หัวหิน ชะอำ เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

(๔.๓) ดำเนินการตามแผนงานและโครงการติดตั้งชุมสายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์ ทั้งเพิ่มจำนวนคู่สายในแต่ละชุมสายและการติดตั้งใหม่ ในเขตจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ หัวหิน ชะอำ บางสะพาน และสามร้อยยอด

(๕) การพัฒนาการประปา

(๕.๑) เพิ่มการผลิตน้ำประปา และขยายการบริการของประปาหัวหิน ชะอำ และเมืองเพชรบุรี

(๕.๒) ปรับปรุงระบบการผลิตน้ำประปาของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ สุขาภิบาลกำเนิดนพคุณ และสุขาภิบาลเขาย้อย ให้น้ำมีคุณภาพได้มาตรฐาน

(๕.๓) จัดหาแหล่งน้ำดิบเพิ่มเติมสำหรับน้ำประปาของสุขาภิบาลเขาย้อย สุขาภิบาลทับสะแก สุขาภิบาลกำเนิดนพคุณ และสุขาภิบาลบางสะพานน้อย

(๕.๔) จัดหาน้ำประปาเพื่อบริการบริเวณชายหาดบึงเตียนและสามร้อยยอด

๓.๑.๓ การพัฒนาบริการการท่องเที่ยว

การบริการการท่องเที่ยวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมให้เกิดความสะดวกสบายต่อการท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจ และจะสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้

(๑) ที่พัก

สถานบริการที่พักโดยเฉลี่ยมีเพียงพอไปจนถึงปี ๒๕๔๔ เพราะปัจจุบันอัตรา การเข้าพักของนักท่องเที่ยวยังต่ำ และการขยายตัวของสถานที่พักมีแนวโน้มสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ชะอำ ขณะเดียวกันธุรกิจบ้านจัดสรรขายและจัดให้เช่าในพื้นที่หัวหินชะอำ และปึกเตียน ได้มีเพิ่มขึ้น ดังนั้น การพัฒนาการบริการด้านที่พักมีดังต่อไปนี้

(๑.๑) ให้มีการขยายตัวโรงแรมชั้นหนึ่ง (กลุ่มระดับ ๑, ๒) ในพื้นที่ หัวหิน-ชะอำ ให้มีเพิ่มอีกไม่เกิน ๑,๕๗๕ ห้อง ก่อนสิ้นปี ๒๕๓๔

(๑.๒) ควบคุมและปรับปรุงด้านคุณภาพของสถานที่พัก ระดับ ๓-๕ ในเขตหัวหิน-ชะอำ ให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับราคาห้องพัก

(๑.๓) วางมาตรการจำกัด และควบคุมการพัฒนาสถานที่พักแบบบ้านจัดสรร บ้านเช่า โดยคำนึงถึงด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะอาคาร การให้บริการ และการให้ผลตอบแทน แก่รัฐในระดับที่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสถานที่พักที่ขึ้นทะเบียนโรงแรม

(๑.๔) สนับสนุนการจัดตั้งสถานบริการที่พักในระดับ ๓, ๔ ขึ้นในเมือง เพชรบุรี เมืองประจวบคีรีขันธ์ และบางสะพาน ให้เพิ่มอีกประมาณร้อยละ ๔๐ ของที่มีอยู่เดิม ในปี ๒๕๓๔

(๑.๕) ปรับปรุงด้านการบริการที่พักในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และ อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด โดยขยายจุดที่พักผ่อน การตั้งค่ายพักและเตนท์ และเพิ่มห้องพัก มาตรฐานสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเอกเทศและคู่ นอกจากนี้ให้สนับสนุนการบริการสถานที่พัก เอกชนบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน (ในหรือนอกเขตอุทยานฯ) โดยห้องพักไม่ควรเพิ่มขึ้น เกิน ๖๐ ห้อง ในช่วงก่อนปี ๒๕๓๔

(๑.๖) จัดอบรมด้านการให้บริการแก่ผู้ประกอบการและลูกจ้าง โดยเฉพาะ สถานประกอบการขนาดเล็ก

(๒) ภัตตาคารและร้านอาหาร

(๒.๑) ควบคุมดูแลและกระตุ้นให้มีการปรับปรุงด้านสุขลักษณะ ราคา และ คุณภาพของการให้บริการ

(๒.๒) ส่งเสริมการให้บริการอาหารหลากหลายมากขึ้น เช่น อาหาร มังสวิรัติ อาหารญี่ปุ่น อาหารยุโรป เป็นต้น

(๒.๓) วางมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการที่ดี โดยการ จัดทำเครื่องหมาย หรือประกาศนียบัตรรับรอง

(๒.๔) จัดอบรมด้านการให้บริการอย่างถูกต้องแก่พนักงานและ ผู้ประกอบการ

(๒.๕) จัดระเบียบหาบเร่แผงลอยในแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่ง ให้เหมาะสม ถูกสุขลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหัวหินและชะอำ

(๒.๖) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อป้อนภัตตาคาร และร้านอาหาร เพื่อให้ร้านอาหารมีต้นทุนต่ำ และยังเป็นการกระจายผลจากการท่องเที่ยวสู่ เกษตรกรด้วย

(๓) สถานบันเทิง

(๓.๑) ประกาศให้บางท้องที่ของจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเมืองท่องเที่ยวหลัก สามารถจัดตั้งสถานบันเทิงบางประเภทได้ตามกฎหมาย โดยเฉพาะ บริเวณชะอำ ควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

(๓.๒) ควบคุมด้านบริการสถานบันเทิง เรียงรมย์ที่จัดตั้งขึ้น

(๓.๓) สนับสนุนแหล่งบันเทิงอื่น ๆ เช่น สวนสนุก สนามกีฬา โรงมหรสพ หรือโรงละคร เป็นต้น

(๔) ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

(๔.๑) ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่ระลึกในท้องถิ่นและหัตถมาสินค้าที่เป็น เอกลักษณะให้มากขึ้น เช่น งานจักสาน ทอผ้า งานผลิตสินค้าจากวัสดุเหลือใช้ ฯลฯ

(๔.๒) จัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองในจุดรวมการท่องเที่ยวต่าง ๆ

(๔.๓) จัดสถานสาธิตหรือทัศนศึกษาด้านการผลิตสินค้าพื้นเมือง ตลอดจน ความเป็นอยู่แบบพื้นบ้านให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว และจำหน่ายผลผลิตท้องถิ่น

(๔.๔) ควบคุมด้านคุณภาพและราคาให้เหมาะสม

(๕) บริการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

- (๕.๑) จัดตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยว และอบรมด้านภาษาและการสื่อความ กับนักท่องเที่ยว
- (๕.๒) จัดตั้งหน่วยป้องกันอุบัติเหตุทางทะเล หน่วยช่วยชีวิตถาวร และหน่วยปฐมพยาบาลประจำ โดยเฉพาะบริเวณหัวหิน-ชะอำ และจัดหน่วยพยาบาลฉุกเฉินในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ที่ห่างไกลจากสถานพยาบาลของรัฐ
- (๕.๓) ตรวจสอบและสร้างความมั่นใจในด้านความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ในทุก ๆ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
- (๕.๔) เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวสามารถประกอบศาสนกิจทุกศาสนาใกล้แหล่งท่องเที่ยวหลัก
- (๕.๕) ขยายการศึกษาในสาขาที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว เช่น ด้านภาษา มัคคุเทศก์ ธุรกิจโรงแรม ในวิทยาลัยของรัฐและเอกชน ในพื้นที่วางแผน
- (๕.๖) จัดการฝึกอบรมด้านการผลิตและการให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่
- (๕.๗) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น หัวหิน ชะอำ เมืองเพชรบุรี เป็นต้น

๓.๑.๔ การพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีเป็นสิ่งสำคัญสำหรับแหล่งท่องเที่ยว เพราะนอกจากเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยวแล้ว ยังอาจเป็นสิ่งดึงดูดใจที่ดียิ่งอีกด้วย ถึงแม้ว่าในพื้นที่วางแผนจะมีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมบ้างแต่อยู่ในภาวะที่ไม่รุนแรง โดยกำหนดการพัฒนาแต่ละด้านได้ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบระบายน้ำทิ้ง

- (๑.๑) ปรับปรุงระบบท่อระบายน้ำบริเวณหน้าตลาดนัดรถไฟ ถนนแนบเทศบาล ในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น เพื่อการระบายน้ำได้รวดเร็ว และแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

(๑.๒) ทำการขุดลอกคูและทางระบายน้ำธรรมชาติในเขตเทศบาลตำบลชะอำ รวมทั้งการฝังท่อระบายน้ำบนถนนเจ้าลาย เพื่อระบายน้ำฝนและน้ำทิ้งลงคลองบางหินและคลองชะอำ

(๑.๓) ขุดคลองรับน้ำด้านตะวันตก และปรับปรุงทางระบายน้ำริมทางรถไฟ ของเมืองประจวบคีรีขันธ์ ระบายลงคลองบางนางรม และคลองวาท นอกจากนี้ ต้องควบคุมดูแล การถมที่ดินไม่ให้ปิดกั้นทางระบายน้ำตามธรรมชาติ

(๑.๔) จัดสร้างประตูน้ำปิด-เปิดบริเวณปลายท่อระบายน้ำของตลาดสดในเมืองเพชรบุรี

(๑.๕) จัดวางระบบและเตรียมแผนการขยายระบบระบายน้ำหลักในพื้นที่ชุมชน ไค้แก้ว ด้านเหนือและใต้ของเทศบาลตำบลหัวหิน ตลอดทั้งเทศบาลตำบลชะอำ เทศบาลเมือง-ประจวบคีรีขันธ์ และเมืองเพชรบุรี

(๒) ระบบน้ำทิ้ง

(๒.๑) ปรับปรุงระบบบำบัดและท่อส่งน้ำเสียในทะเลของเทศบาลตำบลหัวหิน และวางท่อรับน้ำเสียจากสะพานปลา ร้านอาหารชายหาด ไม่ให้ระบายน้ำลงสู่ทะเล ในระยะยาว ต้องศึกษาทางเลือกการจัดสร้างระบบน้ำเสียแห่งใหม่ของเทศบาล

(๒.๒) ศึกษาและวางแผนระบบระบายน้ำทิ้งและบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอำ โดยการวางท่อน้ำเสียจากชุมชนเมืองและชายหาด ไปสู่ระบบบำบัดน้ำเสียที่จะสร้างขึ้นบริเวณหลังโรงพยาบาลอำเภอลำเภองาม ชุมคลองชะอำ

(๒.๓) ควบคุมป้องกันไม่ให้โรงงานสับปะรดกระป๋องทั้ง ๒ แห่งในเทศบาล-ตำบลชะอำ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงงานชะอำไพน์แอบเบิลแคนเนอร์รี่ ทิ้งน้ำเสียจากโรงงานลงสู่ คลองหรือทะเลโดยเด็ดขาด

(๒.๔) ศึกษาและวางแผนระบบระบายน้ำและบำบัดน้ำเสียเมืองเพชรบุรีและเมืองประจวบคีรีขันธ์

(๒.๕) ควรย้ายกิจการประมงจากสะพานปลาอำวประจวบคีรีขันธ์ ไปรวมกัน ยังบริเวณอ่าวน้อย แล้วปรับปรุงสะพานปลาเทศบาลให้เป็นที่ทำเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยว

(๒.๖) ควบคุมดูแลโรงงานปลาบ่มไม่ให้ระบายน้ำทิ้งลงทะเล โดยไม่ผ่านถาด
บำบัด

(๒.๗) เพิ่มอัตรากำลังคนดูแลรักษาที่ระบายน้ำในเขตเทศบาลต่าง ๆ

(๒.๘) กำหนดให้สถานบริการต่าง ๆ จัดทำระบบบำบัดตามมาตรฐานของ
กองวิศวกรรมสุขาภิบาล กรมโยธาธิการ

(๓) ระบบขยะ

(๓.๑) เพิ่มอัตรากำลังคน เก็บกวาดขนขยะให้เพียงพอและรวดเร็วในเขต
เทศบาล โดยเฉพาะการจัดการบริเวณหาดหัวหินและหาดชะอำ

(๓.๒) เพิ่มปริมาณภาชนะและพาหนะ เก็บขนขยะในทุกเขตเทศบาล โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งที่บริเวณชายหาดหัวหินและชะอำ

(๓.๓) จัดระเบียบหาบเร่แผงลอย เก้าอี้ผ้าใบ และร้านขายอาหารชายหาด
ในบริเวณที่ยังคงให้มีกิจการเหล่านี้ จะต้องมีมาตรการควบคุมดูแลการรักษาความสะอาดอย่างเข้มงวด

(๓.๔) ปรับปรุงกำจัดขยะ โดยเพิ่มการเผาขยะแห้ง ฉีดฆ่าฆ่าแมลง และ
วางยาฆ่าหนูอย่างสม่ำเสมอ สำหรับการชุดบ่อและกลบฝัง ต้องกระทำอย่างถูกหลักวิชา ส่วนเทศบาล
ตำบลชะอำและเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์นั้น ควรหาสถานที่แห่งใหม่ที่ห่างไกลชุมชนเพื่อการกำจัดขยะ

(๓.๕) ปลุกฝังความนึกคิดของประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกัน
รักษาความสะอาด ไม่ทิ้งขยะในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว

(๓.๖) ปรับปรุงด้านการบริการการจัดเก็บขยะ เทศบาล เพื่อให้สอดคล้องกับ
การขยายตัวของชุมชนและการท่องเที่ยว

(๔) คุณภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

(๔.๑) วางมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

(๔.๒) ควบคุมระดับเสียงของยานพาหนะ ผ่านเมืองหัวหิน ชายทะเลชะอำ
หรืออาจวางแผนสร้างถนนเสียงเมืองหัวหิน และลดปริมาณจราจรบนชายหาดชะอำ

(๔.๓) ป้องกันแก้ไข เพื่อลดปัญหาปริมาณฝุ่นละอองจากโรงงานชลประทานซีเมนต์

(๔.๔) ศึกษาเพื่อกำหนดโครงการแก้ไขปัญหาการพึ่งทะเลายของชายหาดชะอำ โดยเน้นการค้นหาสาเหตุ วิธีการแก้ไข และศึกษาความเหมาะสมของโครงการอย่างละเอียดรอบคอบ

๓.๑.๕ การส่งเสริมการตลาด

การส่งเสริมการตลาดเป็นการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผนเพิ่มขึ้น ซึ่งการดำเนินการนั้นมีส่วนประกอบสำคัญอยู่ ๓ ประการ ได้แก่ การกำหนดสรารูป (Image) ของพื้นที่วางแผน การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะให้การส่งเสริม และการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริม จากสาระสำคัญดังกล่าวสามารถกำหนดแนวทางส่งเสริมการตลาดดังต่อไปนี้

(๑) การโฆษณาประชาสัมพันธ์พื้นที่วางแผนให้หัวหิน-ชะอำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักที่เน้นความสำคัญของหัวหิน-ชะอำ เสมือนเป็นแหล่งท่องเที่ยวเดียวกัน ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวหลักอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม ดังนั้น การดำเนินงานควรร่วมมือกันระหว่างจังหวัดทั้งสอง

(๒) เสนอสรารูป (Image) ของหัวหิน-ชะอำ โดยเน้นในความสงบแบบไทย เพื่อสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมต่อการพักผ่อนตากอากาศ (แบบ Relaxation) บริเวณชายทะเล เป็นต้น นอกจากนี้ ให้ความสะดวกต่อการทัศนาศูนย์กลางประวัติศาสตร์ เพชรบุรี และอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง และเน้นให้เห็นถึงความใกล้ชิดกับกรุงเทพมหานครด้วย

(๓) กำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายเพื่อการโฆษณาไปที่ เยอรมัน อังกฤษ สหรัฐ ญี่ปุ่น สวิส และฝรั่งเศส สำหรับชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ปานกลางและสูงในกรุงเทพฯ กับภาคกลางสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย

(๔) ททท. ควรรวมหัวหิน-ชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับ ๒ (secondary destination) ในการโฆษณาการขายแหล่งท่องเที่ยวของไทยโดยรวม

(๕) เนื้อหาการโฆษณาไม่ควรมีเฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น ททท. ควรจัดพิมพ์เป็นภาษาอื่น ๆ หลาย ๆ ภาษา เช่น ภาษาเยอรมัน ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เป็นต้น และการโฆษณาควรกระจายสู่ศูนย์กลางหลักระดับภาคของประเทศกลุ่มเป้าหมายด้วย

(๖) ททท. ควรให้ความสนใจสนับสนุนและช่วยเหลือด้านการผลิตเอกสารโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่จัดขึ้นโดยท้องถิ่นหรือเอกชน ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาตรฐานน่าสนใจ และไม่มีคุณภาพลดเกิดขึ้น เช่น ด้านรูปแบบ การใช้ภาษา ภาพประกอบ และคำบรรยาย เป็นต้น

(๗) กรมศิลปากรควรรับผิดชอบและช่วยเหลือในการบรรยายแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ทั้งในเอกสารเผยแพร่และแผ่นป้ายแนะนำแหล่ง ส่วนกรมป่าไม้ควรรับผิดชอบและช่วยเหลือในส่วนของอุทยานแห่งชาติ และแหล่งธรรมชาติอื่น ๆ นอกจากนี้ ทั้งสองหน่วยงานควรขึ้นำด้านข้อมูล-ข่าวสาร การศึกษาค้นคว้า ค้ำ

(๘) จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เมืองเพชรบุรี โดยเน้นวงจรถวายท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และวัด ในรูปของการเน้นวัฒนธรรมมากกว่าการค้า ดังนั้น คณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วย จังหวัด เทศบาลเมืองเพชรบุรี เจ้าอาวาส หรือผู้แทนของวัด กรมศิลปากร และ ททท.

(๙) จัดทำป้ายบอกทางและป้ายแนะนำ (Interpretive material) แหล่งท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วงจรท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรี อาคารประวัติศาสตร์ และพระนครคีรี เขาหลวง ถ้ำแก้ว ถ้ำพระยานคร เป็นต้น

(๑๐) จัดสัมมนาหรืออบรมเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เกี่ยวกับการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

๓.๑.๖ การพัฒนาประเพณี ศิลป และวัฒนธรรม

จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประเพณี ศิลป และวัฒนธรรมที่สำคัญสืบทอดมาช้านาน ซึ่งแบ่งได้เป็นงานเทศกาลประเพณี การละเล่นพื้นบ้าน วัฒนธรรมเกี่ยวกับอาชีพและความเชื่อ และวัฒนธรรมของชนกลุ่มน้อย สิ่งเหล่านี้มีคุณค่าต่อท้องถิ่นสูง ควรแก่การอนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยว สำหรับแผนหลักฯ ได้เสนอการพัฒนาด้านประเพณี ศิลป และวัฒนธรรมไว้ดังนี้

(๑) ให้มีการกำหนดขนาดระดับความสำคัญหรือความเด่น ระยะเวลาของงานประเพณีต่าง ๆ ภายในจังหวัดและพื้นที่อย่างสอดคล้องและเหมาะสม ทั้งงานประเพณีระดับชาติ ระดับจังหวัด และงานท้องถิ่น เช่น งานพระนครคีรี เป็นงานระดับภูมิภาค, งานสงกรานต์หัวหิน เป็นงานระดับจังหวัด, งานเขาช่องกระจก เป็นงานระดับเมือง เป็นต้น

(๒) ส่งเสริมให้ประชาชน (ส่วนบุคคลและกลุ่ม) มีส่วนร่วมงานประเพณีอย่างจริงจัง โดยฝ่ายราชการควรมีบทบาทในด้านการส่งเสริม กระตุ้น และประสานงาน และพยายามลดรูปแบบการจัดงานที่สั่งการภายในหน่วยราชการลง

(๓) ส่งเสริมการละเล่นพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง โดยจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรม เป็นแกนกลาง ผ่านไปยังสถานศึกษาระดับต่าง ๆ และกลุ่มสืบทอดที่จัดตั้งขึ้นมารองรับ (เช่น กลุ่มหนุ่มสาว นักเรียน) นอกจากนี้ ควรให้กิจกรรมเหล่านี้มีโอกาสดำเนินการต่อนักท่องเที่ยว และสร้างรายได้ในเทศบาลต่าง ๆ มากขึ้น

(๔) ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการละเล่นให้ร่วมสมัยมากขึ้น ปรับปรุงสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกให้มีรูปแบบสากลอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยว ตลอดจนคิดประดิษฐ์กิจกรรม-การละเล่น ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้นด้วย

(๕) จัดตั้งหรือส่งเสริมวัฒนธรรมพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวในรูปของชุมชนชนบทตามกลุ่มอาชีพหรือเชื้อชาติ เช่น หมู่บ้านทำน้ำตาลโตนด หมู่บ้านลาวโซ่ง พร้อมเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าในการเสนอแก่นักท่องเที่ยวด้วย

(๖) จัดเส้นทางการท่องเที่ยว เสริมการท่องเที่ยวหลัก หรือจัดขึ้นใหม่ เช่น บ้าน-ทรงไทย อำเภอบ้านลาด ชุมชนกระเหรี่ยงห้วยสัตว์ใหญ่ เป็นต้น

(๗) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นให้มากขึ้น

๑.๒ แผนพัฒนาเฉพาะพื้นที่

การพัฒนาเฉพาะพื้นที่ เป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง ๆ ในด้านต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาตัวแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการ ตลอดจนการควบคุมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้ประสานสอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถคงความดึงดูดใจ และเพิ่มแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น ในการเสนอแผนพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ส่วนใหญ่เน้นการพัฒนาทางกายภาพของแหล่งโดยการออกแบบเบื้องต้น เสนอแนวความคิด และแนวทางการพัฒนาจากปัจจุบันถึงอนาคต โดยเน้นการวางแผนการใช้ที่ดินผังบริเวณ ลักษณะและองค์ประกอบของสิ่งก่อสร้างในบริเวณ

ในรายงานฉบับนี้จะได้เสนอกรอบการพัฒนา และแผนการพัฒนาในสาขาหลักของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๘ แห่ง คือ เมืองเพชรบุรี อุทยานแห่งชาติ แก่งกระจาน หาดชะอำ หาดหัวหิน หาดตะเกียบ อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เมืองประจวบคีรีขันธ์ และบางสะพาน

๑.๒.๑ แผนพัฒนากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรี

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดบทบาทให้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรี เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (Historical and Cultural Tourism Centre) โดยมีพระนครคีรี เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่นในกลุ่มเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมรองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในลักษณะแบบทัศนศึกษาเป็นสำคัญ

(๑.๒) เป้าหมายการพัฒนา สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ และ ๒๕๔๔ กำหนดไว้ ๒๗๕,๘๖๑ และ ๔๔๓,๓๔๕ คน ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนชาวไทยต่อชาวต่างประเทศ ประมาณ ๔.๕ : ๑ ส่วนเป้าหมายจำนวนที่พักกำหนดไว้ ๖๐๐ ห้อง ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ในระดับโรงแรมชั้น ๒

(๑.๓) มาตรการการพัฒนา

- พัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเมือง อันได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านค้าร้านอาหาร ลูชา ที่จอดรถ เป็นต้น
- พัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในเมือง เพื่อให้เกิดการประสานระหว่างการท่องเที่ยวชุมชนอย่างแน่นแฟ้น

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และตอบสนองการท่องเที่ยวอย่างสมบูรณ์ ตามเอกลักษณ์และศักยภาพของแหล่งนั้น ๆ

- ปรับปรุงระบบข้อมูลและป้ายสื่อความของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในระดับแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง และแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม

(๒) แผนการพัฒนา

(๒.๑) พัฒนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวในเมือง โดยพัฒนาบริเวณเชิงเขาวังให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของกลุ่ม โดยกำหนดเป็นแผนระยะสั้นและระยะยาวดังต่อไปนี้

- แผนการดำเนินงานระยะสั้น (๕ ปี) ทำการปรับปรุงองค์ประกอบสถาปัตยกรรม บริเวณศาลหลักเมือง และอาคารที่ทำการตำรวจทางหลวง รวมทั้งทำการรื้อรั้วศาลหลักเมืองบริเวณพระนครคีรี รวมทั้งปรับปรุงทางเดินเท้าในสวนสาธารณะ และจัดเตรียมพื้นที่ในบริเวณถนนที่จะตัดใหม่

- แผนการดำเนินงานระยะยาว (๑๕ ปี) จัดศูนย์กลางข่าวสารและบริการเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เมืองเพชรบุรี ตัดถนนใหม่เข้าไปยังสวนสาธารณะสุขเพื่อทดแทนการปิดถนนเพชรเกษม บริเวณเชิงเขาวัง รวมทั้งดำเนินการพัฒนาเชิงเขาวัง ให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอย่างแท้จริง โดยให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างพระนครคีรีกับศาลหลักเมือง

(๒.๒) พัฒนาเส้นทางนำเที่ยวในเมือง โดยดำเนินการพัฒนาดังต่อไปนี้

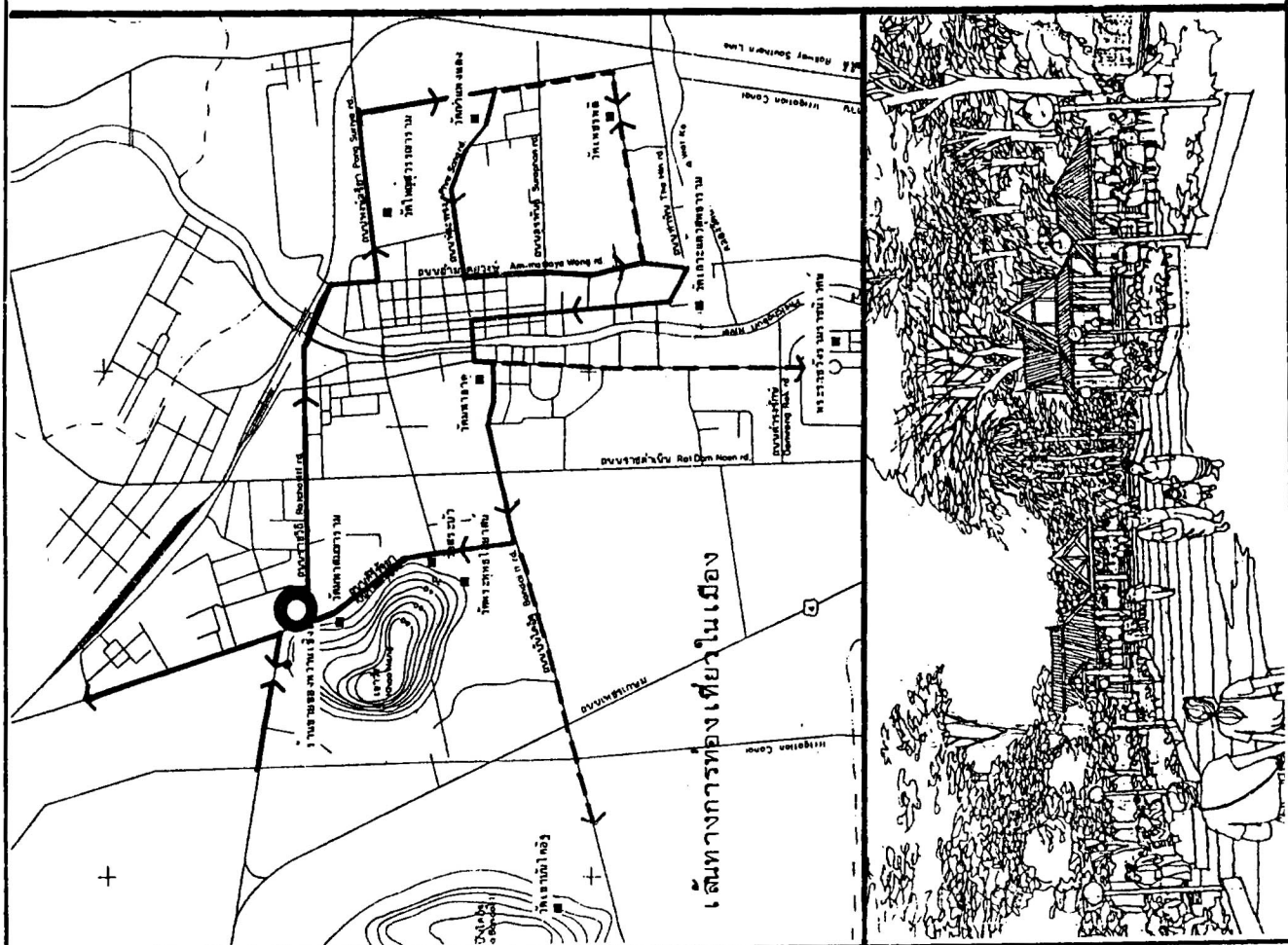
- จัดวัดสำคัญและมีความงดงามของเพชรบุรีให้อยู่ในเส้นทางการท่องเที่ยว และสนับสนุนเอกชนให้จัดรถแมลลิน เส้นทางที่กำหนดผ่านวัดต่าง ๆ ที่สำคัญ

- แก้ปัญหาทัศนียภาพของวัดต่าง ๆ ในย่านชุมชนให้มีลักษณะที่เด่นชัดขึ้น

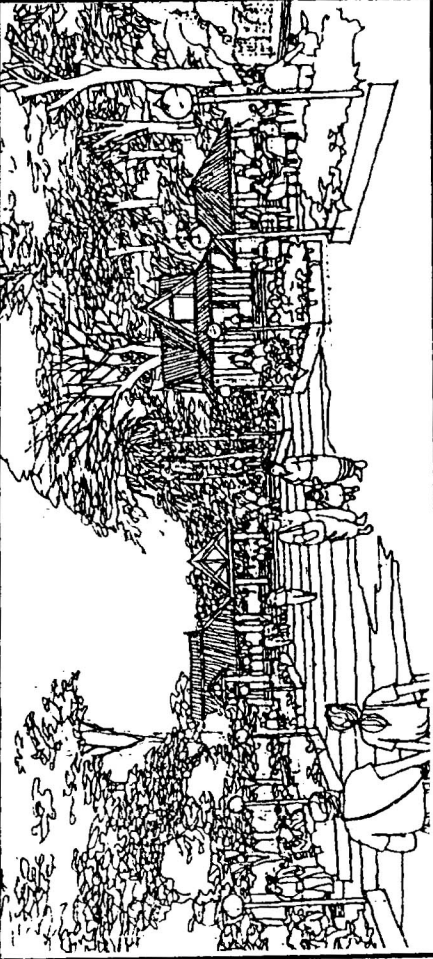
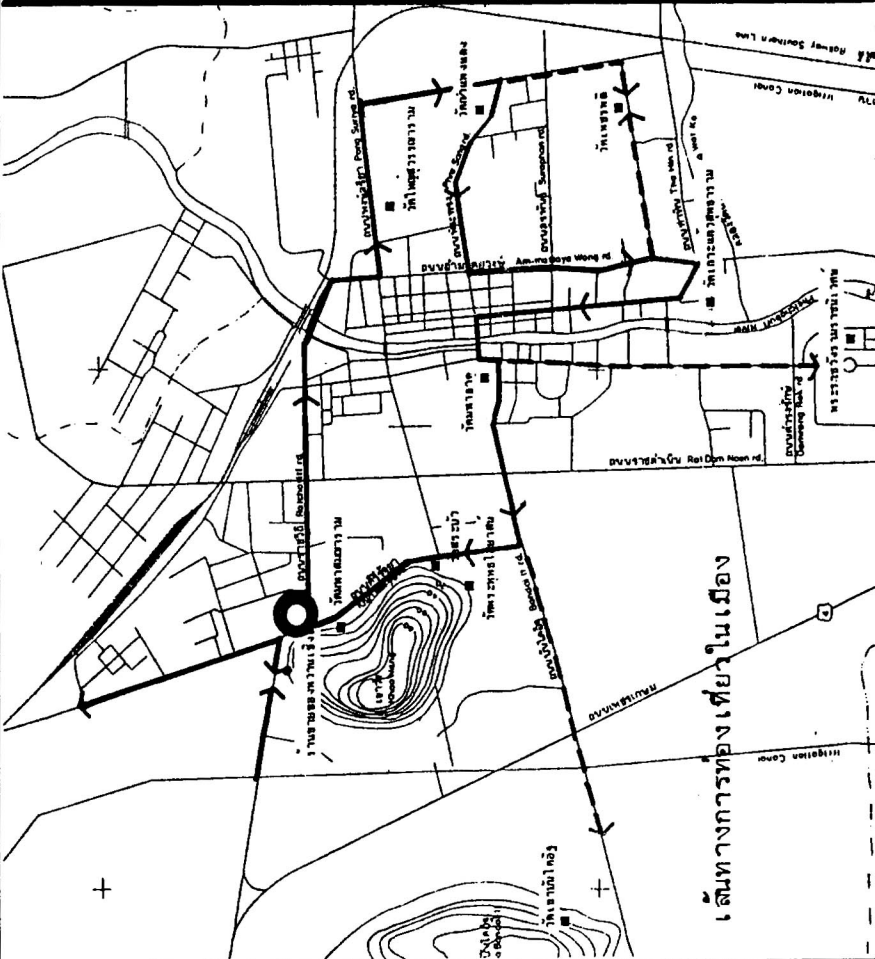
- อนุรักษ์รักษาสภาพอาคารเก่าที่มีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม อันเป็นเอกลักษณ์สะท้อนถึงวิถีความเป็นอยู่ของชาวเพชรบุรี

- แก้ปัญหาความไม่สะดวกในการเข้าชมวัด โดยจัดหาบุคคลากรเพื่อเปิดปิด และอำนวยความสะดวกในการเข้าชม

รูปที่ ๓.๑ แสดงเส้นทางการท่องเที่ยวในเมือง และการพัฒนาบริเวณเชิงเขาวังในอนาคต

ผังบริเวณเชิงเขาวัง

รูปที่ ๓.๑ การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวในเมืองและศูนย์การท่องเที่ยวเชิงเขาวังในอนาคต

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT OF PETCHABURI PROVINCE AND PRACHUAP KHRI KHAN PROVINCE

(๒.๓) แนวทางพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะ ดำเนินการพัฒนาดังต่อไปนี้

(๒.๓.๑) พระนครศรีอยุธยา ในปัจจุบันได้รับการบูรณะให้มีความงดงามและสะดวกสบายแก่การเข้าชมคืออยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามควรมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นดังนี้

- จัดทำเส้นทางเดินชมพระนครศรีอยุธยา
- ปรับปรุงทางที่ใช้ในการเข้าชม ตลอดจนปรับปรุง

ภูมิสถาปัตยกรรมเส้นทางที่นำชม

- จัดนิทรรศการภาพถ่ายทางประวัติศาสตร์ของ

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวอย่างถาวร

- จัดทำสื่อข้อมูลต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายแสดง

รายละเอียด ภาพยนตร์ วีดีโอ ฯลฯ

(๒.๓.๒) พัฒนาศาสนสถานต่าง ๆ อันได้แก่ วัดมหาสมณาราม วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดกำแพงแลง วัดเกาะแก้วสุทธาราม วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดพระพุทธไสยาสน์ และถ้ำเขาลวง โดยการพัฒนามุ่งเน้นการพัฒนาผังบริเวณ สิ่งก่อสร้างสถาปัตยกรรม องค์ประกอบ สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม ตลอดจนการพัฒนาค้นการบริการและการบริหาร

(๒.๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๔.๑) ติดตั้งหม้อแปลงไฟฟ้าขนาด ๒๕ MVA เพิ่ม

(๒.๔.๒) เพิ่มกำลังผลิตและขยายบริการการประปาเพชรบุรี และปึกเตียน โดยการประปาเพชรบุรี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เพิ่มกำลังผลิตอีกวันละ ๘,๐๐๐ ลบ.เมตร รวมกำลังผลิตเป็นวันละ ๑๔,๗๖๐ ลบ.ม. จัดหาน้ำประปาให้แก่ปึกเตียนในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ประมาณวันละ ๑,๕๕๐ ลบ.ม.

(๒.๔.๓) เพิ่มจำนวนหมายเลขโทรศัพท์ทางไกล ระหว่างจังหวัด และระหว่างประเทศ โดยติดตั้งเลขหมายเพิ่มอีก ๑,๔๐๘ เลขหมาย ในปี ๒๕๓๐

(๒.๕) แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม

(๒.๕.๑) ขุดลอกสิ่งปฏิกูลในแม่น้ำเพชรบุรี โดยให้ทำการขุดลอก

ทุก ๕ ปี

(๒.๕.๒) ก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน โดยให้มีการศึกษา ออกแบบและดำเนินการก่อสร้าง

(๒.๕.๓) ปรับปรุงขีดความสามารถในการเก็บกักจัดขยะ ตลอดจน กระตุ้นประชาชนให้รักษาความสะอาด

๓.๒.๒ แผนพัฒนาอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) สำหรับอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานควรมีบทบาท เป็นศูนย์กลาง การพักผ่อนในระยะสั้น และเป็นแหล่งทัศนศึกษาธรรมชาติ รวมทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มี เป้าหมายสนใจ เฉพาะเรื่อง เช่น การปีนเขา ล่องสัตว์ เดินป่า ตกปลา ล่องแพ เป็นต้น โดยทำหน้าที่เป็น แหล่งท่องเที่ยวเสริมรองรับนักท่องเที่ยวจากศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลัก หัวหิน-ชะอำ เป็นสำคัญ

(๑.๒) ในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวที่เข้าชมอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ยังมี จำนวนต่ำกว่าที่ควรเป็นอยู่มาก จึงควรพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเพิ่ม ขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

(๑.๓) มาตรการในการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ของอุทยานฯ เพื่อการท่องเที่ยว ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงการควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ให้ได้รับ ผลกระทบจากการพัฒนาน้อยที่สุด

- ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก แก่นักท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวได้ในอนาคต

- ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวและจุดสนใจต่าง ๆ ในอุทยานฯ ให้ สอดคล้องเป็นระบบที่ครบวงจร

- จัดการประชาสัมพันธ์เผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งส่งเสริม ให้บริการนำเที่ยว บริการขนส่งสาธารณะเข้าถึงอุทยานฯ โดยให้มีเอกสาร หรือมัคคุเทศก์นำทาง การท่องเที่ยวด้วย

(๒) แผนการพัฒนา

(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) จัดแบ่งเขตการใช้ที่ดิน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการอนุรักษ์

รักษาสภาพแวดล้อมและการพัฒนาการท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

- เขตบริการ (Intensive use zone) ได้แก่พื้นที่รองรับการพัฒนาสิ่งก่อสร้างที่จำเป็นต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานอนุรักษ์และบริการการท่องเที่ยวในเขตอุทยานฯ
- เขตเพื่อการพักผ่อนและการศึกษาหาความรู้ (Outdoor recreation zone) ได้แก่พื้นที่ใช้รองรับการพักผ่อนและการศึกษาหาความรู้ รวมทั้งเป็นพื้นที่กันชนมิให้เกิดผลกระทบต่อเขตพื้นที่บริการและเขตสงวนสภาพธรรมชาติ
- เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive zone) เป็นเขตที่มีสภาพธรรมชาติที่ควรสงวนรักษาไว้
- เขตฟื้นฟูธรรมชาติ (Recovery zone) ได้แก่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในอุทยานที่ถูกทำลาย และต้องการการปรับปรุงฟื้นคืนสภาพเดิม
- เขตกิจกรรมพิเศษ (Special use zone) ได้แก่เขตที่ถูกหน่วยงานราชการต่าง ๆ ขอใช้ประโยชน์ รวมทั้งเขตที่มีประชาชนเข้าไปทำกิจกรรมก่อนก่อตั้งอุทยานฯ

(๒.๑.๒) พัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตบริการที่มีกิจกรรมของนักท่องเที่ยว

ซึ่งมีดังต่อไปนี้

- บริเวณที่ทำการอุทยานฯ (เขาไม้รวก) ให้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดิน เส้นทางสัญจรต่าง ๆ จัดสร้างที่ทำการและศูนย์กลางบริการแก่นักท่องเที่ยวแห่งใหม่ จัดทำท่าเทียบเรือและแพเก็บเรือพร้อมหน่วยกู้ภัยทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยว ปรับปรุงบ้านพักและพื้นที่รองรับกิจกรรมในการพักค้างแรม ตลอดจนจัดทำเส้นทางเดินป่าชมวิวกัลที่พิภ และปรับปรุงเกาะในบริเวณฝั่งตรงข้ามของที่ทำการ ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปใช้ประโยชน์
- บริเวณเขาพะเนินทุ่งและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงตอนกลางของอุทยานฯ ให้ดำเนินการจัดทำเส้นทางถนนเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่นน้ำตกคอฮิป ตลอดจนเส้นทางถนนขนาดเล็ก เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวทางตอนใต้ บริเวณห้วยป่าเลา ทำการพัฒนาด้าน

ธรรมชาติศึกษา เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ทางธรรมชาติและนิเวศวิทยาแก่เยาวชนและนักท่องเที่ยวทั่วไป

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) ปรับปรุงเส้นทางถนนและทางเดินเท้า เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เขาพะเนินทุ่ง น้ำตกตอธูป อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา น้ำตกห้วยป่าเลา เป็นต้น

(๒.๒.๒) จัดเตรียมแหล่งน้ำสะอาดเพื่อการอุปโภคบริโภคตามแหล่งที่พักหลัก ๒ แห่ง คือ เขาไม้รักและป่าละอู ตลอดจนแหล่งที่พักชั่วคราวตามจุดแวะพักต่าง ๆ ในเส้นทางเดินป่า

(๒.๒.๓) ปรับปรุงระบบสื่อสารทั้งภายในและภายนอก เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว

(๒.๓) แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว

(๒.๓.๑) ปรับปรุงและจัดสร้างแหล่งที่พักให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักมากขึ้น ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ และเกินขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวของพื้นที่

(๒.๓.๒) จัดระบบนำเที่ยวไม่ว่าจะเป็นเส้นทาง ป้ายบอกทาง ป้ายสื่อความ ตลอดจนมัคคุเทศก์นำเที่ยวยังจุดแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

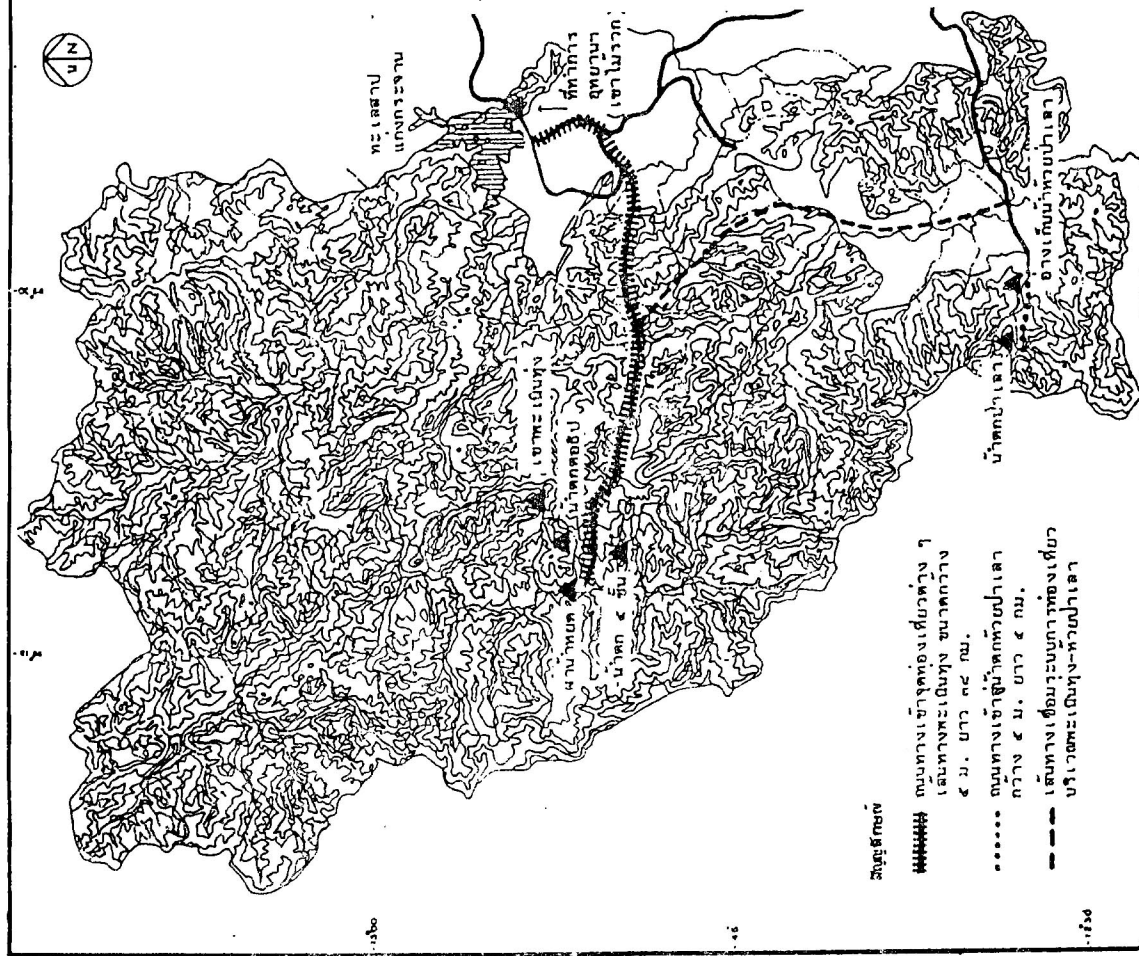
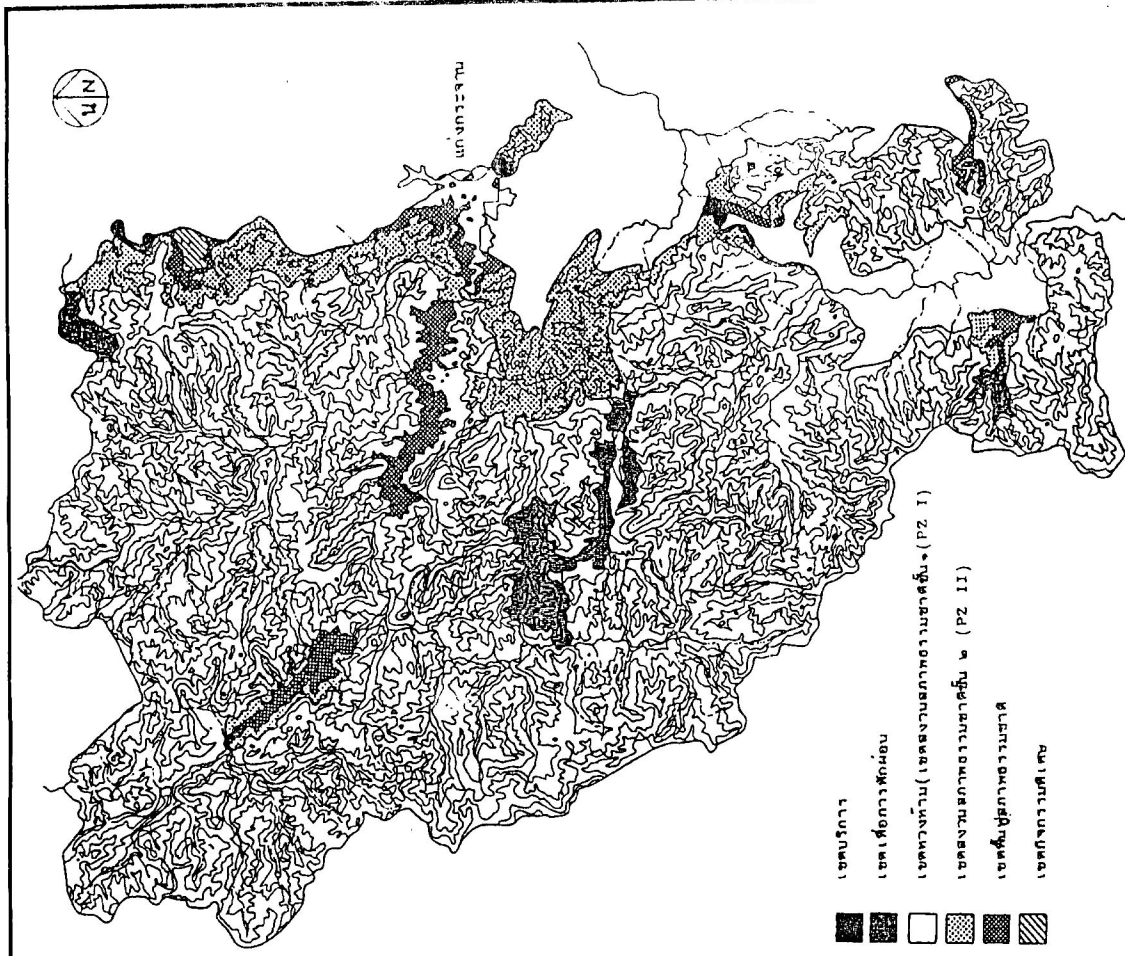
(๒.๔) แผนพัฒนาด้านอื่น ๆ

(๒.๔.๑) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่อุทยานฯ เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวมากขึ้น ตลอดจนการให้ความรู้เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

(๒.๔.๒) จัดให้มีหน่วยกู้ภัย เพื่อให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้งทางบกและทางน้ำ

(๒.๔.๓) จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียและการเก็บกักจัดขยะในพื้นที่แหล่งที่พักและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 ของจังหวัดเพชรบุรี และ
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รูปที่ ๓.๒ การพัฒนาถนนและการแบ่งเขตการใช้ที่ดิน

๓.๒.๓ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคชะอำ (รวมจิตต์)

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดบทบาทให้หาดชะอำ (หาดร่วมจิตต์) เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลแบบสนุกสนาน และการบันเทิง ได้มาตรฐานสากล (International Standard Ocean Resort and Entertainment Area) สำหรับนักท่องเที่ยวทุกระดับและทุกระดับที่พักแรมและมาเช้า-เย็นกลับ

(๑.๒) เป้าหมายการพัฒนากำหนดไว้เป็น ๒ ระยะ ได้แก่

(๑.๒.๑) เป้าหมายในระยะสั้น (๕ ปี)

- ขยายการท่องเที่ยวเร่งรัดให้มีนักท่องเที่ยว ๗๓๖,๕๔๗ คน และเร่งรัดให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒.๐๐ ในปี ๒๕๓๔
- ขยายกิจกรรมและปรับปรุงด้านที่พัก ตลอดจนวางมาตรการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ใช้จ่ายมากขึ้น พักแรมมากขึ้น และขยายวันพักให้นานขึ้น เพื่อให้อัตราการเข้าพักสูงขึ้นเฉลี่ยอย่างน้อยเป็นร้อยละ ๕๔ ในปี ๒๕๓๔ (เพิ่มห้องพักไม่เกิน ๓๗๔ ห้อง)
- ปรับปรุงและจัดระเบียบชายหาดและถนนเลียบริมชายหาดให้เป็นสัดส่วนสอดคล้องกับกิจกรรมชายหาด

(๑.๒.๒) เป้าหมายในระยะยาว (๑๕ ปี)

- ให้มีนักท่องเที่ยวสูงถึงประมาณ ๑,๑๕๘,๕๗๖ คน ในปี ๒๕๔๔ และให้สัดส่วนชาวต่างชาติสูงขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓.๕
- ขยายการเข้าพักให้มากขึ้นและอยู่นานวันขึ้น และระดับการใช้จ่ายสูงขึ้น โดยจะต้องมีที่พักประมาณ ๒,๑๐๐ ห้อง เน้นห้องพักระดับ ๒ ให้มากขึ้น
- พัฒนาการใช้ที่ดิน รูปแบบอาคาร สิ่งแวดล้อม กิจกรรมและบริการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวสมบูรณ์แบบได้มาตรฐานสากล

(๑.๓) มาตรการการพัฒนา

- แก้ปัญหาสภาพแวดล้อมเฉพาะหน้า ได้แก่ปัญหาการพังทลายชายหาด โดยให้ทำการศึกษาหาทางแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ปัญหาแม่น้ำเน่าเสียในคลองบางหิน และบริเวณปากคลอง ให้มีการควบคุมน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเข้มงวด

- เสริมสร้างเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นแบบชายหาดกิจกรรมแบบเดินเท้า (Pedestrian Oriented Activities) เป็นหลัก ให้ใช้การเดินเท้าเพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมที่สำคัญต่าง ๆ ของชายหาด

- ส่งเสริมการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและยกระดับการลงทุน โดยเน้นการพัฒนาที่ดินสาธารณะ เลียบชายหาดให้เป็นประโยชน์ต่อการพักผ่อนอย่างเต็มที่

- จัดระเบียบบริเวณริมชายหาด

รูปที่ ๓.๓ แสดงแนวความคิดการพัฒนาหาดชะอำ

(๒) แผนการพัฒนา

(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) การพัฒนาชายหาด ให้แบ่งส่วนชายหาดเป็น ๓ ส่วนใหญ่ โดยให้ส่วนตอนกลางเป็นส่วนสนองกิจกรรมหลักแบบสนุกสนาน (Active Zone) สองส่วนที่เหลือเป็นแบบพักผ่อน (Non-Active Zone)

(๒.๑.๒) การพัฒนาบริเวณสาธารณะ แบ่งออกเป็น ๒ ระยะด้วยกัน คือ

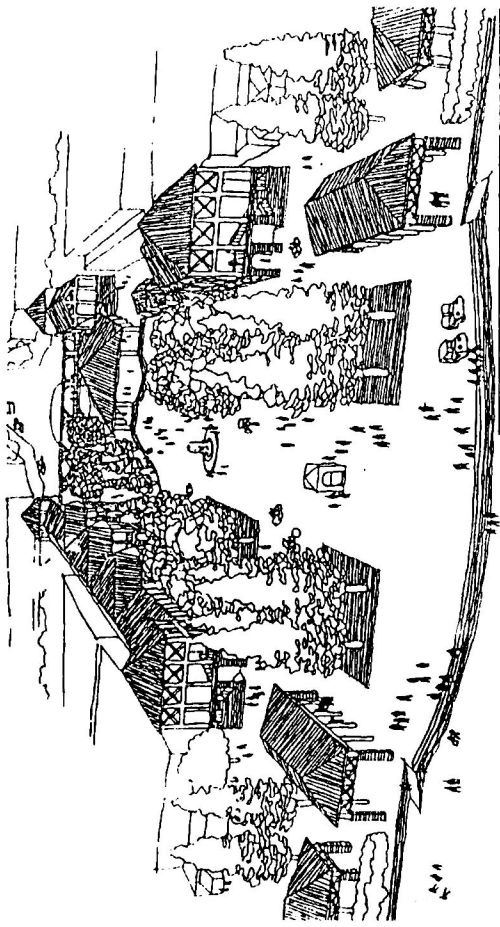
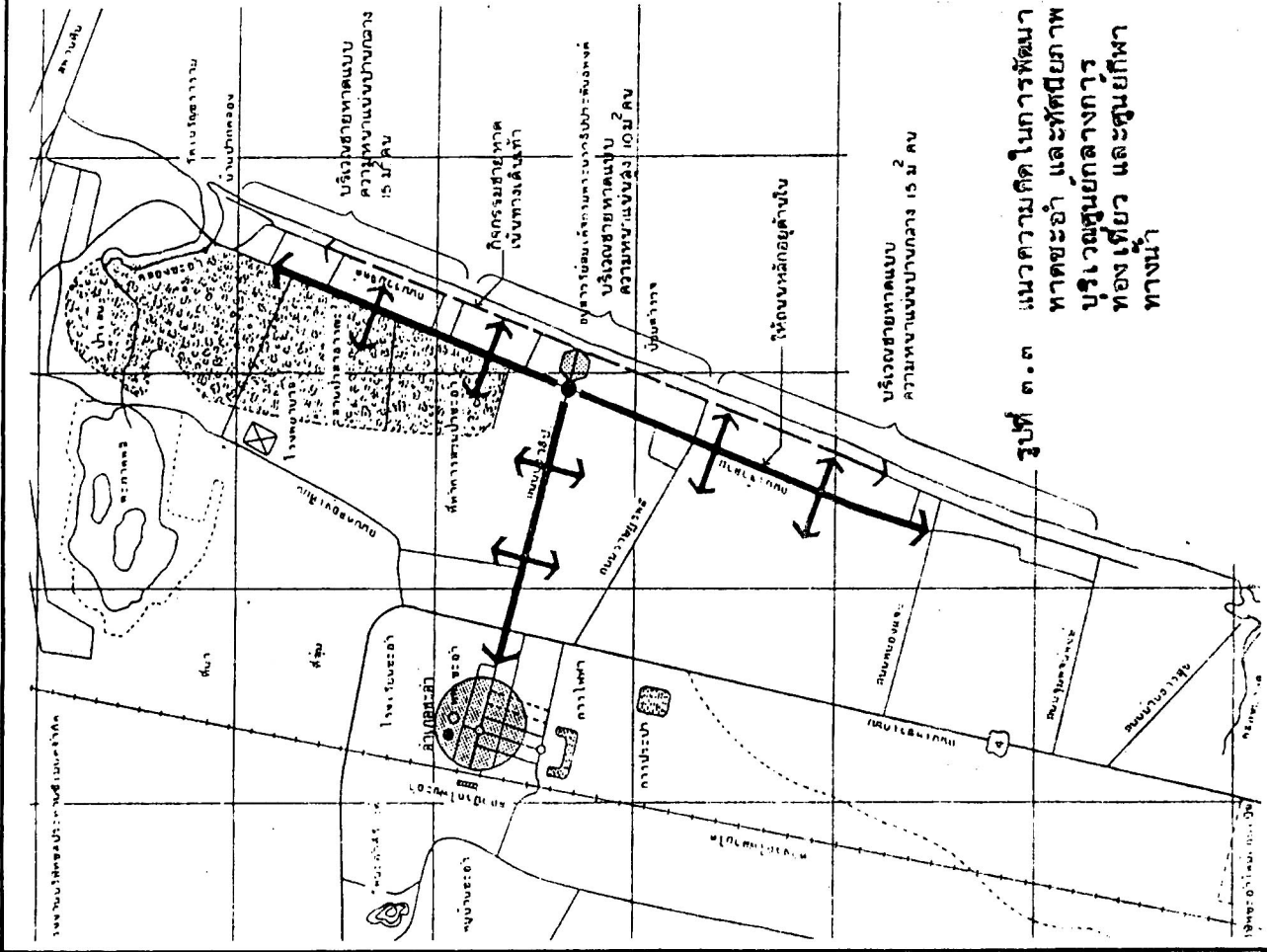
- การพัฒนาในระยะสั้น (๕ ปี) ให้ทำการพัฒนาการสัญจรริมหาด โดยเน้นการลดขนาดถนนร่วมจัดทำให้เดินรถทางเดียว และขยายทางเดินเท้าและพื้นที่ เพื่อกิจกรรมชายหาดต่าง ๆ เข้าแทน ตลอดจนพัฒนาบริการต่าง ๆ ที่จำเป็น เช่น ที่จอดรถ สวนสาธารณะ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ฯลฯ

- การพัฒนาในระยะยาว (๑๕ ปี) ให้ทำการปิดถนนบริเวณชายหาดที่มีความหนาแน่นสูง พัฒนาให้เป็นทางเดินเท้าทั้งหมด โดยให้มีบริการยานพาหนะที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ พัฒนาศูนย์กลางชุมชนบริเวณชายหาด

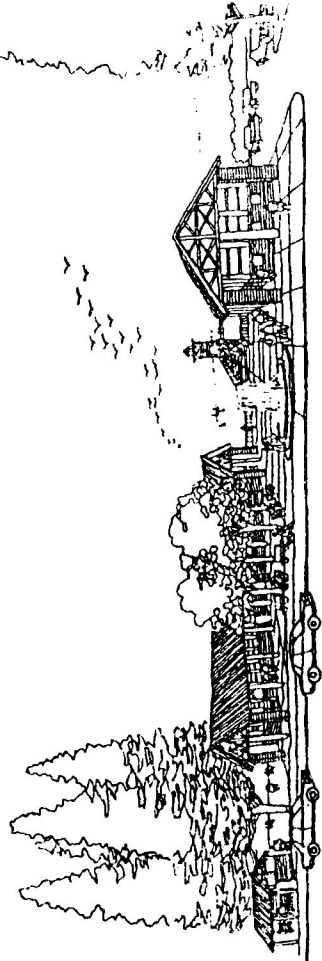
(๒.๑.๓) สำหรับการพัฒนาที่ดินเอกชนมีข้อเสนอแนะ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินและความหนาแน่น เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับข้อเสนอของทางสำนักผังเมือง

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) การพัฒนาถนน ให้ทำการปรับปรุงและขยายถนนเจ้าลายนราธิป คลองเทียน ราษฎร์พลี หนองแจรง และจุมพจพงศ์ ตัดถนนเพิ่มอีก ๑ สาย ผ่านป่าสงวนเพื่อ

* ศูนย์กลางการท่องเที่ยว

* ศูนย์กีฬาทางน้ำ

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี และ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT
OF PETCHABURI PROVINCE AND
PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

เชื่อมถนนเจ้าลายกับคลองเทียน จัดทำวงเวียนบริเวณสี่แยกถนนนราธิป ดัดเจ้าลาย ตลอดจนศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาถนนบริเวณสี่แยกชะอำ

(๒.๒.๒) พัฒนาไฟฟ้า ประปา และโทรคมนาคม ให้สอดคล้อง

กับการพัฒนาถนน

(๒.๒.๓) ศึกษาออกแบบระบบระบายน้ำ โดยรวมทั้งดำเนินการ

ก่อสร้าง

(๒.๓) แผนการพัฒนาทางด้านสิ่งแวดล้อม

(๒.๓.๑) ดำเนินการควบคุมการระบายน้ำเสียของโรงงาน

อุตสาหกรรมต่าง ๆ และศึกษาออกแบบระบบบำบัดน้ำเสีย รวมทั้งดำเนินการก่อสร้าง

(๒.๓.๒) ศึกษาปรับปรุงระบบการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย

และ เสริมสร้างความรู้และรณรงค์ให้ประชาชนรักษาความสะอาด

(๒.๔) แผนพัฒนาการบริการการท่องเที่ยว

(๒.๔.๑) พัฒนาสถานที่พัก โดยยกระดับที่พักและการบริการ

ตลอดจนส่งเสริมให้มีการสัมมนา และจัดงานแสดงต่าง ๆ เพื่อเพิ่มอัตราการเข้าพักในวันธรรมดา

(๒.๔.๒) ส่งเสริมให้มีการทำเดินธุรกิจ ร้านอาหาร ภัตตาคาร

สถานบันเทิงในบริเวณชายหาดความหนาแน่นสูง

(๒.๔.๓) จัดให้มีศูนย์กลางของร้านขายสินค้าของที่ระลึกใน

บริเวณชายหาดความหนาแน่นสูง

(๒.๔.๔) จัดให้มีศูนย์กีฬาและบริการทางน้ำทางตอนใต้

บริเวณเขตต่อระหว่าง Active Zone กับ Non Active Zone และจัดให้มีสวนสนุกทางน้ำทางตอนใต้ใกล้คลองบางหิน

(๒.๔.๕) ส่งเสริมการจัดบริการนำเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยว

โดยรอบ ได้แก่เมืองเพชรบุรี หัวหิน อุทยานแห่งชาติ และเขื่อนแก่งกระจาน เป็นต้น

๓.๒.๔ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวหาดหัวหิน

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดบทบาทให้หาดหัวหิน เป็นแหล่งท่องเที่ยวตากอากาศ

ชายทะเลแบบสงบ (Non Active Beach Resort) สำหรับนักท่องเที่ยวพักผ่อนเป็นหลัก

(๑.๒) เป้าหมายการพัฒนากำหนด เป็น ๒ ระยะ

(๑.๒.๑) เป้าหมายในระยะสั้น (๕ ปี)

- ขยายการท่องเที่ยวให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น

โดยเฉพาะชาวต่างชาติให้เพิ่มขึ้นเป็น ๓๕,๐๓๑ คน ในปี ๒๕๓๔

- ขยายกิจการที่พัก แม้ว่าในปัจจุบันยังมีที่พักเพียงพอจนถึงปี ๒๕๓๔ แต่ยังสามารถขยายที่พักได้อีก โดยเฉพาะในระดับสูง เพราะในปัจจุบันอัตราการเข้าพักของหัวหินยังสูง

- ปรับปรุงสภาพชายหาด ทางลงหาด ให้สวยงาม สะอาด และปลอดภัย ให้เป็นส่วนสาธารณะอย่างแท้จริง เปิดโอกาสให้ "คนนอก" ได้ใช้ประโยชน์มากขึ้น

(๑.๒.๒) เป้าหมายในระยะยาว (๑๕ ปี) หาดหัวหินและใน

ตัวเมือง

- ให้มีนักท่องเที่ยว ๘๑๔,๗๕๒ คน เป็นชาวไทย ๗๖๔,๘๒๐ คน และชาวต่างประเทศ ๗๑,๑๘๔ คน ในปี ๒๕๔๔ โดยเพิ่มผู้พักแรมและขยายวันพักให้อยู่ยาวนานขึ้น

- ขยายห้องพักให้มีประมาณ ๑,๔๒๑ ห้อง อย่างไรก็ตามควรมีการพิจารณาประกอบการขยายตัวของชะอำด้วย

- พัฒนาการใช้ที่ดิน รูปแบบอาคาร สิ่งแวดล้อม กิจกรรม และการบริการ ให้เป็นสัดส่วนและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

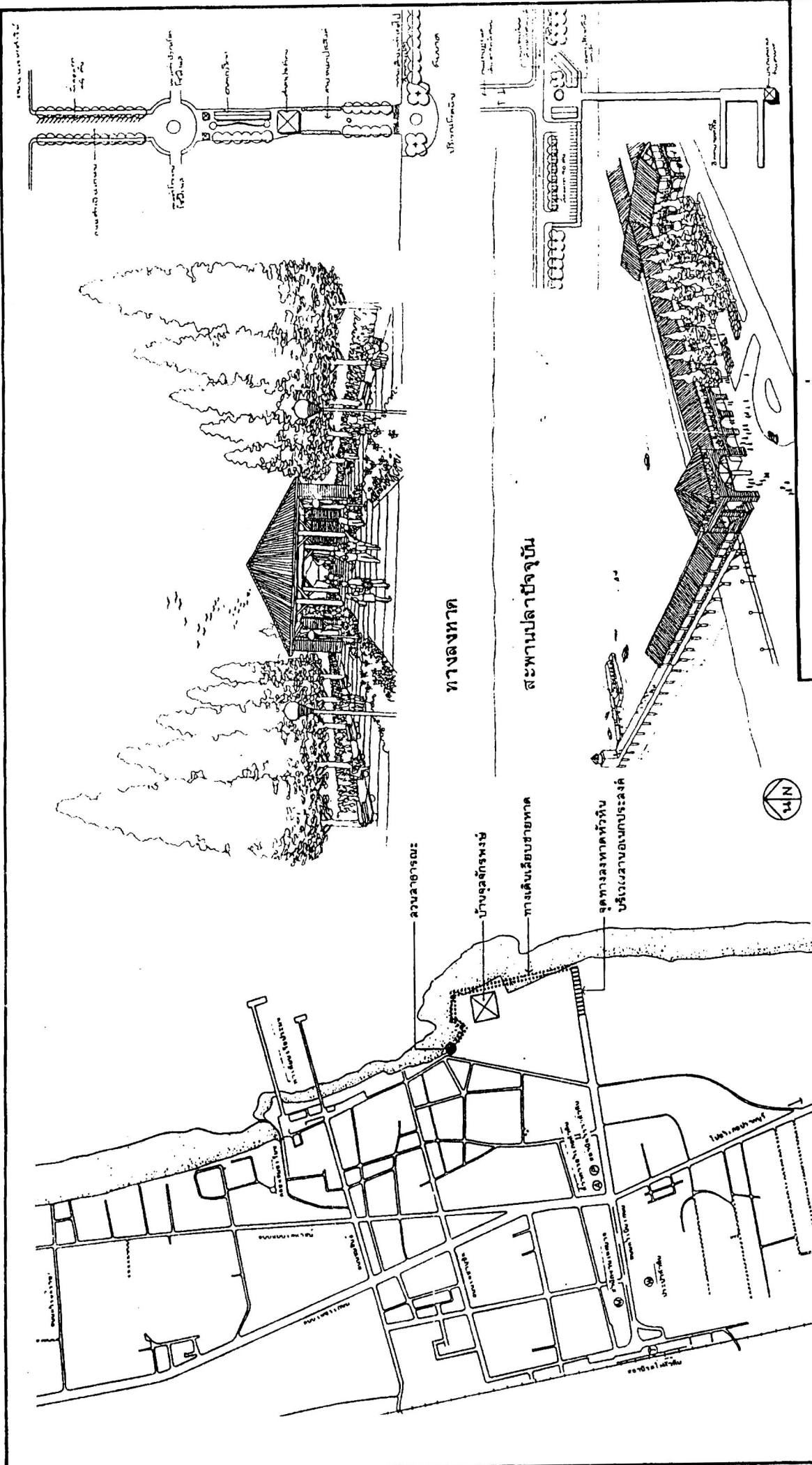
(๑.๓) มาตรการการพัฒนา

- แก้ปัญหาความเป็นระเบียบชายหาดและทำให้เป็นส่วนสาธารณะอย่างแท้จริง โดยการปรับปรุงทางลงชายหาดและบริเวณชายหาดหัวหิน

- แก้ปัญหาสภาพแวดล้อม เฉพาะหน้า อันได้แก่น้ำเสียจากชุมชนที่มีผลต่อคุณภาพน้ำทะเล และชายหาดหัวหิน

- ส่งเสริมกิจกรรมท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยจัดเส้นทางบริการและพักผ่อนต่อเนื่องจากบริเวณ "หัวหิน" เลียบชายหาด เข้าไปยังบริเวณสะพานปลา

รูปที่ ๓.๔ แสดงแนวความคิดการพัฒนาหาดหัวหิน

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 จังหวัดเพชรบุรี และ
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT
 OF PETCHABURI PROVINCE AND
 PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

รูปที่ ๓.๕ แนวความคิดการพัฒนาชายหาดหัวหิน ผังและทัศนียภาพบริเวณ
 ทางลงหาดหัวหินและสะพานปลาเก่า

(๒) แผนพัฒนา

(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) แผนการพัฒนาบริเวณสาธารณะริมหาด แบ่งออกเป็น

๒ ระยะด้วยกันคือ

- การพัฒนาระยะสั้น (๕ ปี) เน้นการปรับปรุงทางลงหาดบริเวณโรงแรมเซ็นทรัลโฮเทลฯ จัดสร้างทางสัญจรทางเท้าเลียบริมชายหาด ขึ้นไปทางทิศเหนือ เชื่อมต่อบริเวณศาลเจ้าแม่ทับทิม จัดสร้างที่จอดรถบริเวณทางลงหาด ๔๕ คัน และบริเวณทิศตะวันตกของถนนนเรศดำริห์ ๒๕ คัน รวมทั้งจัดขุมขยของชั่วคราวเป็นจุด ๆ สลับกับที่จอดรถ

(๒.๑.๒) การพัฒนาบริเวณที่ดินเอกชน ได้ทำการกำหนดการใช้ที่ดินและความหนาแน่น เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) การพัฒนาถนน ปรับปรุงถนนนเรศดำริห์ตอนปลายถนนดำเนินเกษม ตลอดจนทางลงหาดสาธารณะตามจุดต่าง ๆ รวมทั้งทำการศึกษาและออกแบบการสร้างทางเลี่ยงเมืองตามโครงการที่สำนักผังเมืองกำหนดไว้

(๒.๒.๒) ติดตั้งสายส่งไฟฟ้าเพิ่มเติมรวมทั้งก่อสร้างสถานีไฟฟ้าย่อย

(๒.๒.๓) เพิ่มจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ประมาณ ๑,๐๐๐ เลขหมาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๒.๔) ขยายกำลังผลิตและเขตบริการประปาเพิ่มขึ้น ให้สอดคล้องตามความต้องการของประชาชน และนักท่องเที่ยวในอนาคต

(๒.๓) แผนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒.๓.๑) วางมาตรการควบคุมการระบายน้ำเสียลงสู่ทะเล รวมทั้งทำการศึกษารูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียและดำเนินการก่อสร้าง

(๒.๓.๒) ปรับปรุงขีดความสามารถในการเก็บกำจัดขยะ รวมทั้งให้ความรู้และกระตุ้นประชาชนในการรักษาความสะอาด

(๒.๔) แผนพัฒนาบริการการท่องเที่ยว

(๒.๔.๑) สนับสนุนโครงการกันกับสถานที่พักผ่อนใหม่ ๆ ของเอกชน
ในอนาคต ให้พอเพียงกับความต้องการ

(๒.๔.๒) ปรับปรุงคุณภาพและรูปแบบร้านอาหารและร้านค้า
ผลิตภัณฑ์ทะเล รวมทั้งจัดรวมร้านค้าเข้าอยู่ในบริเวณเดียวกัน คือ บริเวณสะพานปลา

(๒.๔.๓) ปรับปรุงสนามกอล์ฟ ให้ได้มาตรฐานรวมทั้งส่งเสริม
เอกชน ดำเนินธุรกิจ การบริการกีฬาทางน้ำได้ในบางบริเวณ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วจะไม่อนุญาตกีฬา
ทางน้ำที่รบกวนความสงบ

(๒.๔.๔) ส่งเสริมการจัดธุรกิจนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว
ต่าง ๆ ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และเพชรบุรี ทั้งทางบกและทางน้ำ

๓.๒.๕ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะกั่วป่า(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดให้หาดตะกั่วป่าเป็นชายหาดพักผ่อนแบบพื้นบ้าน รองรับบริการ
ท่องเที่ยวแบบมาเข้า-เย็นกลับ โดยมีกิจกรรมแบบสงบ (Non Active) เป็นหลัก และมีสภาพแวดล้อม
แบบพื้นบ้าน

(๑.๒) เป้าหมายการพัฒนา ให้ทำการปรับปรุงสภาพของแหล่ง ให้สนอง
ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งคาดประมาณว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จะมีนักท่องเที่ยวประมาณ
๔๐๐,๐๐๐ คน

(๑.๓) มาตรการการพัฒนา

- ปรับปรุงเอกลักษณ์ของพื้นที่ โดยการพัฒนาชายหาดให้เสนอ
รูปแบบสถาปัตยกรรมพื้นบ้านที่เหมาะสมต่อการบริการและลักษณะกิจกรรมท่องเที่ยว
- ปรับปรุงทางสัญจรระหว่างชายหาดกับแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบ
- สนับสนุนคนในท้องถิ่นในการพัฒนาศูนย์กลางบริการทั้งทางด้าน
การลงทุนและรักษาวัฒนธรรม-กิจกรรมพื้นบ้าน

(๒) แผนการพัฒนา(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) จัดศูนย์กลางการบริการ โดยใช้บริเวณที่ตั้งร้านอาหาร
ในปัจจุบัน

(๒.๑.๒) จัดสร้างสวนสาธารณะในบริเวณวัดเขาไกรลาส และ
เขาตะเกียบ ตลอดจนส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

(๒.๑.๓) ห้ามการพัฒนาบริการที่พักประเภทโรงแรม ยกเว้น
บังกาโลในรัศมีติดชายหาด ๒ กิโลเมตร

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) การพัฒนาถนน ขยายและตัดเส้นทางต่อไปทางทิศใต้
ของถนนตะเกียบ ตลอดจนจัดที่จอดรถบริเวณศูนย์กลางการบริการ

(๒.๒.๒) ขยายการให้บริการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ตลอดจน
การเก็บกำจัดขยะ การระบายน้ำ และการบำบัดน้ำเสียให้ทั่วถึงทั้งพื้นที่

๓.๒.๖ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเขาสามร้อยยอด(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดให้อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
เพื่อการทัศนศึกษา และพักผ่อนหย่อนใจ และจุดหมายเฉพาะ เช่น ส่องสัตว์ ตกปลา ชมนก เป็นต้น
รองรับนักท่องเที่ยวจากศูนย์กลางหลัก หัวหิน-ชะอำ ซึ่งอาจมีที่พักของตนเองรองรับนักท่องเที่ยวบาง
ส่วนด้วย

(๑.๒) เพื่อตอบสนองความต้องการในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว
ชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะจากหัวหิน-ชะอำ โดยมีเป้าหมายในการพักผ่อนหย่อนใจ
ทัศนศึกษา และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยว ปัจจุบันจำนวนนักท่องเที่ยว
ยังน้อย ควรส่งเสริมและกระตุ้นให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

(๑.๓) มาตรการการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

- จัดทำแผนการแบ่งพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแหล่ง และวางมาตรการควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติควบคู่กันไปด้วย
- ปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวให้เหมาะสมเพียงพอ สำหรับการขยายตัวในอนาคต
- พัฒนาโครงข่ายการท่องเที่ยวและปรับปรุงจุดสนใจและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในอุทยานฯ
- จัดการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว พร้อมกับให้ส่งเสริมบริการนำเที่ยว บริการขนส่งสาธารณะทั้งทางบกและทางน้ำ โดยให้มีเอกสารหรือมัคคุเทศก์นำทางการท่องเที่ยวด้วย

(๒) แผนการพัฒนา(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) การแบ่งเขตการใช้ที่ดินได้จัดแบ่งเขตตาม "แผนการเบื้องต้น อุทยานแห่งชาติสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" โดยแบ่งออกเป็น (รูปที่ ๓.๔)

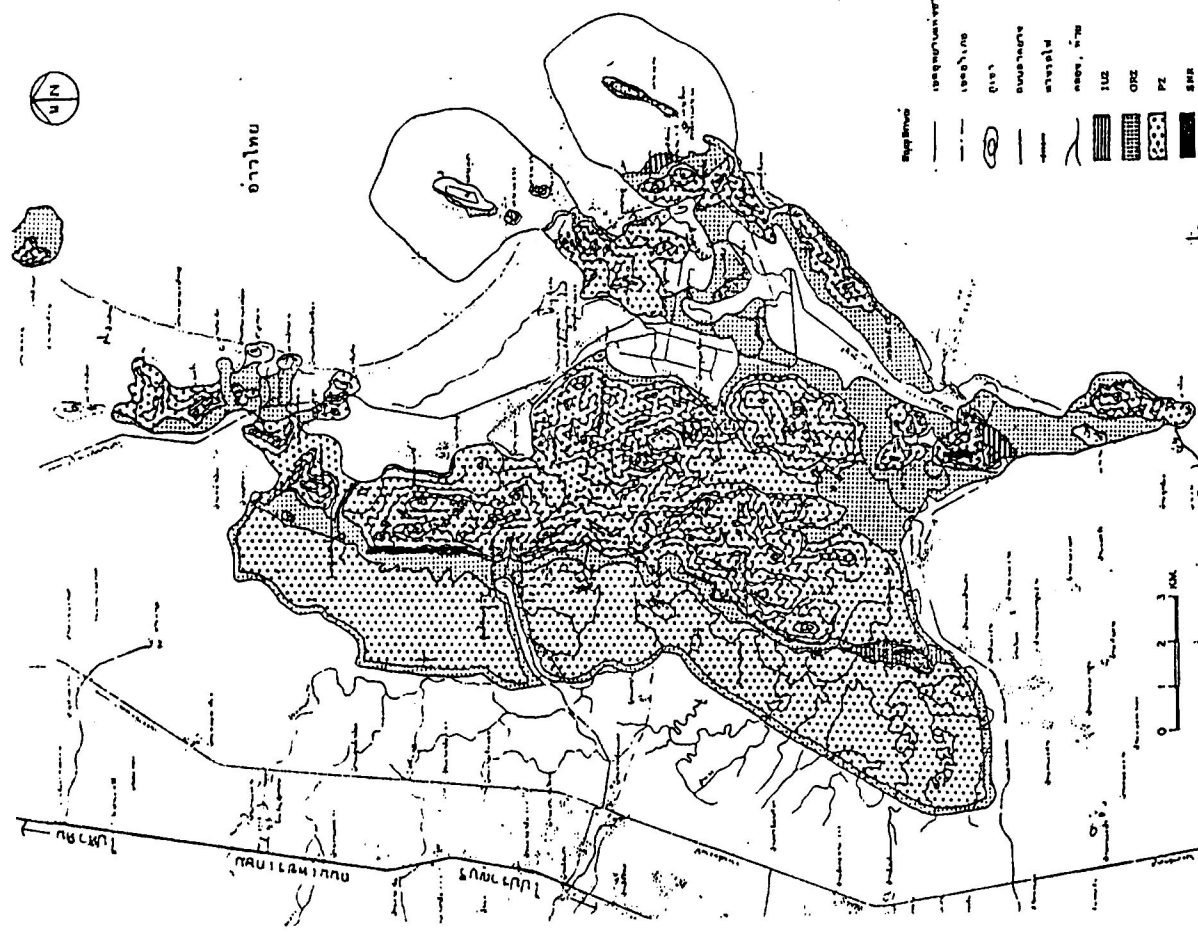
- เขตบริการ (Intensive-use zone) เป็นเขตที่ประชาชน รวมทั้งเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างหนาแน่น มีสิ่งอำนวยความสะดวกมาก และทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายเสียหายได้ง่ายมีอยู่น้อย
- เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor recreation zone) เป็นเขตที่จัดไว้ให้ประชาชนเข้ามาเยี่ยมชมและพักผ่อนหาความรู้ในอุทยานแห่งชาติ
- เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive zone) เป็นเขตที่มีสภาพธรรมชาติสำคัญควรค่าแก่การอนุรักษ์และสงวนไว้

(๒.๑.๒) การใช้ที่ดินพื้นที่เฉพาะ ในเขตบริการเป็นเขตที่มีกิจกรรมของนักท่องเที่ยวสูงที่สุด ซึ่งมีแผนพัฒนาดังต่อไปนี้

- บริเวณที่ทำการอุทยานฯ (เขาแดง) ให้ดำเนินการวางผังการใช้ที่ดิน จัดสร้างที่ทำการอุทยานและศูนย์บริการการท่องเที่ยวใหม่ จัดสร้างที่พักรับรองให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว จัดทำและแนะนำเส้นทางท่องเที่ยว เช่น ทางขึ้นที่ชมวิวยอดเขาแดง เส้นทางท่องเที่ยวทางเรือ เส้นทางชมนก เป็นต้น

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
 จังหวัดเพชรบุรี และ
 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 MASTER PLAN FOR TOURISM DEVELOPMENT
 OF PETCHABURI PROVINCE AND
 PRACHUAP KHIRI KHAN PROVINCE

รูปที่ ๓.๔ การแบ่งเขตการใช้ดิน และ Perspective บริเวณถ้ำพระยานคร

- บริเวณถ้ำพระยานคร ให้ดำเนินการปรับปรุงทางขึ้นถ้ำพระยานคร บูรณะบ่อน้ำพระยานคร และพระที่นั่งอุทาคฤหาสน์ จัดถ้ำพระยานครให้มีลักษณะเป็นโถงนิทรรศการ ให้ความรู้และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ผู้เข้าชม

- บริเวณบ้านบางปูและหาดแหลมศาลา ปรับปรุงถนนทางเข้าบ้านบางปู จัดทำที่จอดรถและทางเดินอ้อมหัวแหลมจากบ้านบางปูเข้าสู่หาดแหลมศาลา จัดวางผังการใช้ที่ดินบริเวณหาดแหลมศาลา รวมทั้งจัดสร้างศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ปรับปรุงอาคารเดิมที่มีอยู่ จัดสร้างถังเก็บน้ำสะอาด และปรับปรุงองค์ประกอบสถาปัตยกรรมที่จำเป็น

- บริเวณถ้ำแก้วถ้ำไทร ปรับปรุงทางเข้าและจัดสร้างที่จอดรถ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาภายในถ้ำให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงการอนุรักษ์ และป้องกันรักษาสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งได้แก่ การจัดทำเส้นทางเดิน รวมทั้งการติดตั้งแสงสว่างให้เหมาะสม เป็นต้น

- บริเวณหาดสามพระยา ให้ดำเนินการจัดวางผังการใช้ที่ดิน จัดสร้างที่จอดรถและสิ่งอำนวยความสะดวก ไว้รองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวประเภทเข้าไปเย็นกลับ และกลุ่มกางเต็นท์

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) ระบบถนนและที่จอดรถ ดำเนินการพัฒนาถนนทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งปลูกต้นไม้ใหญ่ข้างทางริมถนนบางสาย ที่จะไม่บังวิวที่นำสนใจของบริเวณต่าง ๆ

(๒.๒.๒) ปรับปรุงระบบสื่อสารภายในให้ติดต่อกันได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งระบบสื่อสารที่จะเชื่อมโยงกับภายนอกได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

(๒.๒.๓) ระบบประปา จัดสร้างระบบประปาขึ้นสำหรับบริเวณที่ทำการอุทยานฯ (เขาแดง) รวมทั้งบริเวณหาดแหลมศาลา

(๒.๓) แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว

(๒.๓.๑) สถานที่พัก ให้ดำเนินการจัดสร้างและปรับปรุงที่พักในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาพื้นที่เฉพาะ รวมทั้งส่งเสริมการให้สัมปทานในการจัดบริการที่พักให้แก่เอกชน เป็นผู้รับไปดำเนินการ

(๒.๓.๒) บริการนำเที่ยว ให้มีการจัดและส่งเสริมให้มีบริการนำเที่ยวทั้งทางบกทางเรือ ให้ได้มาตรฐานและปลอดภัย โดยแนะนำให้ใช้คนภายในท้องถิ่น เป็นผู้ให้บริการ

(๒.๔) แผนพัฒนาด้านอื่น ๆ

(๒.๔.๑) ส่งเสริมความรู้และขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ในการปฏิบัติงาน และให้บริการนักท่องเที่ยว

(๒.๔.๒) ประชาสัมพันธ์เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวชมมากขึ้น รวมทั้งเผยแพร่และขอความร่วมมือ การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่สำคัญ เป็นระบบนิเวศที่มีผลต่อสัตว์ป่า เช่น เลียงผา และนกน้ำ

(๒.๔.๓) จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย การเก็บกักจัดขยะ ในบริเวณแหล่งที่พักแรมต่าง ๆ

๓.๒.๑ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองประจวบคีรีขันธ์

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) แม้ว่าในปัจจุบันบริเวณชุมชนและโดยรอบของ จ.ประจวบคีรีขันธ์ มีจุดท่องเที่ยวเล็ก ๆ มากมาย แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เด่นชัด พอที่จะนำมาเสริมสร้างให้เป็นภาพพจน์ของบริเวณ โดยภาพรวมแล้ว จ.ประจวบฯ เป็นกลุ่มท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติและประวัติศาสตร์ และยังมีโครงการที่สำคัญที่จะมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวสูง คือ โครงการอุทยานวิทยาศาสตร์พระจอมเกล้า หว้ากอ ซึ่งเป็นโครงการใหญ่ระดับชาติ จะทำให้บริเวณนี้มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญทางด้านวิทยาศาสตร์ขึ้นมา

(๑.๒) เป้าหมายการพัฒนาต้องการขยายการท่องเที่ยวให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยคาดว่าในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จะมีนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น ๒๑๑,๘๒๓ คน เป็นผู้พักแรมคืน ๑๔๘,๑๒๔ คน และในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ คาดว่าจะมี ๓๗๔,๗๒๖ คน เป็นผู้พักแรมคืน ๒๖๒,๒๗๑ คน

(๑.๓) มาตรการในการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

- ทำการพัฒนาจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้บริเวณอ่าวประจวบฯ เช่น อ่าวมะนาว หว้ากอ เป็นต้น

- สนับสนุนการปรับปรุงและเพิ่ม เติมการบริการด้านท่องเที่ยวและ
แหล่งที่พักในเขต เทศบาล เมืองประจวบคีรีขันธ์

- ปรับปรุงและ เสริมสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวภายในบริเวณ
ชุมชนประจวบคีรีขันธ์

- แก้ปัญหาสภาพแวดล้อมเฉพาะหน้า อันได้แก่ปัญหาน้ำเสีย
ในบริเวณอ่าวประจวบคีรีขันธ์

(๒) แผนการพัฒนา

(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) การพัฒนาศูนย์กลางชุมชนในเขต เทศบาล เมืองประจวบฯ
ตั้งแต่สวนสาธารณะ จนถึงเขาช่องกระจก ให้เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนหย่อนใจของ
คนภายในท้องถิ่น โดยการ

- ปรับปรุงถนนเลียบริมชายหาด ให้มีลักษณะโค้งไปมา
ให้ความรู้สึกด้านพักผ่อน ตลอดจนขยายทางเท้าด้านทิศชายหาดให้ใหญ่ เล็กตามส่วนของถนนกับสันเขื่อน

- ปรับปรุงสวนสาธารณะริมหาด และจัดตกแต่งภูมิ-
สถาปัตยกรรม

- ปรับปรุงทางขึ้นเขาช่องกระจกทางด้านทิศใต้ให้สวยงาม
และสะดวกสบาย

(๒.๑.๒) การพัฒนาบริเวณสะพานปลา ในอนาคตเมื่อมีการยกเลิก
การใช้สะพานปลาในอ่าวประจวบฯ ให้พัฒนาตัดแปลงให้เป็นศูนย์สินค้าพื้นเมือง โดยให้เอกชนเข้าช่วง
ทำการลงทุน รวมทั้งใช้เป็นท่าเรือสำหรับการท่องเที่ยวทางน้ำ

(๒.๑.๓) การพัฒนาที่ดินเอกชน กำหนดให้มีระดับความหนาแน่นสูง
ถึงปานกลาง จัดทำระยะถอยร่น เพื่อรักษาความสวยงาม

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) แผนการพัฒนาดถนน ให้ทำการปรับปรุงและพัฒนาดถนน
ตามข้อเสนอในการพัฒนาที่ดิน นอกจากนี้ยังให้พัฒนาดถนนทางไปหมู่บ้านอ่าวน้อย เลียบชายหาดทางทิศเหนือ

วัดเขาช่องกระจกตามที่ผังเมืองกำหนด จัดเตรียมที่จอดรถยนต์ส่วนบุคคล ๔๕ คัน และรถ巴士 ๓ คัน บริเวณถนนติดชายหาดทางลงสะพานศูนย์สินค้าพื้นเมืองในอนาคต

(๒.๒.๒) ปรับปรุงคุณภาพและบริการของการประปาประจวบคีรีขันธ์

(๒.๒.๓) ขยายเลขหมายและเปลี่ยนระบบโทรศัพท์ทางไกลระหว่างจังหวัดและระหว่างประเทศ โดยเพิ่มเลขหมายอีก ๔๓๖ เลขหมาย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๓) แผนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๒.๓.๑) ย้ายกิจกรรมประมงออกจากสะพานปลากลางอ่าวประจวบคีรีขันธ์ไปรวมยังอ่าวน้อย

(๒.๓.๒) ศึกษาออกแบบระบบบำบัดน้ำทิ้งตลอดจนดำเนินการก่อสร้าง และควบคุมการระบายน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของอ่าวประจวบฯ

(๒.๓.๓) เพิ่มขีดความสามารถในการเก็บกำจัดขยะมูลฝอยตลอดจนส่งเสริมความรู้กระตุ้นให้ประชาชนรักษาความสะอาด

(๒.๔) แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว

(๒.๔.๑) ในด้านที่พักสนับสนุนโครงการที่พัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่พักในระดับชั้นหนึ่ง หรือชั้นสอง โดยให้มีส่วนบริการประชุมและบันเทิงอยู่ในตัว รวมทั้งทำการปรับปรุงสถานที่พักเดิม

(๒.๔.๒) สนับสนุนให้เกิดธุรกิจนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งทางบกและทางน้ำโดยรอบ

๓.๒.๔ แผนพัฒนาการท่องเที่ยวทางสะพาน

(๑) กรอบการพัฒนา

(๑.๑) กำหนดให้บางสะพานเป็นศูนย์กลางรองของการท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนาแบบชายหาดพัฒนาธรรมชาติ (Natural Beach Development) เน้นด้านกีฬาตกปลา และกีฬาทางน้ำอื่น ๆ รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

(๑.๒) สำหรับเป้าหมายการพัฒนา มุ่งเน้นที่จะสร้างศูนย์กลางการท่องเที่ยวอันประกอบด้วยศูนย์ที่พัก และบริการในบริเวณอ่าวบางสะพาน (แม่รำพึง) พร้อมทั้งจะต้องสงวนรักษาลักษณะธรรมชาติอันสวยงาม

(๑.๓) มาตรการการพัฒนา มีดังต่อไปนี้

- เร่งรัดการพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต
- จัดตั้งศูนย์กลางการบริการท่องเที่ยวบริเวณอ่าวบางสะพาน เพื่อผลักดันให้มีการพัฒนาด้านที่พักในบริเวณอ่าวให้สูงขึ้น

(๒) แผนการพัฒนา

(๒.๑) แผนการพัฒนาที่ดิน

(๒.๑.๑) การพัฒนาบริเวณที่ดินสาธารณะ

- จัดหาที่ดินและดำเนินการพัฒนาจัดสร้างศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยว บริเวณจุดตัดของถนนเข้าชุมชนอ่าวบางสะพาน กับถนนเลียบอ่าว ให้เป็นแหล่งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

- พัฒนาวนอุทยานป่ากลางอ่าวให้เป็นแหล่งพักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยวให้มีทางเดินภายในอุทยานฯ จัดพื้นที่สำหรับปิกนิก และตั้งแคมป์

- พัฒนาทางเดินเลียบชายหาดอ่าวบางสะพาน สำหรับชมวิวิวทัศน์

(๒.๑.๒) การพัฒนาที่ดินเอกชน

- กำหนดให้มีความหนาแน่นในระดับปานกลางตามข้อกำหนดสำนักผังเมือง

- การปลูกสร้างอาคารต่าง ๆ ให้มีระยะถอยร่นจากชายหาดในอัตราส่วนด้านตั้งต่อด้านนอนเท่ากับ ๑ : ๒

(๒.๒) แผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

(๒.๒.๑) แผนพัฒนาถนน ให้ทำการพัฒนาปรับปรุงถนนที่เข้าสู่ ศูนย์กลางการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อันได้แก่ ถนนเพชรเกษม-อ่าวบางสะพาน ถนนเลียบริมชายหาดอ่าวบางสะพาน ไปจนถึงอ่าวบ่อทองกลาง รวมทั้งจัดทำสะพานข้ามคลองแม่รำพึง

(๒.๒.๒) ระบบไฟฟ้า ให้ดำเนินการก่อสร้างสถานีไฟฟ้าย่อย ที่อ่าวบางสะพาน

(๒.๒.๓) ระบบประปา ให้ดำเนินการปรับปรุงระบบการให้บริการ ประปาบริเวณชุมชนบางสะพาน และริมอ่าวบางสะพาน ให้ได้วันละไม่น้อยกว่า ๒,๗๒๐ ลบ.ม. ใน ปี พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒.๒.๔) จัดตั้งชุมสายโทรศัพท์ อ่าวบางสะพาน จำนวน ๒๕๖ เลขหมาย ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒.๒.๕) ให้ผู้ประกอบการด้านที่พักแรมและร้านอาหารต่าง ๆ จัดทำระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กแบบติดกับที่

(๒.๓) แผนพัฒนาการบริการ

(๒.๓.๑) สนับสนุนโครงการแหล่งที่พักในระดับสูง หรือมีกิจกรรม ดำเนินการเชื่อมโยงกับกลุ่มบริหารของโรงแรมใหญ่ ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

(๒.๓.๒) ส่งเสริมธุรกิจนำเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวโดยรอบ ทั้งทางบกและทางน้ำ

๑.๑ แผนงานและโครงการ

จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวรายสาขา และเฉพาะพื้นที่ ได้นำมากำหนดเป็นแผนงาน โครงการพัฒนาทั้งสิ้น ๒๖ แผนงาน ๗๘ โครงการ/ชุดโครงการ และ ๑๗๒ กิจกรรม/โครงการย่อย ซึ่งได้จัดแบ่งไว้ใน ๘ พื้นที่ กับ ๑ แผนงานร่วม ในแผนงานแต่ละแผนงานมีโครงการหรือกิจกรรม หลาย ๆ กิจกรรม ซึ่งบางพื้นที่อาจมีชุดโครงการ (packaged project) ที่เป็นการจัดกลุ่มโครงการ ที่สอดคล้องกัน และดำเนินการพร้อม ๆ กันในลักษณะโครงการสมบูรณ์แบบ

นอกจากนี้ แผนหลักฯ ได้กำหนดระดับความสำคัญของแผนงาน (ซึ่งพิจารณาจากความเร่งด่วนของโครงการ, ผลต่อการท่องเที่ยว, การปฏิบัติได้ง่าย และการสนองวัตถุประสงค์ของการพัฒนา) ได้กำหนดระยะเวลา โครงการ/ชุดโครงการ (ตารางที่ ๓.๑) โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยงานพัฒนาร่วมกัน นอกจากนี้ แผนงานและโครงการได้ประมาณงบประมาณโครงการไว้ทั้งสิ้น ๓,๐๑๒.๖๔ ล้านบาท จำแนกเป็นภาครัฐ ๑,๒๗๗.๕๔ ล้านบาท และภาคเอกชน ๑,๗๓๕.๑๐ ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในระยะสั้น (ช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ ๖) ๖๘๗.๑ ล้านบาท ระยะปานกลาง (แผนพัฒนา ฉบับที่ ๗) ๑,๔๕๒.๖๔ ล้านบาท และระยะยาว (แผนพัฒนา ฉบับที่ ๘) ๘๗๒.๕๕ ล้านบาท (ตารางที่ ๓.๒) จะเห็นได้ว่า งบประมาณได้กระจายออกจาก หัวหิน-ชะอำไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ มากขึ้น โดยหัวหิน-ชะอำยังคงได้รับงบประมาณร้อยละ ๖๔.๕๑ รองลงมาคือเพชรบุรี ร้อยละ ๑๗.๕๕

การกระจายการลงทุนของแผนหลักตามสาขาการพัฒนา งบประมาณการลงทุนส่วนใหญ่ จะตกอยู่กับการพัฒนาด้านการบริการ (ร้อยละ ๖๔.๑๑) รองลงมาได้แก่ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และการพัฒนาโดยรวม รายละเอียดดังแสดง ในตาราง ๓.๓

ขนาดของโครงการพัฒนาตามงบประมาณโครงการ ประมาณร้อยละ ๔๒.๓๑ จัดอยู่ในโครงการประเภทขนาดเล็ก เงินลงทุนไม่เกิน ๕ ล้านบาท ส่วนโครงการขนาดใหญ่ที่มีการลงทุนเกิน ๑๐๐ ล้านบาท มีอยู่ ๔ โครงการ หรือร้อยละ ๕.๑๓ นอกจากนี้ จัดเป็นโครงการประเภทขนาดกลางและขนาดใหญ่ จากตารางที่ ๓.๔ จะเห็นว่าโครงการขนาดใหญ่มาก ๓ ใน ๔ โครงการเป็นโครงการลงทุนของภาคเอกชน

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนแผนงานโครงการแสดงลำดับความสำคัญ ระยะเวลาการพัฒนา
จำแนกตามพื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว

พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว	จำนวนแผนงาน/โครงการ			ระดับความสำคัญ โครงการ/ชุดโครงการ			ระยะเวลาการพัฒนา * โครงการย่อย		
	แผนงาน	โครงการ/ ชุดโครงการ	โครงการ ย่อย	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สั้น	ปานกลาง	ยาว
เมืองเพชรบุรี	๔	๑๔	๒๔	๔	๔	๔	๑๔	๑๔	๓
อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	๒	๗	๑๔	๒	๓	๒	๔	๗	๑
ชะอำ	๔	๑๓	๒๔	๓	๖	๔	๑๔	๒๐	๖
หัวหิน	๔	๑๔	๒๔	๔	๔	๑	๑๔	๑๔	๒
อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	๒	๗	๑๔	๒	๔	-	๗	๑๒	-
เมืองประจวบคีรีขันธ์	๔	๗	๑๔	-	๔	๒	๔	๑๒	๒
บางสะพาน	๔	๔	๑๖	-	๔	๓	๑	๑๖	๒
พัฒนารวมพื้นที่	๑	๗	๒๑	๒	๔	-	๑๔	๖	-
รวม	๒๗	๗๔	๑๓๖	๑๖	๔๖	๑๖	๔๖	๑๐๖	๑๖

หมายเหตุ * ระยะเวลาของโครงการ : ระยะสั้น = ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖
ระยะปานกลาง = ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๗
ระยะยาว = ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘

ตารางที่ ๓.๒ จำนวนงบประมาณโครงการจำแนกตามพื้นที่การพัฒนาท่องเที่ยว
และองค์กรภาครัฐหรือเอกชน

(หน่วย : ล้านบาท)

พื้นที่พัฒนาการท่องเที่ยว	หน่วยลงทุน		ระยะเวลาการลงทุน			รวมงบประมาณ	
	ภาครัฐ	เอกชน	ระยะสั้น	ระยะ ปานกลาง	ระยะยาว	จำนวน	ร้อยละ
เมืองเพชรบุรี	๔๑๖.๓	๑๒๔.๔	๗๔.๔	๓๓๔.๐	๑๒๒.๔	๕๔๐.๗	๑๗.๔๕
อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	๕๖.๐	-	๔๔.๒	๑๑.๔๕	๐.๓๕	๕๖.๐	๑.๔๖
ชะอำ	๒๔๖.๒๗	๔๓๑.๐	๒๑๓.๕๕	๕๔๗.๓๖	๔๕๖.๐	๑,๒๑๗.๒๗	๕๐.๕๑
หัวหิน	๒๕๐.๓๖	๕๑๗.๕	๒๔๔.๖๕	๓๑๐.๔๗	๒๑๒.๗	๗๖๘.๒๒	๒๕.๕๐
อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด	๔๓.๗๔	-	๒๕.๐	๑๘.๗๔	-	๔๓.๗๔	๑.๔๕
เมืองประจวบคีรีขันธ์	๑๐๑.๔	๑๐๒.๔	๔๔.๐	๑๒๒.๓	๓๓.๕	๒๐๓.๔	๖.๗๖
บางสะพาน	๔๐.๐๕	๕๕.๕	๖.๕	๔๔.๕๕	๕๗.๕	๑๔๕.๕๕	๕.๕๖
การพัฒนาพื้นที่	๓๓.๕	-	๒๖.๕	๗.๐	-	๓๓.๕	๑.๑๑
รวม	๑,๒๗๗.๕๕	๑,๒๓๕.๗๐	๖๔๗.๑	๑,๔๕๖.๖๔	๘๗๖.๕๕	๓,๐๑๒.๖๔	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๓.๓ งบประมาณการลงทุนของแผนหลักจำแนกตามสาขาการพัฒนา

สาขาการพัฒนา	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	ร้อยละ
การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว	๒๔๕.๕๒	๘.๘๑
การพัฒนาเส้นทางคมนาคม	๔๓๖.๓๐	๑๔.๕๘
การพัฒนาการบริการ	๑,๘๓๑.๕๘	๖๔.๑๑
การพัฒนาสิ่งแวดล้อม	๓๑๕.๗๘	๑๐.๕๘
การพัฒนาอื่น ๆ	๓๓.๕๐	๑.๑๑
รวม	๓,๐๑๒.๖๘	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๓.๔ โครงการพัฒนาตามแผนหลักจำแนกตามขนาดงบประมาณโครงการ

ขนาดการลงทุน (ล้านบาท)	ลงทุนโดยภาครัฐบาล		ลงทุนโดยภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
< ๕	๓๐	๕๖.๑๕	๓	๒๓.๐๘	๓๓	๕๒.๓๑
๖ - ๑๐	๘	๑๒.๓๑	๑	๗.๖๘	๙	๑๑.๕๘
๑๑ - ๒๐	๑๑	๑๖.๘๒	๓	๒๓.๐๘	๑๔	๑๗.๘๕
๒๑ - ๕๐	๑๐	๑๕.๓๘	-	-	๑๐	๑๒.๘๒
๕๑ - ๗๕	๓	๔.๖๑	๒	๑๕.๓๘	๕	๖.๕๑
๗๖ - ๑๐๐	๒	๓.๐๘	๑	๗.๖๘	๓	๓.๘๕
> ๑๐๐	๑	๑.๕๕	๓	๒๓.๐๘	๔	๕.๑๓
รวม	๖๕	๑๐๐.๐๐	๑๓	๑๐๐.๐๐	๗๘	๑๐๐.๐๐
รวมเงินลงทุน	๑,๒๗๗.๘๘ ล้านบาท		๑,๗๓๔.๗๐ ล้านบาท		๓,๐๑๒.๖๘ ล้านบาท	

องค์กรที่รับผิดชอบมีทั้งภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในแผนงานและโครงการ ได้จำแนกหน่วยงานได้ ๓๐ หน่วยงาน โดย ททท. เป็นหน่วยงานหลัก ที่จะให้ความสนับสนุนทางด้านวิชาการ และการประสานงาน ตลอดจนการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับบางโครงการ ส่วนหน่วยงานอื่นๆ มีทั้งจากส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ ดังแสดงในตารางที่ ๓.๕ อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงานอาจมีหน่วยงานเพิ่มขึ้นได้อีก และที่สำคัญที่สุดต้องมีระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพด้วย

ตารางที่ ๓.๕ หน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโครงการพัฒนาในพื้นที่วางแผน

ลำดับที่	องค์กร	โครงการย่อย		
		ระยะสั้น	ระยะปานกลาง	ระยะยาว
๑.	จังหวัดเพชรบุรี	๒๐	๘	-
๒.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด พบ.	๑	๒	๒
๓.	เทศบาลเมืองเพชรบุรี	๑๕	๑๕	-
๔.	เทศบาลตำบลชะอำ	๑๔	๑๗	๕
๕.	วิทยาลัยครูชะอำ	๑	๑	-
๖.	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๕	๔	-
๗.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด ปช.	-	๖	-
๘.	เทศบาลตำบลหัวหิน	๑๑	๑๐	๑
๙.	อำเภอกะทู้	๖	๕	-
๑๐.	เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์	๓	๑๑๖	-
๑๑.	สุขาภิบาลกำเนิดนพคุณ	๑	๑๑	-
๑๒.	กรมศิลปากร	๒	๑๐	-
๑๓.	กรมป่าไม้*	๑๖	๒๓	๑
๑๔.	กรมโยธาธิการ	๖	๖	-
๑๕.	กรมทางหลวง	๒	๕	๒
๑๖.	กรมการบินพาณิชย์	๑	๑	-
๑๗.	กรมการขนส่งทางบก	๑	๑	-
๑๘.	กรมประมง	๒	๑	-
๑๙.	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒	๑	-
๒๐.	กรมการค้าภายใน	๖	๑	-
๒๑.	กองการศึกษาภายนอกโรงเรียน	๕	๑	-
๒๒.	สำนักผังเมือง	๕	๓	-
๒๓.	บขส.	๓	๑	-
๒๔.	การรถไฟแห่งประเทศไทย	๑	๑	-
๒๕.	การประปาส่วนภูมิภาค	๑	๕	-
๒๖.	การสื่อสารแห่งประเทศไทย	๑	๑	-
๒๗.	องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	๒	๓	-
๒๘.	การไฟฟ้าฝ่ายผลิต	๑	๓	-
๒๙.	สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	๒	๒	-
๓๐.	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	๔๔	๕๖	๖
๓๑.	ภาคเอกชน	๑๗	๑๗	๖

หมายเหตุ : ความรับผิดชอบของหน่วยงานอาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ด้าน คือ

- จัดหางบประมาณ
- ค่าดำเนินงาน
- สนับสนุนทางวิชาการ, กฎหมาย
- ประสานงาน

๔. แนวทางการปฏิบัติตามแผน

ในการดำเนินการพัฒนา มีองค์ประกอบหลักของการพัฒนา ๔ ส่วน คือ

(๑) เนื้อหาของแผนพัฒนาแบ่งแผนงานและโครงการพัฒนาเป็น ๓ ส่วน คือ แผนพัฒนาเร่งด่วน สำหรับโครงการหรือพื้นที่ที่มีปัญหาต้องการการดำเนินงานในทันที แผนพัฒนาเบื้องต้นเป็นการพัฒนาที่จำเป็นต้องดำเนินการก่อนเพื่อรองรับการพัฒนาขนาดใหญ่ ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการของรัฐ อันจะเป็นตัวกระตุ้นและสร้างความมั่นใจในการลงทุนภาคเอกชนต่อไป ส่วนสุดท้ายคือแผนพัฒนาหลัก ซึ่งเป็นโครงการหรือชุดโครงการ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยตรงที่ต้องการการดำเนินงานเป็นการเฉพาะ

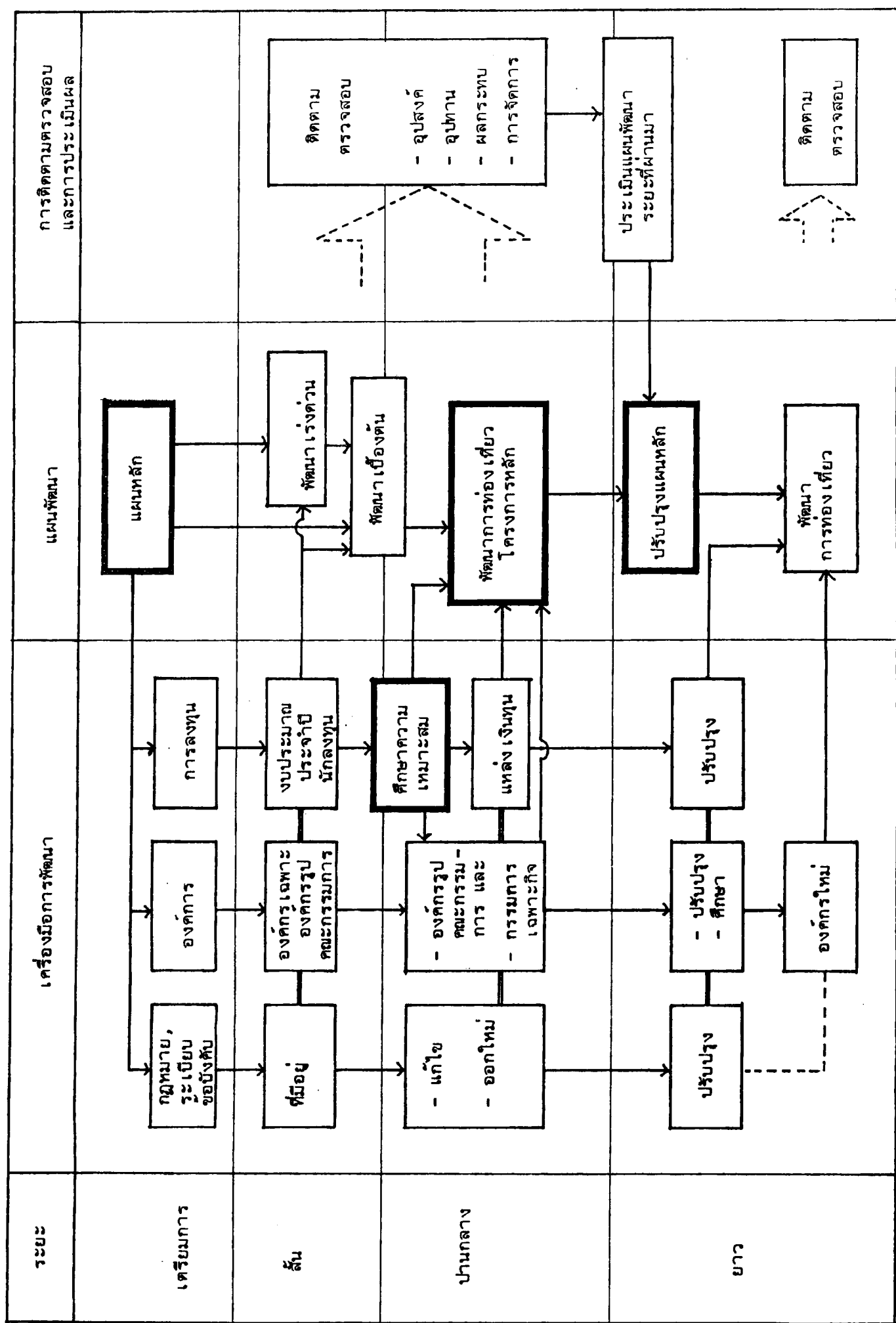
(๒) ระยะเวลาการพัฒนาได้แก่ ระยะเตรียมการ คือในขณะดำเนินการวางแผนและอนุมัติแผน การพัฒนาระยะสั้นเป็นแผนเร่งด่วนและพัฒนาเบื้องต้น มักดำเนินการภายใน ๔ ปีแรก ส่วนโครงการหลักหรือชุดโครงการที่ต้องการการเตรียมการอย่างรอบคอบรัดกุม มักเป็นโครงการระยะปานกลางและระยะยาว (๖-๑๕ ปี)

(๓) เครื่องมือในการพัฒนา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการปฏิบัติตามแผน ประกอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา องค์กรในการพัฒนา การลงทุน หมายถึงงบประมาณ แหล่งเงินทุน และแผนการลงทุน

(๔) การติดตามตรวจสอบและประเมินผล หลังจากมีการพัฒนาแล้วการประเมินผลหลังการพัฒนา เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะแผนพัฒนาเป็นการคาดหมายสำหรับอนาคต แต่ในความเป็นจริงนั้นสถานการณ์ต่าง ๆ มีโอกาสที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา แผนการพัฒนาอาจได้รับการปฏิบัติหรือไม่ได้รับการปฏิบัติ หรือมีการปฏิบัติไม่ครบถ้วนได้ การติดตามตรวจสอบเป็นความจำเป็นเบื้องต้นสำหรับการประเมินผลหลังการพัฒนา ประเด็นในการติดตามตรวจสอบที่สำคัญได้แก่ อุปสงค์การท่องเที่ยว อุปทานการท่องเที่ยว ผลกระทบที่เกิดขึ้น และการจัดการตามแผนพัฒนา ซึ่งควรมีการดำเนินการทุก ๆ ๔ ปี พร้อมทั้งการปรับปรุงแผนพัฒนาให้เหมาะสมสอดคล้องกับเวลาด้วย

รูปที่ ๔.๑ แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง ๔ ส่วน ทั้งในแนวตั้งตามขั้นตอนการดำเนินงาน และในแนวนอนในขอบเขตและช่วงเวลาเดียวกัน

ส่วนรายละเอียดของการใช้เครื่องมือในการปฏิบัติตามแผนมีดังนี้

รูปที่ ๔.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว

๔.๑ ด้านนโยบาย

นโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวของรัฐได้มีมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑ จนถึงปัจจุบัน และได้กำหนดให้ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ และ ๒๕๓๐ เป็นปีท่องเที่ยวไทย อย่างไรก็ตามก็ยังมีปัญหาทางด้านนโยบายอยู่บางประการ เช่น ปัญหาการต่อเนื่องของนโยบาย การขาดการให้ความสำคัญแท้จริงของการพัฒนาการท่องเที่ยว และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ถึงแม้ว่าการพัฒนาการท่องเที่ยว จะมี ททท. รับผิดชอบทางด้านการท่องเที่ยว แต่การพัฒนานั้นอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ซึ่งรัฐยังขาดนโยบายที่ชัดเจนที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งแผน ฯ ได้เสนอนโยบายดังต่อไปนี้

(๑) ให้คงความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติในฉบับต่อ ๆ ไป

(๒) ให้คณะรัฐมนตรีรับแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด เพชรบุรี และจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อกำหนดเป็นนโยบายระดับชาติ และสั่งการให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีการ ประสานงานกัน บรรจุโครงการไว้ในแผนพัฒนาของหน่วยงาน และให้การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา ภาคเอกชนด้วย

(๓) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พึงใช้แผนหลักๆ ในการชี้แนะและประกอบการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยว และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่วางแผน

(๔) ให้ท้องถิ่นโดยเฉพาะจังหวัดทั้งสอง กำหนดให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นนโยบาย สำคัญของจังหวัด และบรรจุแผนงานโครงการไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีอย่างต่อเนื่อง

(๕) ททท. เป็นผู้รับผิดชอบและประสานงานให้การพัฒนาอยู่ในระบบนโยบาย (ระดับ พื้นที่วางแผนและพื้นที่เฉพาะ) ที่เสนอไว้ในแผนหลัก

๔.๒ องค์กรการพัฒนา

๔.๒.๑ ลักษณะองค์กร

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีทั้งภาครัฐและเอกชนในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป โดยมีบทบาทและหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อม เกี่ยวข้องกันในประเภท

ของกิจกรรม หรือในพื้นที่เดียวกัน เช่น ด้านนโยบาย ด้านพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ด้านการพัฒนาท่องเที่ยว ด้านประสานงานวางแผน รวมถึงการลงทุนด้านบริการต่าง ๆ นอกจากนี้ ทั้ง ๒ จังหวัดยังได้จัดตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวขึ้น โดยรวมองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมาดำเนินการศึกษา รวบรวมความคิดเห็น วิเคราะห์ เสนอแนะ และประสานงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกัน อย่างไรก็ตามปัจจุบันยังมีปัญหาขององค์กรในการพัฒนาการท่องเที่ยวบางประการ คือ

(๑) ขาดหน่วยงานในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรงในพื้นที่วางแผน ซึ่งปัจจุบัน ททท. ยังไม่มีสำนักงานสาขาในพื้นที่ จึงทำให้การประสานงานนโยบาย การให้ข้อมูลที่จำเป็น ตลอดจนมิได้มีส่วนร่วมในการวางแผนหรือโครงการของจังหวัด ทำให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควร

(๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวมิได้ถูกกำหนดไว้โดยชัดเจนตามกฎหมายขององค์กรในจังหวัด หรือท้องถิ่น หรือส่วนราชการอื่น ๆ จึงทำให้ความสำคัญของการส่งเสริมการท่องเที่ยวค่อยลงไป

(๓) มีความหลากหลายขององค์กรบริหารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและต่างมีหน้าที่รับผิดชอบที่ซ้ำซ้อนกัน ก่อให้เกิดความยากลำบากในการประสานงานกันระหว่างหน่วยราชการส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ที่มีอยู่จำนวนมาก

(๔) องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ยังขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสาขาวิทยาการเฉพาะ และต้องมีความรอบรู้หลายด้าน เช่น ข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านการตลาด

(๕) ขาดงบประมาณในการดำเนินงานด้านโครงการการส่งเสริมการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๒ ข้อเสนอการพัฒนาองค์กร

(๑) จัดตั้งสำนักงาน ททท. จังหวัดขึ้นในพื้นที่วางแผน เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการประสานการพัฒนา ส่งเสริมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และให้บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยควรจัดตั้งเพียงแห่งเดียวที่หัวหิน หรือชะอำ มีหน้าที่ดำเนินการครอบคลุมทั้ง ๒ จังหวัด

(๒) จัดตั้งคณะกรรมการร่วม ๒ จังหวัด เพื่อการประสานแผนและควบคุมการดำเนินการตามแผนหลัก โดยมีเจ้าหน้าที่ ททท. เป็นหัวหน้าคณะ ผู้แทนจากสำนักงานจังหวัด ๒ จังหวัด เป็นเลขานุการ และผู้แทนจากองค์กรภาครัฐและเอกชนในพื้นที่เป็นกรรมการ

(๓) จัดตั้งคณะทำงานส่วนเฉพาะกิจ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่เฉพาะ (ชุดโครงการ) เพื่อร่วมมือปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานและชุดโครงการนั้น ๆ

(๔) เพิ่มอำนาจและหน้าที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างแท้จริงแก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาล) เช่น กำหนดหน้าที่เพิ่มบุคลากรสนับสนุนทางด้านวิชาการ เป็นต้น พร้อมทั้งกระตุ้นให้องค์กรเหล่านี้ดำเนินการด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดป้ายคำขวัญ การประชุมสัมมนาบุคคลที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและการร่วมมือพัฒนาการท่องเที่ยว

(๕) จัดตั้งชมรมหรือสมาคมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภาคเอกชนตามกลุ่มการบริการหรือตามพื้นที่ เพื่อเป็นแกนกลางประสานความเข้าใจ ลดการแข่งขันที่ไม่จำเป็น ป้องกันและแก้ไขปัญหาการให้บริการ และประสานงานกับหน่วยงานของรัฐด้านการลงทุน

(๖) ในขั้นศึกษาความเหมาะสมของโครงการ จำเป็นต้องมีการศึกษาและระบุอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างชัดเจน หากจำเป็นต้องมีองค์กรใหม่ที่สามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ควรได้ดำเนินการอย่างจริงจัง

(๗) ในระยะยาวเชื่อว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณหัวหิน-ชะอำ จะมีการขยายตัวอย่างมาก จำเป็นต้องมีองค์กรพิเศษรองรับการพัฒนาบริเวณหัวหิน-ชะอำ ดังนั้น ภายในระยะ ๕ ปีนี้ ควรมีการศึกษารูปแบบขององค์กรพิเศษดังกล่าว

๔.๑ กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ

๔.๑.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นอกจาก พ.ร.บ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้ว ยังมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อมกว่า ๕๐ ฉบับ ซึ่งมีเจตนารมณ์ของกฎหมายและองค์กรรักษากฎหมายนั้น ๆ

โดยเฉพาะ ซึ่งทำให้การท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างกว้างขวาง แต่ในบางครั้ง อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาที่ถูกต้องได้ ปัจจุบันในการพัฒนามีปัญหาด้านกฎหมาย พอสรุปได้ดังนี้

- (๑) ททท. ยังมีอำนาจไม่ทั่วถึงในการพัฒนาการท่องเที่ยว
  - (๒) การใช้วิธีประสานงานระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องมักเกิดปัญหา หรือมีอุปสรรค และอาจไม่ทันต่อเหตุการณ์
  - (๓) การขาดกฎหมายในการพัฒนา เฉพาะพื้นที่
  - (๔) ผู้รักษากฎหมายเฉพาะ เรื่องยังละเลยหรือขาดความเข้าใจในสาระที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว จนเปิดโอกาสให้มีการกระทำผิดอัน เป็นผล เสียต่อการท่องเที่ยวได้
  - (๕) ยังไม่มีมาตรการหรือกรอบของกฎหมาย เฉพาะมาบังคับใช้ในการบริการบางประเภท
- ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขด้านกฎหมายให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ และความ จำเป็นในบางส่วน ทั้งในระดับรวมและระดับพื้นที่

๔.๓.๒ ข้อเสนอการปรับปรุงกฎหมาย

- (๑) จัดประชุมสัมมนา เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาด้านกฎหมายระหว่างหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการลดการซ้ำซ้อนและไม่เข้าใจในกฎหมายต่าง ๆ ตลอดจนการอนุโลม แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน
- (๒) รัฐควรเร่งรัดกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบธุรกิจท่องเที่ยวให้สามารถ ประกาศใช้และดำเนินการโดยรีบด่วน
- (๓) การกำหนดพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ต้องสงวนไว้ เป็นของรัฐและให้อยู่ในความควบคุมดูแลของ ททท. ซึ่งให้จัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔(๕) ของ พ.ร.บ. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยต้องชี้ถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายในการสงวนพื้นที่ และทรัพยากรบริเวณนั้น เพื่อประโยชน์แห่งการท่องเที่ยวของรัฐ ดังนั้น การพัฒนาทางด้านอื่น ๆ เช่น การก่อสร้างอาคาร โรงงาน และระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่ จึงควรเน้นประโยชน์เพื่อ การท่องเที่ยวเป็นหลักการพัฒนาใด ๆ จึงควรได้รับความเห็นชอบจาก ททท. หรือมีการประสานงาน กับองค์กรที่เกี่ยวข้องก่อน

อนึ่ง แนวทางในข้อนี้อาจพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย (กรมโยธาธิการ) ในการออกประกาศกระทรวงมหาดไทย เกี่ยวกับการอนุญาตหรือห้ามปลูกสร้างอาคารบางประเภท ในพื้นที่เฉพาะต่าง ๆ เช่น หาดหัวหิน หาดชะอำ หาดปึกเตียน หาดแม่รำพึง และรอบเขตโบราณสถานต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี หรือตลอดแนวชายหาดในจังหวัดเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์

(๔) ในระยะสั้น ต้องให้มีกฎหมายเฉพาะสำหรับการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการปลูกสร้างอาคารในพื้นที่ท่องเที่ยว คือให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการควบคุมการใช้ที่ดินและปลูกสร้างอาคารในพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ตามข้อ (๓) โดยเร่งด่วน

๔.๕ การลงทุน

๔.๕.๑ ลักษณะการลงทุน

การลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่แบ่งออกได้ ๒ ประเภท

(๑) การลงทุนของรัฐบาล เป็นการลงทุนในสินค้าประเภทสาธารณะ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น นอกจากนั้นการลงทุนในภาคนี้เป็นการสนับสนุนแก่การลงทุนของภาคเอกชน อีกด้วย

(๒) การลงทุนภาคเอกชน เป็นการลงทุนเพื่อจัดสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหารและภัตตาคาร สถานบันเทิง และการบริการต่าง ๆ ของที่ระลึก เป็นต้น

จากสภาพการลงทุนที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ การลงทุนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะโรงแรมขนาดใหญ่เป็นของนักลงทุนจากส่วนกลาง ส่วนนักลงทุนในท้องถิ่นนั้นเป็นการลงทุนขนาดกลางและขนาดเล็ก ได้แก่ การลงทุนในโรงแรมชั้น ๒-๓ และบังกาโลว์ เป็นต้น ปัจจุบันในพื้นที่วางแผน การลงทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวค่อนข้างต่ำ และมีการกระจายไม่กว้างขวางในพื้นที่วางแผน แม้ว่าการลงทุนด้านการท่องเที่ยวมีส่วนชดเชยภาวะการผลิตที่ตกต่ำของภาคเกษตรกรรมอยู่ มากก็ตาม แต่การประเมินมูลค่าการลงทุนที่แท้จริงของภาคการท่องเที่ยวในพื้นที่วางแผนเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแล้ว พบว่าในปี ๒๕๒๗ มีมูลค่าถึง ๓๑๔.๘ ล้านบาท หรือร้อยละ ๔.๗๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมดของพื้นที่วางแผน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนด้านการท่องเที่ยวยังเป็นสิ่งที่ต้องการอยู่มากในพื้นที่วางแผน

สำหรับปัญหาด้านการลงทุนในปัจจุบันสรุปได้ดังนี้

- (๑) งบประมาณของรัฐยังจัดสรรให้พื้นที่เพื่อการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ
ยังไม่เพียงพอ
- (๒) รัฐบาลแคลนเงินลงทุนสำหรับการลงทุนพัฒนาขนาดใหญ่ และยังไม่มีความพร้อม
ในการลงทุนเชิงธุรกิจ
- (๓) โครงการพัฒนาส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นเพื่อกิจกรรมและสาขาการผลิตอื่น ๆ เป็นสำคัญ
เช่น ด้านการพัฒนาชนบท ด้านส่งเสริมการเกษตร เป็นต้น
- (๔) โครงการพัฒนาส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็ก ใช้งบประมาณรายปีเฉพาะหน้า
และเป็นการลงทุนเชิงรับเท่านั้น การลงทุนในเชิงรุกยังมีน้อย
- (๕) เอกชนยังไม่มีความมั่นใจในการลงทุนสำหรับการลงทุนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะใน
ระยะ ๕ ปีข้างหน้า
- (๖) การลงทุนส่วนใหญ่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ ทำให้การ
พัฒนาการท่องเที่ยวไม่กระจายตัวตามแหล่งทรัพยากร
- (๗) ขาดการสนับสนุนในธุรกิจการท่องเที่ยวโดยตรง

๔.๔.๒ ข้อเสนอแนะการลงทุน

จากแผนงานและโครงการที่เสนอในแผนหลัก ๆ มีทั้งสิ้น ๒๘ แผนงาน ๗๘ โครงการ
ต้องการเงินลงทุนทั้งสิ้น ๓,๐๑๒.๖๔ ล้านบาท โดยแบ่งออกเป็นเงินลงทุนของภาครัฐจำนวน
๑,๒๗๗.๔๔ ล้านบาท (ร้อยละ ๔๒.๔๒) ของภาคเอกชนจำนวน ๑,๗๓๕.๒๐ (ร้อยละ ๕๗.๕๘)
ซึ่งเงินลงทุนเหล่านี้กระจายไปยังกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเงินลงทุนตามแผน
หลักดังกล่าวมีสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัด แต่จะมีผลกระทบต่อตัวแปร
มหภาคทางเศรษฐกิจของจังหวัดไม่มากนัก เนื่องจากระยะการลงทุนมีระยะยาวถึง ๑๕ ปี ในการ
ลงทุนของรัฐจะมีข้อจำกัดที่เงินลงทุนส่วนใหญ่ไม่มีผลตอบแทนทางการเงิน เพราะเป็นโครงการประเภท
โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ดังนั้น รัฐจึงต้องให้ความสนใจต่อการ
เพิ่มงบประมาณในด้านนี้

สำหรับการลงทุนของภาคเอกชนนั้นส่วนใหญ่เป็นการลงทุนทางด้านที่พักและบริการต่าง ๆ
ซึ่งอยู่ในระดับกลาง เช่น การลงทุนเพื่อก่อสร้างที่พักระดับ ๒ และ ๓ ซึ่งการลงทุนระดับนี้นักลงทุน

ท้องถิ่นที่สามารถที่จะลงทุนได้ โดยรัฐต้องให้ความช่วยเหลือและกระตุ้นให้เกิดการลงทุนด้วย

อย่างไรก็ดี เพื่อให้ลดความเสี่ยงในการลงทุนตามโครงการในแผนหลักฯ ควรจะได้มีการศึกษาความเหมาะสมของโครงการที่สำคัญ ๆ และการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อที่จะให้การลงทุนเกิดขึ้นตามแผนที่กำหนด ควรจะได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) การลงทุนของภาคเอกชน

(๑.๑) รัฐควรให้ความสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนทางด้านภาษี วิชาการ ข้าราชการ และลดยศตราดอกเบี้ยเงินกู้ และระยะการปลอดหนี้สำหรับโครงการขนาดใหญ่ และให้ผลตอบแทนการลงทุนต่ำ นอกจากนี้ควรมีมาตรการจูงใจให้เกิดการกระจายการลงทุนในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากขึ้น

(๑.๒) โครงการลงทุนของภาคเอกชน รัฐจะต้องไม่ดำเนินการเป็นการแข่งขันและไม่ปล่อยให้เกิดการผูกขาดโดยกลุ่ม เอกชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

(๑.๓) ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดความสามารถในการลงทุนของนักลงทุนท้องถิ่นมากขึ้น

(๑.๔) ควรให้ความสำคัญกับการลงทุนที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรและแรงงานในท้องถิ่นมากขึ้น

(๒) การลงทุนของภาครัฐบาล

(๒.๑) การเพิ่มขีดความสามารถทางด้านองค์กรส่วนท้องถิ่น โดยการเข้มงวดด้านการจัดเก็บรายได้ การจัดหาผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว และการกระจายอำนาจทางการค้ามากขึ้น

(๒.๒) ให้มีการจัดสรรงบประมาณแก่หน่วยงานและพื้นที่พัฒนาด้านต่าง ๆ โดยพิจารณาลำดับความสำคัญและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนหลัก และการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

(๒.๓) สนับสนุนและ เปิดโอกาสให้เอกชน เข้ามาร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาของภาครัฐบาลมากขึ้น

(๒.๔) การลงทุนในโครงการของภาครัฐบาล ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากร และแรงงานในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

910.4

5531

วิจัย :

สรุปสำหรับผู้บริหาร

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
แห่งประเทศไทย, สถาบัน.

แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบ
คีรีขันธ์.

910.4

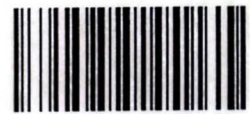
วจย

สรุปรย่อ

สำหรับ

ผู้บริหาร

ศูนย์บริการเอกสารการวิจัยฯ

BT5531

แผนหลักพัฒนาการห้อง

สาขาวิจัยสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
๑๙๖ ถนนพหลโยธิน บางเขน ๑๐๙๐๐ โทร ๕๗๙๑๑๒๑-๓๐
พฤศจิกายน ๒๕๓๐